മഹാത്മാ ഗാന്ധി

മഹാത്മ ഗാന്ധി.

അവതാരിക

ഗാന്ധിക്കു് ഒരവതാരികയേ ആവശ്യമില്ല. പുസ്തകത്തിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയത്തെ മുൻകൂട്ടി വായനക്കാരുടെ മുമ്പിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയാണല്ലോ ഒരവതാരികയുടെ പ്രധാനമായ കൃത്യം. എന്നാൽ മഹാത്മാ ഗാന്ധിയുടെ കാര്യത്തിൽ അതാവശ്യമില്ലെന്നു തീച്ചയാണ്. ഇദ്ദേഹത്തേയും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തേയും പററി അറിയാത്തവർ ഇന്ത്യയിലെന്നല്ല, ഇതരഭൂഖണ്ഡങ്ങളിൽപോലും അധികമാരുമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, ഇയ്യിടെ പാർളിമെണ്ടുസഭയിൽവെച്ചു് ഇന്ത്യാസിക്രട്ടരി മിസ്റ്റർ മോണ്ടേഗു ചെയ്ത ഒരു പ്രസംഗത്തിൽ ഈ മഹാത്മാവിനെപ്പററി പ്രത്യേകം പ്രശംസിക്കുകകൂടി ചെയ്തിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു് ഇപ്പോഴത്തെ ഭാരതീയനേതാക്കന്മാരിൽ ഇത്രയും മാന്യനായി മററാരുമില്ലെന്നു തന്നെ വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

"യദാ യദാ ഹി ധമ്മസ്യ
ഗ്ലാനിർഭവതി ഭാരത!
അഭ്യുത്ഥാനമധമ്മസ്യ
തദാത്മാനം സൃജാമ്യഹം".

അതായത്ത് 'ധമ്മത്തിന്നു തളച്ച്യും, അധമ്മത്തിന്നു വളച്ച്യും എപ്പോപ്പോളാണുണ്ടാകുന്നത്, അപ്പോളെല്ലാം ഞാൻ തന്നെത്താൻ സൃഷ്ടിക്കുന്നു' എന്നുള്ള ഭഗവാന്റെ ഉപദേശത്തിൽ ദൃഢവിശ്വാസമുള്ള നമുക്ക്, ബുദ്ധൻ ശങ്കരാചാൎയ്യർ മുതലായവരെപ്പോലെ മഹാത്മാ ഗാന്ധിയും ഒരവതാരപുരുഷനാണെന്നുതന്നെ വിശ്വസിക്കാവുന്നതാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, സാധുക്കളുടെ പരിത്രാണവും, ദുഷ്ടന്മാരുടെ വിനാശവും ആകുന്ന ഭഗവാന്റെ അവതാരകാൎയ്യങ്ങൾതന്നെയാണല്ലോ മഹാത്മാഗാന്ധിയുടേയും ജീവിതപ്രമാണങ്ങളായിക്കാണുന്നത്. ഗാന്ധിക്ക ബുദ്ധൻ മുതലായവരെപ്പോലെതന്നെ ആത്മജ്ഞാനം സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ലായിരിക്കാം. എങ്കിലും ആത്മത്യാഗത്തിലോ, പാവനമായ ജീവിതവൃത്തിയിലോ ഇദ്ദേഹം അവരേക്കാൾ ഒട്ടും താണ പടി

യിലല്ല നില്ക്കുന്നതു്. എന്നാൽ അങ്ങിനെയു ള്ള ഒരു മഹാത്മാവിന്റെ പവിത്രമായ ജീവച രിത്രമാണ് പ്രസ്തുതപുസ്തകത്തിലെ പ്രതിപാദ്യവി ഷയം: അതിന്റെ അനുബന്ധമായി, ആ മ ഹാന്റെ അമൂല്യങ്ങളായ ആശയവിശേഷങ്ങള ടങ്ങിയ പല പ്രസംഗങ്ങളും പ്രബന്ധങ്ങളുംകൂടി ഇതിലുൾപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു്.

ഈ പുസ്തകം എഴുതിയ കെ. സി. ശ്രീമാന വേദൻരാജാവവർകൾ പേരെടുത്ത ഒരു ഗ്രന്ഥകാ രനായിട്ടില്ലെങ്കിലും, സാഹിത്യവിഷയത്തിൽ സാമാന്യമായ പരിജ്ഞാനം പരിചയവും സിദ്ധിച്ച ഒരു സഹൃദയനാണെന്നു്, ഇതിന്നുമുമ്പു പ്രസിദ്ധ പ്പെടുത്തിയ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില പുസ്തകങ്ങ ളെക്കൊണ്ടു മലയാളവായനക്കാർക്കു മനസ്സിലാ യിരിക്കുമല്ലോ. മഹാത്മാ ഗാന്ധിയെക്കുറിച്ച് അ സാമാന്യമായ ഭക്തിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സി ദ്ധാന്തങ്ങളിൽ പ്രത്യേകം ഒരു പ്രതിപത്തിയും ത നിക്കുള്ളതുകൊണ്ടു പ്രസ്തുതപുസ്തകം എഴുതുന്ന തിൽ തമ്പുരാനവർകൾ കഴിയുന്നത്ര മനസ്സുവെ ച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇതിലെ ഏതുഭാഗംകൊണ്ടും സ്പ

ഷ്ടമാകുന്നതാണ്. ഗാന്ധിയുടെ ജീവിതത്തിലെ പ്രധാനകാര്യങ്ങളിൽ ഒന്നെങ്കിലും വിട്ടുകളഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നല്ല, ഈ അടുത്തകാലത്തു 'റൌലെററ് ബില്ലി'ന്നു എതിരായി ഇദ്ദേഹം ചെയ്ത കൃത്യങ്ങൾകൂടി ഇതിൽ വിവരിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. അതെല്ലാം അനുബന്ധം നോക്കിയാലറിയാം. ആകക്കൂടി നോക്കുമ്പോൾ, ഗാന്ധിയുടെ ജീവചരിത്രംമാത്രമല്ല, ആ മഹാത്മാവിൻെറ ആകൃതിയുടേയും പ്രകൃതിയുടേയും പരിപൂർണ്ണമായ ഒരു പ്രതിഛായതന്നെ ഇതിൽ കാണാവുന്നതാണ്. ഇനി മറെറാരു ഗുണവുമില്ലെങ്കിൽകൂടി, മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ ജീവചരിത്രമാണെന്നുള്ള ഏകസംഗതികൊണ്ടുതന്നെ, ഈ പുസ്തകം മാന്യവായനക്കാരുടെ പ്രീതിക്കു പാത്രമായിത്തീരുമെന്നാണ് എൻെറ വിശ്വാസം.

കോട്ടയ്ക്കൽ
94 കർക്കടകം 30-നു- } പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ

മഹാത്മാ ഗാന്ധി

നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയായ ഈ ഭാരതഖണ്ഡം ഒരുകാലത്തു യഥാർത്ഥപരിഷ്ക്കാരത്തിന്റെ പരമകാഷ്ഠയിൽ എത്തിയിരുന്നുവെന്ന കാര്യം ഇന്നത്തെ ഏററവും പുതിയ പരിഷ്ക്കാരികൾ പോലും സമ്മതിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ കാലത്തിന്റെ അചിന്ത്യവും അഭേദ്യവുമായ പരിണാമശക്തിയാൽ ഒട്ടുമുക്കാലും മാഞ്ഞും മറഞ്ഞും കിടക്കുന്ന ആ പുരാതനപൌരസ്ത്യപരിഷ്ക്കാരത്തിന്റെ യഥാർത്ഥസ്വരൂപം എന്താണെന്നു നോക്കിക്കണ്ടുപിടിക്കുവാൻപാശ്ചാത്യപരിഷ്ക്കാരതിമിരം കണ്ണിൽ കയറിയ ആധുനികന്മാർക്കുവേണ്ടതുപോലെ സാധിക്കുന്നില്ല. പാശ്ചാത്യപരിഷ്ക്കാരം കേവലം സാധാരണമനുഷ്യർ ആലോചിച്ചു തലച്ചോറുണ്ണിപ്പിച്ചു ബുദ്ധിമുട്ടിയതിന്റെ ഫലമാണ്. അതു പ്രകൃതിയുടെ പുറമേ കിടന്നു തിരിയുന്നതേയുള്ളൂ. പാശ്ചാത്യരുടെ കമ്പിയും, തീവണ്ടിയും, വൈദ്യുത

ന്ത്രങ്ങളുമൊക്കെ പ്രകൃതിയുടെ വെറുംബാഹ്യ ശക്തികളെ ഞെക്കിപ്പിഴിഞ്ഞെടുത്തവയാണെന്നല്ലാതെ, ആ സകലേഷ്ടദാത്രിയുടെ ഗൃഹാന്തർഭാഗത്തിലുള്ള പൂട്ടറയിൽനിന്നെടുത്ത പരിഷ്കാരരത്നങ്ങളാണെന്ന ഒരിക്കലും പറവാൻപാടില്ല. കേവലം പ്രാപഞ്ചികന്മാരായ മനുഷ്യരുടെ പക്കൽ പ്രകൃതിമാതാവു തന്റെ പൂട്ടറയുടെ താക്കോൽ ഒരിക്കലും കൊടുക്കുകയില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അതിലിരിപ്പുള്ള എതിരില്ലാത്ത ശക്തികളെ അവർ ലോകത്തിന്റെ ഏകയോഗക്ഷേമത്തിന്നോ ഉന്മൂലനാശത്തിന്നോ ഏതിന്നാണുപയോഗിക്കുക എന്ന കാര്യം ഉറപ്പിപ്പാൻപാടില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട് ആധുനികപരിഷ്കാരികളെ പ്രകൃതിമാതാവു തന്റെ സീമാതീതശക്തിക്കിരിപ്പിടമായ ഗൃഹാന്തർഭാഗത്തിലേക്കു കാലെടുത്തുവെയ്ക്കാൻപോലും സമ്മതിച്ചിട്ടില്ല. തന്നിമിത്തം ഉള്ളിലെ വർത്തമാനങ്ങളൊന്നും അവർക്കറിവാൻസാധിച്ചിട്ടുമില്ല.

പുരാതനപൌരസ്ത്യപരിഷ്കാരമാകട്ടെ ഇതിന്നു തീരെ വിപരീതമാണ്. അതിന്റെ പ്ര

വത്സകന്മാർ പ്രകൃതിമാതാവിന്റെ വിശ്വാസ്യസ്ഥാനങ്ങളായിരുന്നതിനാൽ അവർ ആ ഗൃഹത്തിന്റെ അന്തർവൃത്തികളായിരുന്നു. അവരുടെ പരിഷ്കാരം യഥാർത്ഥപരിഷ്കാരവുമായിരുന്നു. ആകയാൽ, പുരാതനപൌരസ്ത്യപരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഒരു ചരിത്രമെഴുതുവാൻ പുറപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ അതു് തൽപ്രവർത്തകന്മാരായിരുന്ന 'മഹാത്മാക്ക'ളുടെ ജീവചരിത്രമായിട്ടാണ് കലാശിക്കുക. ഭാഗ്യവശാൽ ഇങ്ങിനത്തെ ദിവ്യന്മാർ ഒന്നും രണ്ടുമല്ല നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയെ അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഓരോ വിധത്തിലുള്ള അനർത്ഥങ്ങളും ആപത്തുകളും ഉണ്ടായിത്തീരുമ്പോഴും, ജനങ്ങളുടെ ആത്മവിശ്വാസത്തിന്നു ഹാനിതട്ടുമ്പോഴുമെല്ലാം ഇങ്ങിനെയുള്ള 'മഹാത്മാ'ക്കളുടെ ആവിർഭാവം ഈ പുണ്യഭൂമിയിൽ ഇന്നും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടുതന്നെ ഇരിക്കുന്നുവെന്നു വിശ്വസിക്കാതിരിപ്പാൻ നിർവ്വാഹമില്ല. ഇങ്ങിനെയുള്ള മഹാത്മാക്കളിൽ ഒരാളാണ് ഈ പ്രമേയത്തിന്നു വിഷയമായിട്ടുള്ള മഹാത്മാ മോഹനദാസ് കരം ചന്ദ്ര ഗാന്ധി എന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗങ്ങളിൽ

നിന്നും പ്രവൃത്തികളിൽനിന്നും നമുക്കു വഴിയെ മനസ്സിലാകുന്നതാണ്.

ഇന്ത്യാരാജ്യത്തിന്റെ അഭ്യുദയത്തിൽ സ്വല്പമെങ്കിലും ആകാംക്ഷയുള്ളവരെല്ലാം മഹാത്മാവെന്നു വിശ്വവിശ്രുതി സമ്പാദിച്ച മോഹനദാസ് കരം ചന്ദ്രഗാന്ധിയെ കേട്ടറിയാതിരിപ്പാനിടയില്ല. പക്ഷേ അദ്ദേഹം അടുത്തകാലംവരെ തെക്കെ ആഫ്റിക്കയിലായിരുന്നതിനാലും, സ്വതേ ഒരു യശഃപ്രാർത്ഥിയല്ലാത്തതുകൊണ്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവൃത്തികളെപ്പററി കേൾക്കാത്തവർ ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോഴും ചിലരുണ്ടായിരിക്കാം. സ്വരാജ്യാഭിവൃദ്ധിക്കുവേണ്ടി സർവ്വദാ യത്നിച്ചു കായക്ലേശം ചെയ്തുപോരുന്ന ഒരു പരിശ്രമശാലിയും, ഇന്ത്യാമാതാവിന്റെ ചാരിത്രശുദ്ധിയേയും ഭാരതീയരുടെ അനന്യസാധാരണമായ സ്വഭാവഗുണങ്ങളേയും ഹിന്തുമതത്തിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടാവസ്ഥയേയും സംരക്ഷിക്കുവാൻവേണ്ടി രണ്ടോ മൂന്നോ തവണ തടവിൽ കിടന്ന് അനേകം കഷ്ടപ്പാടുകൾ സസന്തോഷം അനുഭവിച്ച ഒരു പുണ്യാത്മാവുമായ പ്രസ്തുതമഹാപുരുഷന്റെ ച

രിത്രം ഇന്ത്യക്കാരെല്ലാം ഒരു മാതൃകാജീവിതപാഠമായി സ്വീകരിക്കട്ടെ!

ഗാന്ധിയുടെ ആകൃതി ഇന്ത്യക്കാൎക്കുമാത്രമല്ല ലോകത്തിന്നെല്ലാം ഒരു തേജോമുഖമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ലോകത്തിൽ നടക്കുന്ന അക്രമങ്ങളേയും അധൎമ്മങ്ങളേയും നിൎമ്മൎദ്ദനം ചെയ്യാൻ ദൈവംതന്നെ ന്യായാധിപതിയായി വന്നിരിക്കുന്ന ഒരു പരിശുദ്ധക്ഷേത്രമാണോ ഗാന്ധിയെന്നു സംശയിക്കുവാനിടയുണ്ട്. അഹിംസാ, ആത്മാവന്‍ എന്നെല്ലാം സാദ്ധ്യമാണെന്നു ലോകത്തിൽ വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി ദൈവം ഭൂമിയിലേക്കയച്ച ദേവദൂതനാണെന്നും വിചാരിക്കാം. ഏതുവിധമായാലും ഗാന്ധി ഒരു ചൈതന്യമൂൎത്തിയാണെന്നുള്ളതു് നിൎവ്വിവാദമാണ്. സർവ്വഗുണങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സ്വഭാവത്തിൽ വളരെ യോജിപ്പോടെ പ്രതിബിംബിച്ചുകാണാം. അന്തഃകരണശുദ്ധിയോടൊത്ത ദേഹശുദ്ധിയും അദ്ദേഹത്തിന്നു പ്രത്യേകമായുണ്ട്. വെള്ളവസ്ത്രമല്ലാതെ ഗാന്ധി ധരിക്കുകയില്ല. അതുതന്നെ കഴിയുന്നത്ര ആഡംബരരഹിതമായിരിക്കയും ചെയ്യും. അദ്ദേ

ഹത്തിൻെറ സംഭാഷണമാകട്ടെ സുപ്രഭാതത്തി ൻെറ പുഷ്പക്കാലപോലെയുള്ള ഒരനുഭവമാണ് നമ്മളിൽ ജനിപ്പിക്കുന്നത്. മുഖത്ത് ഗാംഭീര്യവും ശാന്തതയും മൂർത്തിമത്തായി പ്രകാശിക്കുന്നു. എത്രയോ സൌമ്യതയോടുകൂടിയ അദ്ദേഹത്തിൻെറ മനോഗതി സൂക്ഷ്മജ്ഞാനികൾക്കുമാത്രമേ സ്പഷ്ടമാവുകയുള്ളൂ. ആത്മത്യാഗംകൊണ്ടു ലോകമാസകലം സ്വാധീനമാക്കുക, ദോഷത്തെ നന്മകൊണ്ടു പരിഹരിക്കുക, ദ്വേഷത്തെ സ്നേഹംകൊണ്ടു ശമിപ്പിക്കുക എന്നിങ്ങിനെയുള്ള തത്വങ്ങളെ അനുവർത്തിക്കുന്നവർ വളരെ ചുരുക്കമാണല്ലോ. എന്നാൽ ഗാന്ധിയുടെജീവിതം പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രവൃത്തികൾക്കെല്ലാം ഈവക തത്വങ്ങൾ ആസ്പദമായി കാണാവുന്നതാണ്.

മോഹനദാസ് ഗാന്ധി കത്തിയവാറിൽ പോർബന്തർ എന്ന നഗരത്തിൽ ഒരു വൈശ്യകുടുംബത്തിൽ 1869 ഒക്ടോബർമാസം 2-ാംനു- ജനിച്ചു. ധൈര്യം, ഭരണനൈപുണ്യം, ദൈവഭക്തി ഇവ മൂന്നും ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ വംശത്തിൽ

പാരമ്പര്യമായിട്ടുള്ള ഗുണങ്ങളാണ്. ഗാന്ധിയുടെ പൂർവ്വികന്മാരെല്ലാം അവരവരുടെ നിലക്ക് അസാമാന്യന്മാരായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവു പോർബന്തർസ്റ്റേറ്റിലെ ദിവാൻസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് റാണയോ റസിഡണ്ടോ ധർമ്മവിരുദ്ധമായ വല്ല രാജ്യകാര്യങ്ങളും നടത്തുവാനൊരുമ്പെട്ടാൽ അതിനെ വിരോധിപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു സംശയമോ ഭയമോ ലേശംപോലുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്തോ സംഗതിവശാൽ റാണയുടെ അനിഷ്ടത്തിന്ന് അദ്ദേഹം പാത്രമായിത്തീരുകയും അതിന്നുശേഷം അവിടംവിട്ടു രാജകോട്ടയിൽ താക്കോർ സാഹിബിന്റെ ദിവാനായി പോകയും ചെയ്തു. സാഹിബ്ബിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ സ്നേഹം വർദ്ധിച്ച് ഒടുവിൽ ബഹുമാനസൂചകമായി കുറെ ഭൂമി ഇദ്ദേഹത്തിന്നു കൊടുക്കുവാനൊരുമ്പെട്ടപ്പോൾ അതു തൽക്കാലം സ്വീകരിക്കാതിരിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹം ചെയ്തത്. പക്ഷേ സ്നേഹിതന്മാരുടേയും ബന്ധുക്കളുടേയും നിർബ്ബന്ധംനിമിത്തം സാഹിബ് വാഗ്ദത്തം ചെയ്തതിൽ കുറച്ചുഭാഗംമാ

ത്രം അദ്ദേഹത്തിന്നു സ്വീരിക്കേണ്ടിവന്നു. പിതാവിന്റെ ഈ രണ്ടു സ്വഭാവഗുണങ്ങളും ഗാന്ധിക്കും സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

ഗാന്ധിയുടെ മാതാവ് ഇപ്പോഴത്തെ സ്ത്രീകൾക്കെല്ലാം മാതൃകയായ ഒരു വനിതാരത്നമായിരുന്നു. മതാചാരങ്ങളിൽ അതിനിഷ്ഠയും ഒരു മാതാവിന്റെയും ഭാര്യയുടേയും ധർമ്മങ്ങളെ കൃത്യമായനുഷ്ഠിക്കുന്നതിൽ നല്ല നിഷ്കർഷയുമുള്ളതിന്നു പുറമേ തന്റെ കുട്ടികൾ ദുസ്സ്വഭാവികളും അധർമ്മനിരതന്മാരുമായ്തീരുവാനനുവദിക്കയില്ലെന്ന് അവർക്കൊരു ശപഥംകൂടിയുണ്ടോ എന്നു തോന്നിക്കത്തക്കവിധമായിരുന്നു അവരുടെ സകലപ്രവൃത്തികളും. മാതാവിൽനിന്നു സിദ്ധിച്ച മതനിഷ്ഠയും ധർമ്മാനുഷ്ഠാനവുമാണ് ഗാന്ധിയുടെ വിജയത്തിന്റെ രഹസ്യം. പന്ത്രണ്ടാംവയസ്സിൽ ഗാന്ധിയുടെ വിവാഹവും കഴിഞ്ഞു.

കത്തിയവാറിൽ ഒരു സ്കൂളിൽ പഠിച്ചു പതിനേഴാം വയസ്സിൽ ഗാന്ധി മെട്രിക്കുലേഷൻ പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചു. ആ കാലത്തുനടന്ന ഒരു സംഭവം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രത്തിൽ ഒരി

ഷ്ഠലും വിസ്മരിക്കത്തക്ക ഒരു സംഗതിയല്ല. ചെ
റുപ്പത്തിൽതന്നെ തൻെറ പൂർവ്വികന്മാരുടേയും
ആ നാട്ടുകാരുടേയും മതമായ വൈഷ്ണവമതത്തി
ലെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം പഠിച്ചറിഞ്ഞിരു
ന്നെങ്കിലും അതിൻെറ സാരതത്വമായ അഹിംസ
യെ ലംഘിക്കുകയാണ് ദുഷ്കൃത്യം ചെയ്തത്. അന്ന
ത്തെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുതന്നെ മതത്തെയും പൂ
ർവ്വികന്മാരുടെ വിശ്വാസത്തെയും പററി നിന്ദയാ
യിരുന്നു. എന്നതിനധികം പറയുന്നു; ഗാന്ധിക്ക്
എല്ലാററിലും അവിശ്വാസം ജനിക്കയും, അതി
ൻെറ ഫലമായി മാംസം ഭക്ഷിക്കാതിരിക്കുന്നത് മൂ
ഢവിശ്വാസവും അപരിഷ്കൃതലക്ഷണവുമാണെ
ന്നു കരുതി ചില സ്നേഹിതന്മാരോടുകൂടെ പതി
വായി സന്ധ്യാസമയത്തു മാംസം ഭക്ഷിച്ചുതുടങ്ങു
കയും ചെയ്തു. ഈ കാലത്ത് അദ്ദേഹം അസ്വ
സ്ഥചിത്തനായിരുന്നുവെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.
രാത്രിസമയം വീട്ടിൽ വന്നാൽ പല ഉപായങ്ങ
ളും പറഞ്ഞു തൻെറ മാംസഭോജനത്തെ വീട്ടുകാ
രിൽനിന്നൊളിച്ചുവെക്കുവാൻ ശ്രമിക്കും. ഇങ്ങി
നെ കുറച്ചുദിവസം കഴിച്ചുകൂട്ടിയെങ്കിലും ഒടു

വൽ ഏതു വിധമെങ്കിലും കളവു പറയേണ്ടി വരുമെന്നുറച്ച് അദ്ദേഹം മാംസത്തെ തീരെ ത്യജിക്കയാണു് ചെയ്തതു് "കുട്ടി മനുഷ്യൻെറ അച്ഛനാണു്" എന്നുള്ള പാശ്ചാത്യഭാഷിതം സത്യം തന്നെ.

മെട്രിക്കുലേഷൻ പരീക്ഷ ജയിച്ചതിൽപിന്നെ ഒരു സ്നേഹിതൻെറ ഉപദേശപ്രകാരം ഗാന്ധി ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പോയി ബാരിസ്റ്റർപരീക്ഷ ജയിക്കണമെന്നുറച്ചു. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ജീവിതം ഇന്നവിധമാണെന്നു ഗാന്ധിയുടെ അമ്മയ്ക്കു നല്ല നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ അവർ ഇക്കാര്യം വിരോധിച്ചുവെങ്കിലും അവസാനം മാംസഭക്ഷണം മദ്യപാനം സ്ത്രീസഹവാസം ഈ മൂന്നു കൂട്ടം വർജ്ജിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു ഒരു ജൈനമതസന്യാസിയുടെ മുമ്പാകെ വെച്ചു ഗാന്ധി സത്യംചെയ്തശേഷം അമ്മ ഇദ്ദേഹത്തിന്നു ബിലാത്തിയാത്രക്കനുവാദം കൊടുത്തു.

ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന കാലത്തു് അവിടുത്തെ പരിഷ്കൃതനടവടികളിൽ അതിവിദഗ്ദ്ധനായ ഒരു സ്നേഹിതൻെറ ഉപദേശവും സഹാ

യാലും നിമിത്തം ഗാന്ധി ഒരു പരിഷ്കാരപ്രിയനാ യ്തീൎന്നു. പാശ്ചാത്യസംഗീതം, ആട്ടം മുതലായ വിനോദങ്ങളിൽ നല്ല നൈപുണ്യം സമ്പാദിച്ചു. എന്നാൽ ഈ സമയത്തെല്ലാം തന്റെ അമ്മയോടുള്ള പ്രതിജ്ഞ അദ്ദേഹത്തെ അസ്വസ്ഥചിത്തനാക്കിത്തീൎത്തിരുന്നു. ഒരു ദിവസം കുറെ വിദ്യാൎത്ഥികളെല്ലാം കൂടി ഗാന്ധിയെ ഒരു വിരുന്നിന്നു ക്ഷണിക്കുകയുണ്ടായി. തന്റെ മുമ്പാകെ മാംസം ഭക്ഷണത്തിന്നായി തെയ്യാറാക്കിവെച്ചിരുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ആംഗ്ലേയപരിഷ്കാരത്തെ സ്വീകരിക്കുകയോ തന്റെ സത്യത്തെ അനുസരിക്കയോ ഏതാണ് വേണ്ടതെന്നു കുറച്ചുനേരം ആലോചിച്ചപ്പോഴക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്നു യഥാൎത്ഥജ്ഞാനം സിദ്ധിച്ചപോലെ എന്തോ ഒരു ആത്മശക്തിയുണ്ടാവുകയും തൽസമയംതന്നെ വിരുന്നുശാലയിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു കടന്ന് ഈ പരിഷ്കൃതസമ്പ്രദായങ്ങളെ തീരെ ഉപേക്ഷിച്ചു തന്റെ വാസസ്ഥലത്തേക്കു പോകയും ചെയ്തു. അന്നുമുതൽക്ക് ഗാന്ധി ഒരു പുതിയ ആളായിതീൎന്നു. മാംസഭോജനം ആട്ടം സംഗീതം മദ്യപാനം

ഈവക വിഷയങ്ങൾ പ്രാണനേക്കാൾ പ്രിയതരങ്ങളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന ലണ്ടനിലെ വിദ്യാർത്ഥികളെപ്പോലെ പ്രാപഞ്ചികവിഷയങ്ങളിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധിച്ചു കാലയാപനം ചെയ്യുന്ന സമ്പ്രദായം ഗാന്ധി തീരെ ഉപേക്ഷിച്ചു. അതുവരെ സംശയഗ്രസ്തനായിരുന്നുവെങ്കിലും അന്നുമുതൽ ഒരു ദൃഢവിശ്വാസിയായ്ത്തീർന്നു. ലോകജീവിതത്തിലെ ഉൽകൃഷ്ടതകളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിനെ ആകർഷിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾതന്നെ ക്രിസ്തുമതസംഗ്രഹമായ ബൈബൾ പുസ്തകവും അതോടുകൂടി ശ്രീമൽഭഗവൽഗീതയും വളരെ നിഷ്കർഷിച്ചു പഠിച്ചുതുടങ്ങി. ഇതിന്റെ ഫലമായി മനസ്സിന്നു തൃപ്തി, സന്തോഷം, ആരോഗ്യം, മനസ്ഥൈര്യം, ധൈര്യം, പരിശ്രമശീലം എന്നിങ്ങിനെയുള്ള സാത്വികഗുണങ്ങളിൽ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം ലയിച്ചു. ഇപ്രകാരം ആത്മാവിന്നു വേണ്ട ഗുണങ്ങളെല്ലാം സിദ്ധിച്ചപ്പോൾ അതിന്റെ സാരങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തുവാനുള്ള വഴികളും അദ്ദേഹം കണ്ടുതുടങ്ങി.

ഗാന്ധി പഠിപ്പെല്ലാം കഴിഞ്ഞ് ഇന്ത്യയി

ലേക്കുതന്നെ മടങ്ങി വന്നു് ബോമ്പായി ഹൈക്കോടതിയിൽ ഒരു ബാരിസ്റ്ററായി ചേൎന്നു. അതിന്നിടക്കു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാവു പരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചിരുന്നു.

1893-ൽ ട്രാൻസ്വാളെന്ന ബ്രിട്ടീഷ്സാമന്തരാജ്യത്തിലേക്കു പോകുവാനിടവന്നതു് ഗാന്ധിയുടെ ജീവചരിത്രത്തിൽ ഏറ്റവും മുഖ്യമായ ഒരു സംഭവമാണു്. പോർബന്തറിലെ ഒരു വ്യാപാരസംഘത്തിന്റെ ഒരു ശാഖ ട്രാൻസ്വാളിന്റെ തലസ്ഥാനമായ പ്രെറ്റോറിയയിലുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരും തദ്ദേശീയരായ ഇന്ത്യക്കാരും തമ്മിൽ ഒരു വ്യവഹാരം നടന്നിരുന്നു. ഈ കേസ്സു നടത്തുവാൻവേണ്ടിയാണു് ഗാന്ധി ട്രാൻസ്വാളിലേക്കു പോയതു്.

തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിൽ അനേകം ഇന്ത്യക്കാർ പാൎക്കുന്നുണ്ടെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഇവരുടെ സ്ഥിതിയെപ്പറ്റി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ കുറച്ചൊന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

തെക്കേ ആഫ്രിക്ക ഇംഗ്ലീഷുകാർ കുടിയേറിപ്പാൎത്തിട്ടുള്ള ഒരു രാജ്യമാണു്. അവിടെ അവൎക്കു് ആദ്യകാലത്തിൽ കൂലിക്കാരെ തീരെ കിട്ടാ

തിരുന്നതിനാൽ കുറെ ആളുകളെ അയച്ചുകൊടു
പ്പാനായി അവർ ഒന്നാമതായിതന്നെ ഇന്ത്യാഗ
വർമ്മെണ്ടിനോടാവശ്യപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യാഗവർമ്മെ
ണ്ട് ഇതനുസരിച്ചു വേണ്ടുവോളം കൂലിക്കാരെ
കൊണ്ടുപോകുവാനനുവദിക്കയും ചെയ്തു. പക്ഷെ
ഇന്ത്യയിൽനിന്ന് അവിടെച്ചെന്നു കുടിയേറി
പ്പാൎക്കുന്ന കൂലിക്കാരെ ദയയോടുകൂടി രക്ഷിച്ചു
കൊള്ളാമെന്നും, അവൎക്ക യാതൊരസൌകൎയ്യ
ത്തിന്നും ഇടവരുത്തുകയില്ലെന്നും ആഫ്റിക്കാൻ
ഗവർമ്മേണ്ടിനെക്കൊണ്ടു വാഗ്ദത്തം ചെയ്യിച്ചു
ശേഷമാണ് ഇന്ത്യാഗവർമ്മേണ്ടു കൂലിക്കാരെ
കൊണ്ടുപോകുവാൻ സമ്മതം കൊടുത്തത്. എ
ന്നാൽ ആഫ്റിക്കാഗവർമ്മേണ്ടിൻെറ ഈ വാ
ഗ്ദത്തംകൊണ്ടു വാസ്തവത്തിൽ യാതൊരു ഫലവു
മുണ്ടായില്ല. ആവശ്യമുള്ളേടത്തോളം കൂലിക്കാർ
അവിടെ എത്തിച്ചേൎന്നുവെന്നു കണ്ടപ്പോൾ
ആഫ്റിക്കാഗവർമ്മേണ്ടിൻെറ മട്ടൊന്നു മാറി.
ആദ്യത്തെ വാഗ്ദത്തത്തിന്നു തീരെ വിപരീതമാ
യി സാധുക്കളായ കൂലിക്കാരെ നിർദ്ദയമായി ഉ
പദ്രവിപ്പാനാണവർ തുടങ്ങിയത്. ഇന്ത്യൻ
കൂലിക്കാർ ആഫ്റിക്കയിലെ ഇംഗ്ലീഷുകാൎക്ക

വേണ്ടി എന്തു നീചകൎമ്മവും ചെയ്യാൻ നിൎബ്ബ
ന്ധിതരാണെന്നു് അവിടത്തെ ഇംഗ്ലീഷുകാർ വാ
ദിച്ചു. എന്നുതന്നെയല്ല, ഈ കൂലിക്കാൎക്ക അവ
മാനവും നഷ്ടവും സംഭവിക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള പ
ല നിയമങ്ങളും അവിടെ നടപ്പിൽവരുത്തുകയും
ചെയ്തു. ഇതിൽ ഒരു നിയമപ്രകാരം നെറാൽ
രാജ്യത്തിൽ കുടിയേറിപ്പാൎക്കുന്ന ഇന്ത്യക്കാർ കൊ
ല്ലംതോറും ആളൊന്നിന്നു മൂന്നു പവൻവീതം ഒരു
പ്രത്യേകനികുതി കൊടുക്കേണ്ടിവന്നു. ഈ നി
യമം കൂലിക്കാരല്ലാത്ത ഇന്ത്യക്കാൎക്കും ബാധക
മായിരുന്നു; ഇന്ത്യൻഡോക്ടർമാർ, കച്ചവടക്കാർ,
മതപ്രസംഗികന്മാർ എന്നിങ്ങിനെയുള്ള പല
മാന്യന്മാരും ആ അന്യായമായ നിയമത്തെ അ
നുസരിക്കേണ്ടിവന്നു. തെക്കെ ആഫ്രിക്കയി
ലെ വെള്ളക്കാരുടെ ഈ രാക്ഷസകൃത്യത്തിന്നു
ള്ള കാരണമെന്താണെന്നു കൂടി ഇവിടെ ആലോ
ചിക്കണമല്ലോ. അതിൽ പ്രഥമവും പ്രധാനവു
മായിട്ടുള്ളതു് അവരുടെ വംശവിരോധംതന്നെയാ
ണു്. വെളുത്ത തോലില്ലാത്തവരൊക്കെ നിന്ദ്യ
ന്മാരും നീചന്മാരുമാണെന്നാകുന്നു അവരുടെ
ബോധം. പിന്നെ വ്യാപാരമത്സരത്തിലും കൂലി

പ്രവൃത്തിയിലും ഇന്ത്യക്കാർ അവരെ തോല്പിപ്പാൻ തുടങ്ങി. അതുനിമിത്തം ന്യായമായ വഴിക്കു സാധിക്കാത്തപക്ഷം അന്യായം പ്രയോഗിച്ചിട്ടെങ്കിലും ഇന്ത്യക്കാരെ ഒന്നൊഴിയാതെ കഴിയില്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. മൂന്നാമതു, തെക്കെ ആഫ്രിക്ക തങ്ങളുടെ സ്വന്തമാണെന്നും, അവിടെ മറ്റു പ്രബലപ്പെട്ട പ്രജകൾ ഉണ്ടാകരുതെന്നും അവിടത്തെ ഇങ്ഗ്ലീഷുകാർ വിചാരിക്കുന്നതിനാൽ ഇന്ത്യക്കാർ അതിനു പ്രതിബന്ധമായേക്കാമെന്നും അവർ കരുതുന്നുണ്ടായിരിക്കണം. നാലാമതായി, ഇന്ത്യക്കാർക്കു പ്രാബല്യം സിദ്ധിക്കുന്നതായാൽ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിനും അവരുടെ അധികാരശക്തിക്കും അവിടെ ഉടവുതട്ടിയേക്കുമെന്നും അവർ ഭയപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഈ നാലു കാരണങ്ങളാലും തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ ഇങ്ഗ്ലീഷുകാർക്കു ഇന്ത്യക്കാരെപ്പറ്റി ശങ്ക വർദ്ധിച്ചു തുടങ്ങി. അതുകൊണ്ടു വേറെ ഇന്ത്യക്കാരെ ആഫ്രിക്കയിലേക്കു വരുത്താതിരിപ്പാനും, ആ ദേശത്തുള്ള ഇന്ത്യക്കാരെ ഏതെങ്കിലും പ്രകാരത്തിലുള്ള ദ്രോഹംകൊണ്ടു നാട്ടിൽനിന്നു പുറത്താക്കുവാനുംവേണ്ടി പല നിയമങ്ങളും ആ

പ്രിക്കാഗവർമ്മെണ്ടു കൊണ്ടുവന്നു. കാൎയ്യം ഇത്ര വൈഷമ്യത്തിലായപ്പോഴാണ് ഗാന്ധി ആഫ്രിക്കയിൽ ആദ്യമായി പ്രവേശിച്ചത്. നെററാളിൽ എത്തിയ ഉടനേതന്നെ അദ്ദേഹവും മററുള്ള ആഫ്രിക്കാനിവാസികളായ ഇന്ത്യക്കാരെപ്പോലെ അനേകം അവമാനങ്ങൾക്കു പാത്രമായിത്തീൎന്നു. കോടതിയിൽ ഗാന്ധി പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ധരിച്ചിരുന്ന തലയിൽക്കെട്ട് എടുത്തുകളവാനാണ് ഒന്നാമതായി അദ്ദേഹത്തോടു കോടതി കല്പിച്ചത്. ഈ ലജ്ജാവഹമായ കല്പന കേട്ടവഴരെ വ്യസനത്തോടെ ഗാന്ധി കോടതിയിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു പോകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ട്രാൻസ്വാളിലേക്ക് ഒന്നാംക്ലാസ്സ് ടിക്കെറവാങ്ങി തീവണ്ടിയിൽ പോകുമ്പോൾ ഗാട്ടുകാരൻ അദ്ദേഹത്തോട് ഒന്നാംക്ലാസിൽ നിന്നിറങ്ങിപ്പോകാൻ പറകയും, അതിനെ അഗണ്യമാക്കിയപ്പോൾ ഗാന്ധിയെ അവൻ പുറത്തേക്കു തള്ളിയിടുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ അദ്ദേഹം ഒരു കോച്ചുവണ്ടിയിൽ കയറിപ്പോകുമ്പോൾ ഗാട്ടുകാരന്ന് അദ്ദേഹം ഇരിക്കുന്നസ്ഥലത്തുവെച്ച് ചുരുട്ടു വലിക്കണമെന്നുവെച്ചു ഗാ

ന്ധിയോട്ട് വണ്ടിയിൽനിന്നിറങ്ങുവാൻ പറയുകയും, അപ്രകാരം ഗാന്ധി ചെയ്യാഞ്ഞതിനാൽ ആയാൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്ത് നാലഞ്ചടിയടിക്കയും ചെയ്തു. പിന്നൊരിക്കൽ ഒരു പോലീസുകാരൻ ഇദ്ദേഹത്തെ നിരത്തിലിട്ടു ചവിട്ടുകയുണ്ടായി. ഇങ്ങിനെ അദ്ദേഹം സഹിച്ച അവമാനങ്ങൾ പറഞ്ഞാലവസാനിക്കുന്നതല്ല. ബ്രിട്ടീഷ് തലസ്ഥാനമായ ലണ്ടനിൽതന്നെ ഒരു മാന്യപുരുഷനായി ഗണിക്കപ്പെട്ട ഈ മഹാത്മാവിനെ, ബ്രിട്ടീഷ്പ്രജകളെല്ലാം സമന്മാരാണെന്നുള്ള ബോധംതന്നെ കൂടാതെ തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ വെള്ളക്കാർ, വളരെ അപരിഷ്കൃതനും നികൃഷ്ടനുമായ ഒരുവനെപ്പോലെ കരുതിയത് ഏററവും ദുസ്സഹംതന്നെ. ഗാന്ധിയെ തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിൽ ഒരു വക്കീലായി അംഗീകരിച്ചതുതന്നെ വളരെ ഞെരുങ്ങിയിട്ടാണ്. ഇംഗ്ലീഷുകാരല്ലാത്തവർക്കു കോടതിയിൽ പ്രവേശാനുവാദം നിയമവിരുദ്ധമാണെന്ന് അവിടത്തെ നിയമസംഘക്കാർ വാദിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. പക്ഷെ ഒടുവിൽ കോടതി ഗാന്ധിക്കനുകൂലമായി വിധിച്ചുവെന്നേയുള്ളൂ.

1894-ൽ നെററാലിൽ കൂലിക്കാരായ പാൎത്തിരുന്ന ഇന്ത്യക്കാരുടെ ക്ഷണനം സ്വീകരിക്കുകയും, അടുത്ത കാലത്ത് അവിടെവെച്ച് ഇന്ത്യക്കാൎക്കു ചില കലഹങ്ങൾ നടത്തേണ്ടിവരുമെന്നും അതിന്നു തന്നെക്കൊണ്ടു കഴിയുന്നത്ര സഹായം സ്വദേശീയൎക്കു ചെയ്യണമെന്നും നിശ്ചയിച്ചു ധൎമ്മതൽപരനായ ഗാന്ധി അവിടെത്തന്നെ പാൎക്കുവാൻ തീൎച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. അക്കൊല്ലംതന്നെ സ്വദേശീയരിൽ പ്രമാണികളെയെല്ലാം ചേൎത്ത് ഒരു 'നെററാൽ ഭാരതീയ സഭ' ഏൎപ്പെടുത്തി. ഇതിൻെറ കാൎയ്യദൎശിയായി പ്രവൎത്തിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് ആംഗ്ലേയരല്ലാത്തവരെ സകലരാജകീയകാൎയ്യങ്ങളിലും വൎജ്ജിക്കണമെന്നുള്ള നെററാൽ ഗവർമ്മേണ്ടിൻെറ നിന്ദാവഹമായ നിയമത്തെ ദുർബലപ്പെടുത്തുകയും, അവിടത്തെ സ്വദേശീയൎക്കും ഇന്ത്യക്കാൎക്കും പൌരാവകാശങ്ങൾ വാങ്ങി കൊടുക്കുകയും ചെയ്വാൻ വേണ്ടി ഗാന്ധി എഴുതിയിരുന്ന ഹരജികളുടെ രചനാഭംഗിയും വിഷയപൂൎത്തിയും മററും സകലജനങ്ങളാലും ഒരുപോലെ ആദരണീയമായിരുന്നു. അടുത്ത കൊല്ലാവസാനത്തിൽ നെററാലി

ലും ട്രാൻസ്വാളിലുമുള്ള ഇന്ത്യക്കാരെല്ലാം കൂടി തങ്ങളുടെ സങ്കടങ്ങളെ ഇന്ത്യക്കാരെ അറിയിപ്പാൻ വേണ്ടി ഗാന്ധിയെ ഇന്ത്യയിലേക്കു തന്നെ അയച്ചു. അതുപ്രകാരം ഗാന്ധി ഇന്ത്യയിൽ പലേടത്തും വെച്ച് ആംഗ്ലേയർ തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ ഇന്ത്യക്കാരെ ദണ്ഡിപ്പിക്കുന്ന സമ്പ്രദായങ്ങളെപ്പററി പ്രസംഗിച്ചുനടന്നു. ഇതിന്നുപുറമേ ഈ വിഷയങ്ങളെല്ലാമടങ്ങിയ ഒരു ചെറിയ പുസ്തകവും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. ഈ പുസ്തകത്തെപ്പററി ഇന്ത്യാഗവർമ്മേണ്ട് നെററാൽഗവർമ്മേണ്ടിന്ന് ഇപ്രകാരം കമ്പിമാർഗ്ഗമായി അറിയിച്ചു:—

“നിങ്ങൾ നെററാലിലുള്ള ഇന്ത്യക്കാരെ പിടിച്ചുപറിക്കയും, ദണ്ഡിക്കയും, മൃഗങ്ങളെ പോലെ കരുതിവരികയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും, അവരുടെ സങ്കടനിവൃത്തിക്കൊരു മാർഗ്ഗവുമില്ലെന്നുമാണ് ഇവിടെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഒരു പുസ്തകം പ്രസ്താവിക്കുന്നത്. ഇതിലേക്കൊരു പരിശോധനനടത്തേണമെന്നു ‘ടൈംസ്’പത്രം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.”ഈ കമ്പിനെട്ടാളിലെത്തിയപ്പോൾ അവിടുത്തെ ഇംഗ്ലീഷ്കാരുടെ കോപം

എത്രമാത്രം വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം!

അപ്പോൾതന്നെ ഗാന്ധി കുടുംബത്തോടും കുറെ ദേശാഭിമാനികളോടും കൂടി ഡർബാൻതുറമുഖത്തെത്തി. അവിടെയുള്ള ആംഗ്ലേയരെല്ലാംകൂടി ഗാന്ധി മുതലായ ഇന്ത്യക്കാരെ കരക്കിറക്കാതിരിക്കുവാൻ ചില ആലോചനകൾ നടത്തി. കൂട്ടത്തിൽ ചിലർക്കു കപ്പൽമുക്കിയാൽ കൊള്ളാമെന്നുതന്നെ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. രാജപ്രതിനിധിയായ എസ്. കൊംബി ഗാന്ധിയെ കൊണ്ടുവന്ന കപ്പൽ നാൽപ്പത്തുദിവസത്തേക്ക് കരയോടടുപ്പിക്കാതിരിക്കേണ്ടതിലേക്കു ഗൂഢമായി ചട്ടംകെട്ടിയിരുന്നു. എന്നാൽ കപ്പലുടമസ്ഥന്മാർ ഇതിന്നു ന്യായാനുസാരമായി വ്യവഹരിക്കുവാനൊരുമ്പെട്ടപ്പോൾ മാത്രം കപ്പൽ കരക്കടുപ്പിക്കുവാനവർക്കനുവാദം കിട്ടി. കരക്കു ഗാന്ധിയുടെ ശത്രുക്കൾ നിറഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ രാത്രിയാകുന്നതിന്നു മുമ്പേ കപ്പലിൽനിന്നിറങ്ങുന്നത് ആപൽക്കരമാണെന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടുവെങ്കിലും, തന്റെ ഭാര്യയേയും മക്കളേയും ഒരു സ്നേഹിതന്റെ വീട്ടിലേക്കയച്ച് താൻ കരക്കിറങ്ങി ഒരു ആംഗ്ലേയസ്നേഹിതനോടുകൂടെ പുറ

പ്പെട്ടു. എന്നാൽനിരത്തിലെ ജനബാഹുല്യവും തിരക്കുംകൊണ്ട് ഇവർക്കു വേർപെടേണ്ടിവന്നു. പക്ഷെ ഒരു പൊല്ലീസ്സുകാരന്റെ സഹായത്താൽ ഗാന്ധിക്ക് ഒരു സ്നേഹിതന്റെ വീട്ടിലെത്താൻ സാധിച്ചു. താനവിടെയുണ്ടെന്നറിഞ്ഞാൽ നാട്ടുകാർ ആ വീട്ടിന്നു തീക്കൊടുക്കുമോ എന്നു ശങ്കിച്ച്, ഗാന്ധി ഒരു പൊല്ലീസ്സുകാരന്റെ വേഷം ധരിച്ച് രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

1899-ൽ ഇംഗ്ലീഷുകാരും ബൂവർമാരുംതമ്മിൽ യുദ്ധമാരംഭിച്ചപ്പോൾ യുദ്ധത്തിൽ മുറിയേററവരെ ചികിത്സിക്കുവാനായി ഗാന്ധി ഇന്ത്യക്കാരിൽ പ്രമാണികളായ ആയിരംപേരെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് ഒരു പോർക്കള ചികിത്സാസംഘം ഏർപ്പെടുത്തി. ഇപ്രകാരം ഒരു സഹായം ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു ചെയ്യാൻ സമ്മതം ലഭിച്ചതുതന്നെ വളരെ പ്രയത്നിച്ചിട്ടാണ്. ഈ സംഘമാണ് ആ യുദ്ധത്തിൽ ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ച റോബർട്ടുപ്രഭുവിന്റെ ഏകപുത്രന്റെ മൃതശരീരം പോർക്കളത്തിൽനിന്നെടുത്തുകൊണ്ടുപോന്നത്. ഇത്ര ഹീനമായ പരിചാരകപ്രവൃത്തിക്കു ഗാന്ധി തുനിഞ്ഞ് നാട്ടുകാരെ പ്രേരിപ്പിച്ചതിന്റെ ഉദ്ദേശം ഇന്ത്യക്കാർ

ഏതുപ്രകാരവുമുള്ള രാജകീയച്ചുമതലകൾക്കും സന്നദ്ധന്മാരും ത്രാണിത്വമുള്ളവരുമാണെന്നും, പ്രജകൾക്കുള്ള പൌരാവകാശങ്ങളെ ഗവർമ്മേണ്ടിനോട്ടു തിരക്കിച്ചോദിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ, അവർ തങ്ങളാൽ സാദ്ധ്യമായ ഉപകാരങ്ങൾ ചെയ്വാനും സർവ്വദാ ഒരുക്കമുള്ളവരാണെന്നും ഗവർമ്മേണ്ടിന്നു കാണിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഗാന്ധിയുടേയും സംഘത്തിന്റെയും പ്രവൃത്തിയെ ഗവർമ്മേണ്ട് അഭിനന്ദിക്കുകയും, അദ്ദേഹത്തിന് ബ്രിട്ടീഷ്‌രാജാവ് ഒരു വീരമുദ്രമ്മസാനിക്കുകയും ചെയ്യിട്ടുണ്ട്.

1901-ൽ ഗാന്ധി ഇന്ത്യയിലേക്കു് പുറപ്പെട്ടു. ആ സമയം അവിടെയുള്ള ഇന്ത്യക്കാരെല്ലാം കൂടി തനിക്കും, ഭാര്യക്കും, മക്കൾക്കും കുറെ സ്വർണ്ണാഭരണങ്ങൾ സമ്മാനിച്ചപ്പോൾ ഗാന്ധി അവയൊന്നും സ്വീകരിക്കാതെ അവരുടെ ആവശ്യങ്ങളിലേക്കുതന്നെ നീക്കിവെക്കുകയാണുണ്ടായത്. ഈ സംഭവത്തെപ്പറ്റി പ്രധാനമന്ത്രിയായ സർ റോബിൻസൺ വളരെ ശ്ലാഘിച്ചുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ഗാന്ധി ബോബായിൽ വന്നിറങ്ങിപ

ന്നേയും വക്കീൽപ്രവൃത്തിതന്നെയാരംഭിച്ചു. ട്രാൻസ്വാൽ യുദ്ധത്തിന്നുശേഷം തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ അനാഥസ്ഥിതി കുറെ ഭേദപ്പെട്ടവരുമെന്നും, തദ്ദേശനിവാസികളായ ഇന്ത്യക്കാൎക്കു പല ഗുണങ്ങളും സിദ്ധിക്കുമെന്നും കരുതിയാണ് ഗാന്ധി ആഫ്രിക്ക വിട്ടുപോന്നത്. ആ കൊല്ലത്തെ കൽക്കത്താകോൺഗ്രസ്സ് കഴിഞ്ഞ് അധികം താമസിയാതെ, ആഫ്രിക്കയിലെ ഇന്ത്യക്കാരുടെ സങ്കടനിവൃത്തിക്ക് അന്നത്തെ കൊളോണിയൽ സിക്രട്ടരിയായ ചേമ്പർലേൻ തെക്കെ ആഫ്രിക്കയെ സന്ദൎശിക്കുവാൻ പോകുന്നുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹത്തിൻെറ മുമ്പിൽ ഹാജരാക്കുവാൻ കുറെ ഹരജികൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും, അതിന്നു താൻകൂടാതെ അവൎക്കു സാദ്ധ്യമല്ലെന്നും കമ്പിമൂലം നെറ്റാലിൽനിന്ന് അറിവുകിട്ടിയപ്പോൾ തൽക്ഷണംതന്നെ ഗാന്ധി ആഫ്രിക്കയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. ആ കാലത്തേക്കു നെറ്റാലിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ഗാന്ധിയെപ്പറ്റിയുള്ള ദുരഭിപ്രായങ്ങൾ ത്യജിച്ച് അദ്ദേഹത്തിൻെറ അസാമാന്യഗുണങ്ങളെ അഭിനന്ദിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിരുന്നു. നെറ്റാലിലെത്തി, ഇന്ത്യക്കാരുടെ

നേതൃസ്ഥാനം വഹിച്ച് ചേമ്പർലെയിനെ കണ്ടു് കാൎയ്യങ്ങളെല്ലാം ബോധിപ്പിച്ചു. ഈ ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടിത്തന്നെ ട്രാൻസ്‌വാളിൽ ചെന്നപ്പോൾ ആ രാജ്യത്തിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെല്ലാംകൂടി ഗാന്ധിയെ അവിടെ നേതൃസ്ഥാനം വഹിക്കുവാൻ അനുവദിച്ചില്ല. ഇതിന്നെല്ലാം ശേഷവും ഇന്ത്യക്കാരുടെ കഷ്ടസ്ഥിതിക്കു യാതൊരു ഭേദവും കാണാഞ്ഞതിനാൽ അവിടെ അവരുടെകൂടെ താമസിച്ച് ഒരു ബ്രിട്ടീഷിന്ത്യാസമാജം ഏർപ്പെടുത്തി.

1904-ൽ ജോഹാനിസ്ബർഗ്ഗിൽ പ്ലേഗ് രോഗം പിടിപെട്ടു. രോഗം അധികംസ്ഥലത്തു വ്യാപിക്കുന്നതിന്നുമുമ്പുതന്നെ ഗാന്ധി ഇതിനെപ്പററി രാജാധികാരികൾക്കറിവുകൊടുത്തിട്ടും ഗവൎമ്മെണ്ട് യാതൊന്നും പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ലെന്നു കണ്ടപ്പോൾ ലോകാനുഗ്രഹത്തെ ഇച്ഛിക്കുന്നവനായ നമ്മുടെ മഹാത്മാവ് ഒരു ചികിത്സാശാല സ്ഥാപിച്ച് താൻതന്നെ ദീനക്കാരെ ശുശ്രൂഷിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഗവൎമ്മെണ്ടും നാട്ടുകാരും ഇതിനെപ്പററി വളരെ ശ്ലാഘിച്ചുവെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ആ കൊല്ലംതന്നെ ജോഹാനിസ്ബർഗി

ലെ ഇന്ത്യക്കാരും ദേശഭരണാധികാരികളും തമ്മിൽ മണ്ണുളടമാവകാശത്തെപ്പററി കുറെ വ്യവഹാരങ്ങൾ നടത്തിയതിൽ ഗാന്ധിക്കു വക്കീലിന്റെ നിലക്കു കുറെ പണം സമ്പാദിക്കുവാനിടയായി. എന്നാൽ ഈ സമ്പാദ്യമെല്ലാം സ്വദേശീയരുടെ ആവശ്യത്തിലേക്കുതന്നെ ഗാന്ധി നീക്കുകയും ചെയ്തു.

1903ൽ-തൊക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ ഇന്ത്യക്കാരേയും ആംഗ്ലേയരേയും യോജിപ്പിക്കുകയും ഇന്ത്യക്കാർക്കു സാമുദായികമായും രാജ്യതാന്ത്രികമായുമുള്ള പരിഷ്കാരമുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യാനായി "ഇന്ത്യൻ അഭിപ്രായം" എന്നൊരു വർത്തമാനപത്രം സ്വന്തചിലവിന്മേൽ ഗാന്ധി ഏർപ്പെടുത്തി. ആദ്യകാലങ്ങളിൽ ഇത് ഇംഗ്ലീഷ്, ഗുജരാത്തി, ഹിന്തി, തമിഴ് എന്നീ നാലുഭാഷകളിലും പിന്നീടു തമിഴും ഹിന്തിയും അനാവശ്യമെന്നു കണ്ടപ്പോൾ-മററ രണ്ടുഭാഷകളിൽ മാത്രവുമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിവന്നു. 1904-ന്റെ അവസാനത്തിൽ ഈ പത്രംനിമിത്തം വളരെ നഷ്ടംവരുന്നുണ്ടെന്നു കണ്ടതിനാൽ ഇതിനെ പരിശോധിക്കുവാനായി പോയിരുന്നപ്പോളാണ് റസ്കിൻ എ

ന്ന ആംഗ്ലേയഗ്രന്ഥകർത്താവിൻെറ "ഈ അവസാനത്തിലേക്ക്" എന്നുള്ള പുസ്തകം ഗാന്ധി വായിക്കാനിടയായത്. റസ്കിൻെറ സിദ്ധാന്തം ഇദ്ദേഹത്തെ കുറച്ചൊന്നുമല്ല രഞ്ജിപ്പിച്ചത്. ഇതിൻെറ ഫലമായി നഗരങ്ങളിൽ വർത്തമാനപത്രം നടത്തുന്നതുകൊണ്ടു വ്യയം വർദ്ധിക്കുകയും, കൂലിക്കാരുടെ പ്രവൃത്തിക്കുവിഘ്നം വരികയും, ശാന്തത സഹിക്കുന്നത മുതലായ ഉത്തമഗുണങ്ങളിൽ നാട്ടുകാരെ പരിശീലിപ്പിക്കുവാനും രാജ്യക്ഷേമത്തിൽ എല്ലാവരെയും ഒരുപോലെ ഭാഗഭാക്കുകളാക്കി ത്തീക്കുവാനുമുള്ള പത്രത്തിൻെറ ഉദ്ദേശത്തിന്ന് ഇതൊരു തടസ്ഥമായി പരിണമിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നു ഗാന്ധിക്കു മനസ്സിലായി. റസ്കിനെയനുസരിച്ചാണ്, അദ്ദേഹം തൻെറ "ഫീനിക്സ് സെററിൽമെൻറ്" സ്ഥാപിച്ചത്. ഫീനിക്സ് ഡർബാനിൽനിന്ന് 12നാഴിക ദൂരെയുള്ള ഒരു പ്രദേശമാണ്. അവിടെ പ്രധാനമായി കരിമ്പുകൃഷിയാണ്. ഈ പ്രദേശത്തു ഗാന്ധി ആറേക്കർസ്ഥലം വാങ്ങി ആദ്യം അച്ചടി ആപ്പീസ് അവിടേക്കു നീക്കംചെയ്തു, പിന്നെ കൃഷിയിലേർപ്പെടുത്തുവാനായി ഇന്ത്യക്കാരിൽ ചില പ്ര

മാണികളേയും ചില ആംഗ്ലേയരേയും ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി അവിടെ പാർപ്പിച്ചു. ഇവരിൽ ഓരോരുത്തർക്ക് ഈരണ്ടേക്കർ സ്ഥലം കൃഷിക്കായേല്പിച്ചു. ആകപ്പാടെ അതൊരാശ്രമമായിത്തീൎന്നു. അവരെല്ലാവരും സഹോദരന്മാരെപ്പോലെ കൃഷിക്കൊരുങ്ങി യോജിച്ചു പ്രവൎത്തിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഗാന്ധിക്കും കൃഷിചെയ്യുന്നതിൽ ഒട്ടും ആലസ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഗാന്ധി തപസ്സുശീലിച്ചത് ഇവിടെവെച്ചാണ്. വസ്ത്രം, ആഹാരം, സുഖാനുഭവങ്ങൾ ഇവയിലെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്നു കഴിയുന്നത്ര പ്രതിപത്തിയില്ലാതാക്കിത്തുടങ്ങി. എന്നാൽ ക്രമമായ ഭക്ഷണവും മററുമല്ലെങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ തപസ്സുകൊണ്ട് ആത്മാവിന്നു സന്തോഷവും ബലവും വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയിരുന്നു.

1906-ൽ നെററാലിലെ നാട്ടുകാർ കലഹിച്ചു. ഗാന്ധി അപ്പോൾതന്നെ ഒരു പരിചാരകസംഘം ഏർപ്പെടുത്തി, ഏററവും അപരിഷ്കൃതന്മാരായ ഇവരെ താൻതന്നെ ശുശ്രൂഷിച്ചു. ആ കൊല്ലംതന്നെ ട്രാൻസ്വാളിലെ പുതിയ ഗവൎമ്മേണ്ട് ഏഷ്യക്കാരെ ആസകലം ബാധിക്ക

ന്നതും, ഏററവും ആപൽകരവും, അസഹ്യവുമായ ഒരു നിയമം കൊണ്ടുവന്നു. ഏഷ്യക്കാരെല്ലാം പെരുവിരലടയാളംവെച്ച് അവരവരെ റജിസ്റ്റർചെയ്യണമെന്നാണ് ഈ നിയമത്തിന്റെ താല്പര്യം. കുററക്കാരേപ്പോലെയാണ് ഇവരെ കരുതിവന്നിരുന്നതു്. ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം, ഇംഗ്ലീഷ്കാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ എത്രയോ നികൃഷ്ടമായ ഏഷ്യാഭൂഖണ്ഡത്തിൽനിന്ന് തെക്കെ ആഫ്റിക്കയിലേക്കു ജനങ്ങൾ വരരുതെന്നും, ആഫ്റിക്കയിൽ താമസിക്കുന്ന ഇന്ത്യക്കാർതന്നെ കഴിയുന്നവേഗത്തിൽ രാജ്യം വിട്ടുപോകണമെന്നുമായിരുന്നു. ഈ അധിക്ഷേപകരമായ നിയമത്തിന്ന് ഇന്ത്യക്കാർ കീഴടങ്ങുന്നപക്ഷം ഇവരുടെ ഉന്മൂലനാശം അടുത്തുവെന്നു കരുതി ഗാന്ധി പ്രമാണികളെയെല്ലാം ഒന്നിച്ചുചേർത്ത് അതിനെ നിരോധിക്കുവാൻ ഒരുങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടു. എത്ര ശാന്തസ്വഭാവിയാണെങ്കിലും, അധർമ്മം കണ്ടാൽ ഗാന്ധി ഉഗ്രമൂർത്തിയായിത്തീരും. അന്നുമുതൽ എട്ടുകൊല്ലത്തോളം തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ അധർമ്മങ്ങൾ ഒതുക്കുവാനുള്ള കലഹമാണ് അദ്ദേഹം നടത്തിയത്. ഇന്ത്യക്കാർ സ്മട്ട്സിന്റെയോ ബോതയുടെയോ, നിയമനിർമ്മാണസഭയുടെയോ

അടിമകളായിത്തീരുകയില്ലെന്ന് ഇദ്ദേഹം തീച്ച്പ്പെടുത്തി. 1916 സെപ്തെമ്പർ 11-ാംനു- ഈ നിയമത്തിന്നു ഗാന്ധി കീഴടങ്ങുകയില്ലെന്നു പ്രതിജ്ഞചെയ്തതു് നമുക്കെല്ലാമറിവുള്ള സംഗതിയാണല്ലോ. ആ കൊല്ലംതന്നെ ഇദ്ദേഹം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ചെന്ന് അന്നത്തെ കൊളോണിയൽ സിക്രട്ടരിയായിരുന്ന എൽഗിൻപ്രഭുവിനോട് തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിലെ അക്രമങ്ങളെപ്പററി വളരെയൊക്കെ പറഞ്ഞുവെങ്കിലും അന്നത്തെ ഗവർമ്മേണ്ടിന്റെ അഭിപ്രായം ഇന്ത്യക്കാൎക്ക പ്രതികൂലമായിരുന്നതിനാൽ ആഫ്രിക്കയിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങിപ്പോരേണ്ടിവന്നു. പിന്നെ ഭാരതീയരുടെ ദേശാഭിമാനത്തെയും പൌരുഷത്തേയും മതത്തേയും നിന്ദിക്കുന്ന ആ നിയമത്തെ നിരോധിക്കുവാൻ പ്രസംഗങ്ങൾകൊണ്ടും ലേഖനങ്ങൾകൊണ്ടും ഇന്ത്യക്കാരിൽ ധൈൎയ്യവും വിശ്വാസവും ജനിപ്പിച്ച് അവരുടെ നേതാവായി പുറപ്പെടുകയാണ് ഇദ്ദേഹം ചെയ്തതു്.

ഇന്ത്യക്കാരുടെ പേർ രജിസ്റ്റർചെയ്യാൻ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ നടന്നുതുടങ്ങി. പക്ഷെ അവൎക്ക പ്രവൃത്തിയുണ്ടായില്ല. നിയമം ലംഘിച്ചുകുററക്കാർ ബന്ധനസ്ഥന്മാരായിത്തുടങ്ങി. അവർ

ക്ക് ഈ കുററത്തിന്ന് തടവിൽ പോകേണ്ടിവന്നതുതന്നെ സന്തോഷകരമായിത്തീൎന്നു. ഇതിനോടുകൂടിത്തന്നെ ഗവൎമ്മേണ്ട് ഗാന്ധിയേയും രണ്ടുമാസത്തോളം വെറുംതടവിൽവെച്ചു. എന്നാൽ തനിക്കു വെറുംതടവും മററുള്ളവൎക്കു കഠിനതടവും കല്പിച്ചതാണ് ഗാന്ധിക്ക് ഏററവും ദുസ്സഹമായി തോന്നിയത്. ഇങ്ങിനെ കുറച്ചുദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്ക് ഗവൎമ്മേണ്ടിന്നു തങ്ങളുടെ ഈ പ്രവൃത്തി കുറെ കഠിനമായെന്നു തോന്നിത്തുടങ്ങുകയും, ഈ അനേകായിരം തടവുകാരെ തടവിൽനിന്ന് എങ്ങിനെയെങ്കിലും പുറത്തുവിടുവാനുള്ള മാൎഗ്ഗങ്ങൾ ആലോചിച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്നുവേണ്ടി ഗവൎമ്മേണ്ട് ഗാന്ധിയുമായി എഴുത്തുകുത്തുകൾ നടത്തിയതിന്റെ ഫലമായി ഇന്ത്യക്കാർ മനഃപൂൎവ്വമായിത്തന്നെ റജിസ്ത്രാറുടെ അടുക്കൽ ചെന്ന് തങ്ങളുടെ പെരുവിരൽമുദ്ര കൊടുക്കുന്നതായാൽ ഇതിന്നു പാസ്സാക്കിയ നിയമം ഗവൎമ്മേണ്ടു ദുൎബ്ബലപ്പെടുത്തുന്നതാണെന്നു ജനറൽ സ്മട്ട്സ് ഗാന്ധിയെ അറിയിച്ചു. എന്നാൽ ഈ വാഗ്ദത്തം രേഖാമൂലമല്ലായിരുന്നതിനാൽ ഗാന്ധി റജിസ്ത്രാരുടെ അരികെ ചെന്നസമയം ഇതെല്ലാം കപടമാണെന്നും, ഗവൎമ്മേണ്ട്

ഈ നിയമം കുറേക്കൂടി കഠിനമാക്കുവാനാണു് ശ്രമിക്കുന്നതെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്നു മനസ്സിലായി. ഗാന്ധി പിന്നെയും കലഹത്തിന്നൊരുമ്പെട്ടുമെന്നു ഗവമ്മേണ്ടു സ്വപ്നേപി വിചാരിച്ചില്ല.

ഗാന്ധിയുടെ അന്യായനിരോധത്തിന്റെ സമ്പ്രദായം ഇന്ത്യക്കാൎക്കു പുതിയതല്ലെങ്കിലും പാശ്ചാത്യരിൽ അധികംപേൎക്കും ഒരു പുതിയ പാഠമായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നു. അധൎമ്മങ്ങളേയും അന്യായങ്ങളേയും തടുക്കുന്നതു കയ്യുകൊണ്ടാണെന്നുള്ള ധാരണ മൃഗസ്വഭാവമാണു്. അന്യായനിരോധംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ശിക്ഷ അധികകാലത്തേക്കു നിലനിൽക്കുന്നതല്ലെന്നും, അതു സഹിക്കുകയാണു് ഉത്തമമെന്നുമാണു് ഗാന്ധിയുടെ സിദ്ധാന്തം ഇപ്രകാരം ഗാന്ധി പിന്നെയും നിയമനിരോധത്തിന്നൊരുമ്പെട്ടു വീണ്ടും ബന്ധനസ്ഥനായി. ഇതുകൊണ്ടൊന്നും കലഹത്തിന്നു കുറവൊട്ടും കാണാഞ്ഞതിനാൽ ഗാന്ധിയേയും മററ ഇന്ത്യക്കാരേയും വേർപെടുത്തുകയാണു് നല്ലതെന്നുവെച്ചു ഗവമ്മേണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്നുമാത്രം സ്വാതന്ത്ര്യം കൊടുത്തു. മററുള്ളവരെയെല്ലാം തടവിലുമിട്ടു. തടവിൽ കിടക്കുന്ന സമയം എന്തെല്ലാം കഷ്ടപ്പാടുകളാണു് ഇവർ അ

നഭവിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ടാൽ അതു് ഇന്ത്യക്കാരെ ഭ്രാന്തുപിടിപ്പിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല.

ഗാന്ധിക്കു സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിച്ചിഉടനേ ഒരു സ്നേഹിതനോടുകൂടി അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾതന്നേ തന്റെ പ്രിയസ്നേഹിതനായ പോളാക്ക് തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിലെ കഷ്ടതകളെ ഇന്ത്യക്കാരെ ബോധിപ്പിക്കുവാൻ ഇന്ത്യയിലേക്കും പുറപ്പെട്ടു. ഇംഗ്ലണ്ടിലും ഇന്ത്യയിലുമായി രണ്ടുപേരും ആഫ്രിക്കാഗവമ്മേണ്ടിന്റെ അക്രമങ്ങളെപ്പററി പ്രസംഗിച്ചുനടന്നു. പോളാക്കിന്റെ ഈ പ്രസംഗങ്ങൾകൊണ്ടു് ഇന്ത്യക്കാരുടെ ഇടയിൽ ക്ഷോഭം വർദ്ധിക്കുകയാൽ ഇന്ത്യാഗവമ്മേണ്ടിന്നുതന്നെ പേടി തുടങ്ങി. ഇങ്ങിനെയിരിക്കേ പരേതനായ ശ്രീമാൻ ഗോപാലകൃഷ്ണഗോഖലെ 1912 മാച്ചുമാസത്തിൽ ഇന്ത്യക്കാരുടെ കരാറപ്രകാരമുള്ള അന്യദേശവാസത്തെ നിത്തൽചെയ്വാൻ നിയമനിമ്മാണസഭയിൽ ഒരു തീർപ്പുകൊണ്ടുവരികയും, അതുപ്രകാരം ഗവർമ്മേണ്ടു് ഈ വിഷയത്തിൽ അതിജാഗ്രതയോടെ പ്രവർത്തിക്കാനാരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. ഗാന്ധിയുടെ ഖിലാഫി

ശ്രുതമായ ഈ നിരോധനയത്തിന്റെ ആദ്യ ത്തെ വിജയം ഇതുതന്നെയാണ്.

തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽ ഇതുനിമിത്തം ആംഗ്ലേയരിൽ ചിലർക്കെല്ലാം ഗാന്ധിയേയും അനുഗാമികളേയും പററി വ്യസനം തോന്നുകയും, ഇന്ത്യക്കാരുടെ നിവൃത്തിക്കവേണ്ടി ഇവർ ഒരു കമ്മിററി ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഗവർമ്മേണ്ട് ആത്മശക്തിയെപ്പററിയുള്ള അജ്ഞാനംനിമിത്തം ഇന്ത്യക്കാരുടെ ക്ഷോഭം ശമിപ്പിക്കുവാനായി നിരോധികളെ നാടുകടത്തുവാനൊരുമ്പെട്ടു. ആദ്യം ഇന്ത്യക്കാരിൽ പ്രമാണികളെ നട്ടാളിൽനിന്നു പുറത്താക്കിയതേയുള്ളു. പക്ഷെ ഇവർ നാടുകടത്തപ്പെട്ടുവെങ്കിലും ഭയംകൂടാതെ പിന്നെയും നററാളിൽതന്നെഎത്തിച്ചേർന്നപ്പോൾ ഗവർമ്മേണ്ടു ഇവരെ ഇന്ത്യയിലേക്കുതന്നെ അയക്കണമെന്നുറച്ചു. കൂട്ടത്തിൽനിന്നു 64പേരെഇന്ത്യയിലേക്കയച്ചു. ഏററവുംസ്വാതന്ത്ര്യന്മാരായ ഇവരെ ഇന്ത്യക്കാർ ഏതുപ്രകാരത്തിലും സഹായിച്ചുകൊള്ളാമെന്നുപറഞ്ഞ് ആഫ്രിക്കയിലേക്കുതന്നെ മടക്കി. ആഫ്രിക്കാഗവർമ്മേണ്ട് ഇവരെ കരക്കിറങ്ങുവാനനുവദിക്കാഞ്ഞതും, ഇവരിൽ നാരായണസ്വാമി എന്നു പേരായ ഒരു ധീ

രൻ പോർച്ചുഗീസ്സ് രാജ്യത്തിൽഡൽഗോവളം കടലിൽ മരിച്ചുകിടന്നിരുന്നതായി കാണപ്പെട്ടതും തമിഴരാജ്യങ്ങളിൽ കാട്ടുതീപോലെ പരന്നു. ഈ സംഭവത്തിന്നുശേഷം ഇന്ത്യയിലും ആഫ്രിക്കയിലും ജനക്ഷോഭം അതിയായി വർദ്ധിക്കുകയും, ഇന്ത്യാഗവർമ്മേണ്ടിന്റെ നിഷ്കർഷകൊണ്ടു ബ്രിട്ടീഷുഗവർമ്മേണ്ട് ആഫ്രിക്കായിലുള്ള ഇന്ത്യക്കാരുടെ സങ്കടനിവൃത്തിക്കായി ആഫ്രിക്കാഗവർമ്മേണ്ടിനോട് ഇവരെ ബാധിക്കുന്ന അധർമ്മനിയമങ്ങളെ ദുർബ്ബലപ്പെടുത്തി ഇവരുമായി യോജിച്ചു കഴിവാനാവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ഇപ്രകാരം, 1910ൽ-തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽ യൂനിയൻഗവർമ്മേണ്ടു സ്ഥാപിച്ചതോടുകൂടി ഗവർമ്മേണ്ട് ഗാന്ധിയുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം വിലമതിച്ചതായി കാണുന്നുണ്ട്. 1911-ൽ യൂനിയൻ ഗവർമ്മേണ്ടു ഒരു പുതിയ നിയമം കൊണ്ടുവന്നുവെങ്കിലും, അതിലും വംശവ്യത്യാസം പ്രബലപ്പെട്ടിരുന്നതിനാൽ ഇന്ത്യക്കാർ ആ നിയമം സ്വീകരിക്കാതെ നിഷേധിക്കുകയും, ഗവർമ്മേണ്ട് രണ്ടുകൊല്ലത്തേക്ക് ഇന്ത്യക്കാർക്കനുകൂലമായിത്തന്നെ പ്രവർത്തിക്കാമെന്നും, അതിന്നുശേഷം ഈ നിയമംതന്നെ ദുർബ്ബലപ്പെ

ടുത്തിക്കൊള്ളാമെന്നും വാഗ്ദത്തം ചെയ്യുകയും ഉണ്ടായി. ഇതുപ്രകാരം രണ്ടുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞിട്ടും നിയമം ദുർബ്ബലപ്പെടുത്തിക്കാണാഞ്ഞതിനാൽ ഗാന്ധി തന്റെ ഗുരുവായ ഗോപാലകൃഷ്ണഗോഖലയെ തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു. ഇന്ത്യാഗവർമ്മെണ്ടിന്റെയും ബ്രിട്ടീഷുഗവര്മ്മെണ്ടിന്റെയും അനുവാദപ്രകാരം ആഫ്രിക്കയിലെ സ്ഥിതി മനസ്സിലാക്കുവാനായി ഗോഖലെ 1912 ഒക്ടോബർ 22-ാംനു- ആഫ്രിക്കയിൽ കപ്പലിറങ്ങി. ഗവർമ്മേണ്ടിന്നും നാട്ടുകാൎക്കും ഒരുപോലെ ബഹുമാന്യനായ ഗോഖലെ യൂനിയൻമന്ത്രിമാരെ കണ്ടാലോചിച്ച് അടുത്തവസരത്തിൽ ഒരു തൃപ്തികരമായ തീർപ്പുകൊണ്ടുവരികയും അതിനോടുകൂടിതന്നെ നെറ്റാളിൽതാമസിക്കുന്നവരും നെറ്റാളിന്നു പുറത്തു കൂലിപ്രവൃത്തിയെടുക്കുന്നവരുമായ എല്ലാ ഇന്ത്യക്കാരും കൊല്ലംതോറും ഗവര്മ്മേണ്ടിലേക്കടെക്കേണ്ടുന്ന മൂന്നു പവൻ കരം നിൎത്തൽ ചെയ്യാമെന്നു അവരെക്കൊണ്ടു വാഗ്ദത്തം ചെയ്യിക്കയുമുണ്ടായി. ഇങ്ങിനെ നാട്ടുകാൎക്കു് ഒരുവിധം സ്വസ്ഥതയുണ്ടായിത്തുടങ്ങിയപ്പോഴേക്കു ഇന്ത്യക്കാരെ അതിയായി നിന്ദിക്കത്തക്ക വേറൊരു നിയമം യൂനിയൻഗവർമ്മേണ്ടു കൊണ്ടുവന്നു. ഈ

നിയമം ഇന്ത്യക്കാരുടെ വിവാഹമെല്ലാം ദുർബ്ബലപ്പെടുത്തി. ഏററവും മതവിരുദ്ധമായ ഈ നിയമം പാസ്സാക്കാതിരിക്കുവാൻ ഗാന്ധിയും മററുംകഴിയുന്നത്ര ശ്രമിച്ചിട്ടും ആ ശ്രമമെല്ലാം നിഷ്ഫലമായി കണ്ടപ്പോൾ അവർ പിന്നേയും നിയമനിരോധം ആരംഭിച്ചു. എന്നാൽ ഈ തവണ ഏററവും ഉഗ്രതയോടുകൂടിയാണ് കലഹമാരംഭിച്ചത്. മുമ്പത്തെ കലഹത്തിൽതന്നെ സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരോടുയോജിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നെങ്കിലും ഇപ്പോൾ തങ്ങളുടെ വിവാഹത്തെ നിന്ദിക്കുന്ന നിയമം കണ്ടപ്പോളാണ് സ്ത്രീകൾ അവരുടെ സ്വഭാവഗുണം പരിപൂർണ്ണമായി പ്രകാശിപ്പിച്ചത്. തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ ബന്ധനശാലകളെല്ലാം പുണ്യസ്ഥലങ്ങളാക്കിത്തീർത്ത ഭാരതീയസ്ത്രീകൾ എത്രയാണെന്നു കണക്കില്ല. പുരുഷന്മാർക്കൊ, തങ്ങളുടെ അമ്മമാരും ഭാര്യമാരും സോദരിമാരും വളരെ സന്തോഷത്തോടെ ദേഹനാശത്തിനൊരുമ്പെട്ടതു കണ്ടപ്പോൾ ഉണ്ടായ ഉന്മാദം എത്രയായിരിക്കണം! നേററാളിൽനിന്ന് അനേകം സ്ത്രീകൾ വിവാഹമൂലം സിദ്ധിച്ച ഭാര്യാഭർത്തൃബന്ധത്തെ കാണിക്കുവാനും, അവരുടെ വിവാഹത്തിന്ന് നിയമാനുവാദം ലഭിക്കുവാ

നം ബന്ധനസ്ഥന്മാരായ ഭർത്താക്കന്മാരെ വിട്ടുവിക്കുവാനുമായി ട്രാൻസ്വാളിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ഇവർ ട്രാൻസ്വാളിന്റെ അതൃത്തിയിലെത്തിയപ്പോഴേക്കു ഗവമ്മേണ്ടുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ഇവരെ പിടികൂടി തടവിൽകൊണ്ടുപോയി കഠിനപ്രവൃത്തികൾ എടുപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. ട്രാൻസ്വാളിലെ സ്ത്രീകളും അവിടവിടെയായി സഭകൾകൂടി തങ്ങളുടെ ഭർത്താക്കന്മാരെ കൂലിപ്രവൃത്തിയിൽനിന്നു വേർപെടുത്തുകയും, അതുപ്രകാരം ഈ സ്ത്രീകളുടെ ധൈര്യം കണ്ട് ആശ്ചര്യഭരിതരായി അനേകായിരം പുരുഷന്മാർ അടിമകളായി ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്കയാണ് ഉത്തമമെന്നുറച്ചു പ്രവൃത്തിയെടുക്കാതെ കലഹിച്ചു തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ട്രാൻസ്വാളിലെ സ്ത്രീകളും അവരുടെ നെറ്റാളിലെ സഹോദരിമാരെപ്പോലെതന്നെ അധികം താമസിയാതെ ബന്ധനത്തിലായി.

കൂലിക്കാർ പ്രവൃത്തിയെടുക്കാതായപ്പോൾ ഖനികളുടെ ഉടമസ്ഥന്മാരെല്ലാം കൂടി ഡർബാനിൽ വെച്ച് ഒരു സഭകൂടി. ഗാന്ധിയെ അതിലേക്കു ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി. ഗാന്ധി ഗോഖലയോടുള്ള ഗവർമ്മേണ്ടിന്റെ വാഗ്ദത്തെയും അതിന്റെ ലം

ഘനത്തെയും പററിപ്പുറഞ്ഞു. അപ്പോൾതന്നെ ഈ സഭസ്റ്റേട്ട്സിന്നും ബോതകളം ഇതിനെപ്പററി കമ്പിമൂലം അറിയിച്ചു. അവർ അപ്രകാരം വാഗ്ദത്തം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞതിനാൽ ഗോഖലെതന്നെ അവർക്കു കമ്പിയടിക്കുകയുണ്ടായി. പക്ഷെ അതെല്ലാം നിഷ്ഫലമായി പരിണമിച്ചു. ഗാന്ധി പിന്നേയും കലഹത്തിന്നൊരുങ്ങി. ക്രിസ്റ്റോഫർ, കാലൻബ്ബാർക്ക് എന്ന രണ്ടുസ്നേഹിതന്മാരോടുകൂടി 'ന്യൂകാസൽ'എന്നപട്ടണത്തിൽ വെച്ച്, വിശപ്പുകൊണ്ടു മരിക്കാറായിരുന്ന ഇന്ത്യക്കാർക്കെല്ലാം ഗാന്ധി ആഹാരം കൊടുത്തുതുടങ്ങി.

ഒടുവിൽ ഇവരുടെ എണ്ണം വദ്ധിച്ചപ്പോൾ ഇവരെല്ലാംകൂടി ട്രാൻസ്വാളിനെ ആക്രമിക്കുവാനൊരുമ്പെട്ടു. സ്ത്രീകളേയും കുട്ടികളേയും കാലൻബാർക്ക് എന്ന സ്നേഹിതനെ ഏല്പിച്ച് 2000-ത്തിൽ അധികം ജനങ്ങളോടുകൂടെ ഗാന്ധി ട്രാൻസ്വാളിൻെറ അതൃത്തിയിൽ എത്തി. അവിടെവെച്ചു ചില പോലിസ്സുകാർ ഇവരെ തടുത്തുവെങ്കിലും അതൊന്നും ഗണ്യമാക്കാതെ ഗാന്ധിയും സേനയും നടന്നു വാംഫോർഡ് എന്ന സ്ഥലത്തെത്തി. ഗവർമ്മെണ്ട് അവിടെവെച്ചു

ഗാന്ധിയെ കുററക്കാരനായി പിടികൂടി. എന്നാൽ ഒടുവിൽ ജാമ്യത്തിന്മേൽ വിടുകയും ചെയ്തു. ഗാന്ധി പിന്നെയും ഇവരെ നടത്തിക്കൊണ്ടുപോയി അവരുടെ പ്രാപ്യസ്ഥാനമായ ജോഹാനിസ്ബർഗിൽ എത്തി. ഗവർമ്മേണ്ട് എത്രപണിപ്പെട്ടിട്ടും ഇവരെ തടുക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല.

ഈ സമയത്ത് ആൻഡ്രൂസ് പിയേർസൺ എന്നിവരുടെ പ്രയത്നനിമിത്തം 1914-ൽ 22-ാമത്തെ ആക്ടായി ഒരു നിയമം കൊണ്ടുവന്നതിനാൽ ആഫ്രിക്കാനിവാസികളായ ഇന്ത്യക്കാർക്ക സ്വാതന്ത്ര്യം സിദ്ധിക്കുകയും, അവരുടെ പ്രത്യേകകരം നിർത്തൽചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അക്കാലത്ത് ഇന്ത്യയിൽ വൈസ്രോയിയായിരുന്ന ഹാർഡിഞ്ജ് പ്രഭു മദിരാശിയിൽവെച്ചു ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിന്റെയും തന്നിമിത്തം പാർലിമേന്റുസഭ ഒരു കമ്മീഷനെ നിശ്ചയിച്ചതിന്റെയും ഫലമായി ആൻഡ്രൂസും പിയേർസണും ആഫ്രിക്കയിൽ വന്ന് അന്വേഷണം നടത്തുകയും, ഇന്ത്യക്കാരുടെ ബുദ്ധിമുട്ടിന്നു കുറെ ആശ്വാസം കിട്ടുകയും ചെയ്തു.

എട്ടു കൊല്ലത്തോളം നിലനിന്ന ഈ കലഹത്തിന്റെ ഫലം എന്തെന്നാണ് വിചാരിക്കേ

ണ്ടത്. തീരെ അനാത്മവിശ്വാസികളായി പ്രാപഞ്ചികവിഷയങ്ങളിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധവെക്കുന്ന നവീനപരിഷ്കാരികൾക്ക് ഇതിന്റെ താല്പൎയ്യം മനസ്സിലാക്കുവാൻകൂടി സാധിക്കുന്നതല്ല. ഇതു രാജ്യങ്ങൾ സമ്പാദിച്ച കച്ചവടം വൎദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ ഉള്ള ഒരു മത്സരമല്ല; സ്ഥൈൎയ്യവും ധാൎമ്മികവും ദൈവികവുമായ ഒരു മത്സരമാണ് തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിൽ നടത്തപ്പെട്ടത്. പുരുഷന്നു പൌരുഷമാണല്ലോ പ്രധാനഗുണം. ഈ പൌരുഷത്തിന്റെ ഒരു പ്രശ്നമാണ് അവിടെ നടന്നത്. ഈ മത്സരപ്രവൎത്തകന്മാർകൂടി സ്വപ്നേപി വിചാരിക്കാത്ത ഒരു ഫലമാണ് സിദ്ധിച്ചത്. അദ്ധ്യാത്മജ്ഞാനം ലഭിക്കുവാൻ സാധാരണമനുഷ്യൎക്കു അസാദ്ധ്യമാണെങ്കിലും, തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ നിരോധികൾക്ക് എട്ടു കൊല്ലംകൊണ്ടു് അതു പൂൎണ്ണമായി സിദ്ധിച്ചു എന്നു കാണുമ്പോൾ ഈ കലഹത്തിന്റെ ഫലം എത്രമാത്രമാണെന്നു തെളിയുന്നുണ്ടല്ലോ. സ്വാൎത്ഥബുദ്ധികളുടെ ജീവിതമല്ല പരാൎത്ഥജീവിതമായുള്ളതെന്നു് അനുഭവപ്പെട്ടതോടുകൂടി ഇവൎക്കു പരമതത്വജ്ഞാനവും കൂടി ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന്നുംപുറമേ ഇവരുടെ ചരിത്രം എന്നേക്കും ഇന്ത്യക്കാൎക്ക് ഒരു

നിക്ഷേപംപോലെയുമാണ്. രാമായണം മഹാഭാരതം മുതലായ പുരാണകഥകൾ ഇന്ത്യക്കാരുടെ ഹൃദയത്തെ അപരിമിതമായി രമിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ ഏററവും വിനീതന്മാരായ ഈ ദരിദ്രന്മാരുടെ കഥയും ഇന്ത്യാരാജ്യത്തെ എല്ലാ കാലത്തും ഇളക്കിത്തീക്കുമെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. ഈ സംഭവം ലോകത്തിന്ന് ആത്മാവിൻെറ ദിവ്യതയെ പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഇങ്ങിനെ ഭാരതീയരുടെ അഭിമാനമഹിമയെ സംരക്ഷിക്കുവാൻവേണ്ടി പ്രയത്നിച്ച തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ ഇന്ത്യക്കാരിൽ നാലു പേർ എന്നെന്നേക്കും ഇന്ത്യക്കാരുടെ മനസ്സിൽനിന്നു വിട്ടുപോകുന്നവരല്ല. ഇതിൽ വലിയമ്മ എന്നു പേരായ ഒരു യുവതിയെപ്പററി ഗാന്ധി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

"കലഹത്തിൻെറ സ്വഭാവമോ, അധർമ്മനിരോധനന്യായമോ കലഹത്തിൻെറ ഉദ്ദേശ്യമോ യാതൊന്നും മനസ്സിലാക്കാതെ തൻെറ നാട്ടുകാരെ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുവാൻമാത്രമായി അവർ നിരോധികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചേർന്ന് തടവിലായി. അധികം താമസിയാതെ ഇവർ പ്രാണത്യാഗവും ചെയ്തു."

പിന്നെ നാഗപ്പൻ, നാരായണസ്വാമി എന്ന രണ്ടുയുവാക്കളാണ് ധർമ്മാൎത്ഥമായി ഏററവും കഷ്ട നഷ്ടങ്ങളനുഭവിച്ചുമരിച്ചത്. ഇതിൽ നാരായണ സ്വാമിയുടെ മരണത്തെപ്പററി വിവരിച്ചുവല്ലോ. നാഗപ്പനും ജേയലിൽനിന്നു പുറത്തുവന്നുതാമസി യാതെ മരിച്ചു. നാലാമത്തെ ധീരനാണ് ഹാർബെ ത് സിംഹൻ. അദ്ദേഹം 75-ാമത്തെ വയസ്സിൽ ത ടവിൽ കിടന്നുതന്നെയാണ് ആത്മത്യാഗം ചെയ്ത ത്. തടവിൽ കിടക്കുന്നസമയം ഗാന്ധി അദ്ദേഹ ത്തോട് തടവിൽ പോകുവാൻ കാരണമെന്തെ ന്നു ചോദിച്ചതിന്നു് താൻ എന്തുദ്ദേശ്യത്തിന്മേ ലാണ് കലഹിച്ചതെന്നു തനിക്കു നിശ്ചയമുണ്ടെ ന്നും, ഗാന്ധി മൂന്നു പവൻകരം കൊടുക്കുന്നവന ല്ലെങ്കിലും തന്നെപ്പോലെയുള്ള കൂലിപ്പണിക്കാർ അതു കൊടുക്കുന്നുണ്ടെന്നും അതുകൊണ്ടു് തട വിൽ കിടന്നു മരിക്കുന്നതുപോലെ യോഗ്യമായി ഒ രു മരണമില്ലെന്നുമാണ് ഈ ധീരൻ പറഞ്ഞത്.

ഈ കലഹത്തിൻെറ ഫലമായി പുതിയ നി യമങ്ങൾ വന്നുതൊട്ടുകൂടി യൂനിയൺഗവർമേണ്ടി ൻെറ കീഴിലുള്ള ഇന്ത്യക്കാൎക്കു പല ഗുണങ്ങ ളും ലഭിച്ചുവെങ്കിലും സമത്വം, സഹോദരഭാവം, സ്വാതന്ത്ര്യം എന്നീ പൌരാവകാശങ്ങൾ അവ

ക്ക് സിദ്ധിച്ചില്ല. എന്നാൽ ഇതെല്ലാം കാലം കൊണ്ടു ലഭിക്കേണ്ടതാണെന്നു കരുതി ഗാന്ധി അതിന്നൊന്നും പ്രയത്നിക്കുവാൻ ഒരുമ്പെട്ടില്ല. കലഹാവസാനത്തെ വിളംബരപ്പെടുത്തി ഗാന്ധി രോഗാർത്തനായ ഗോഖലയെ ശുശ്രൂഷിക്കുവാനായി ഇംഗ്ലാണ്ടിലേക്കു ചെന്നു. അവിടെ എത്തിയപ്പോഴേക്കു ഗുരുവിന്റെ ദീനം കുറെ ആശ്വാസപ്പെട്ടിരുന്നു.

1914-ൽ ഇപ്പോഴത്തെ മഹായുദ്ധം ആരംഭിച്ചു. അവസരം കിട്ടുമ്പോൾ ഗവർമ്മേണ്ടിനെ സഹായിക്കുവാൻ ഗാന്ധി ഒരിക്കലും വൈമനസ്യം കാണിച്ചിട്ടില്ല. ഇംഗ്ലാണ്ടിലുള്ള കുറെ ഇന്ത്യക്കാരെ ഒന്നിച്ചുചേർത്ത് ഒരു പോർക്കളചികിത്സാസംഘമേർപ്പെടുത്തി. താനും തന്റെ ഭാര്യയും അതിൽചേർന്നു. എന്നാൽ കുറെ കാലമായി അനുഭവിച്ചുപോന്ന കഷ്ടതകൾനിമിത്തം ഗാന്ധിയുടെ ശരീരം നന്നെ ക്ഷീണിച്ചുകണ്ടപ്പോൾ, യുദ്ധത്തിന്നും മററും പുറപ്പെടാതെ സ്വരാജ്യത്തിലേക്കു തന്നെ പോകുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ ഗാന്ധിയോടാവശ്യപ്പെട്ടതിനാൽ അദ്ദേഹവും ഭാര്യയും കപ്പൽകയറി ബോമ്പായിലെത്തി. ഈ കാലത്താണ് ഗോപാലകൃഷ്ണഗോഖലെ ദേ

ഹവിയോഗം ചെയ്തു്. ഗോഖലെ മരിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി തന്റെ മരണാനന്തരം ഒരു കൊല്ലത്തേക്കു രാജ്യകാൎയ്യങ്ങളെപ്പററി പ്രസംഗിക്കരുതെന്നു ഗാന്ധിയെക്കൊണ്ടൊരു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ കാരണം ഇപ്പോളെല്ലാവൎക്കും അറിയാമല്ലോ. "ഇന്ത്യയ്ക്കു സ്വരാജ്യം" എന്ന ഗാന്ധിയുടെ പുസ്തകം അദ്ദേഹത്തെ എറക്കുറെ അസ്വസ്ഥചിത്തനാക്കീട്ടുണ്ടു്. എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും പരിഷ്കാരവൎദ്ധനസ്സൂത്രമായ തത്വങ്ങൾ ഒന്നുതന്നെയാണു്. ആ പരിഷ്കാരത്തിൽ ഇന്ത്യാരാജ്യമാണു് ഉൽകൃഷ്ടനിലയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളതു്. പുതിയ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഫലമായ ആഡംബരങ്ങളും ഗോഷ്ഠികളും അസംബന്ധമാണു്. ഈ പരിഷ്കാരം ഇന്ത്യയെ എതൃക്കുന്നതു പ്രകൃതിയും പുരുഷനുമായുള്ള യുദ്ധത്തെപ്പോലെയാണു്. ഈവക സംഗതികളാണു് ആ പുസ്തകത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഈ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഗോഖലെക്കു രുചിക്കയില്ലല്ലോ. ഗാന്ധിയുടെ ഈവക അഭിപ്രായങ്ങൾക്കു കാരണം അദ്ദേഹം കുറെക്കാലമായി അന്യരാജ്യങ്ങളിൽ താമസിച്ചതുകൊണ്ടു ഇന്ത്യയുടെ യഥാൎത്ഥസ്ഥിതിയറിയാത്തതിനാലാണെന്നും, ഒരു കൊല്ലം ഇന്ത്യയിൽ

[illegible]ന്ന പാർത്താൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഭേദപ്പെട്ടതാമെന്നും എന്നാൽ തന്റെ പിൻകാലം തനിക്കനുകൂലമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ യോഗ്യനായ ഒരുവനുണ്ടാകുമെന്നും വിചാരിച്ചാണ് ഗോഖലെ തന്റെ ശിഷ്യനോടിപ്രകാരം ആവശ്യപ്പെട്ടത്.

ഗോഖലെയുടെ മരണാനന്തരം ഗാന്ധി തന്റെ സ്ഥിരതാമസം അഹമ്മദബാദിലാക്കി. അപ്പോൾതന്നെ അവിടെ സത്യഗ്രഹാശ്രമം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ അപോവിച്ചുയിൽ പരിശീലിപ്പിച്ച് സ്വാർത്ഥബുദ്ധി കൂടാതെ പൊതുജനക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കുവാൻ സന്നദ്ധന്മാരാക്കുകയാണ്. ബ്രഹ്മചര്യം, (വിവാഹം കഴിച്ചാലും കഴിച്ചില്ലെങ്കിലും വിഷയരഹിതസ്ഥിതി), സുഖഭോജനത്തിനിച്ഛകൂടാതെ കാലക്ഷേപം കഴിക്കുക, സത്യവ്രതം സ്വദേശിവ്രതം, ഭയമില്ലായ്മ, നികൃഷ്ടജാതിക്കാരായി കരുതുന്നവരെ രക്ഷിക്കുക, ദേശഭാഷമൂലമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം, ഇവയെല്ലാമാണ് സത്യഗ്രഹാശ്രമത്തിൽ ചേരുന്നവർക്ക് ബോധകമായുള്ളത്.

ഗോഖലയോടുള്ള പ്രതിജ്ഞപ്രകാരം ഒരു

കൊല്ലം ഗാന്ധി മൌനവ്രതം ദീക്ഷിച്ചു.

കാശിയിൽവെച്ച്, ഹിന്ദുസർവ്വകലാശാല തുറക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിലാണ് പിന്നെ ഗാന്ധിയെക്കുറിച്ചൊരു സംഭവമുണ്ടായത്. രാജാക്കന്മാരും മഹാരാജാക്കന്മാരും നിറഞ്ഞിരുന്ന ആ സദസ്സിൽവെച്ച് ഗാന്ധി ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തിൽ രാജഭക്തിക്കു വിരോധമായ ചില സംഗതി അടങ്ങിയിരുന്നുവെന്നു ചിലർ ആക്ഷേപിക്കുകയും മഹാരാജാക്കന്മാരും അവരോടുകൂടി ആനിബെസന്റു മദാമ്മയും മററും ഹാളിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഏററവും നിഷ്കളങ്കനും രാജഭക്തനുമായ ഗാന്ധിയുടെ പ്രസംഗം ദോഷരഹിതമായിരുന്നുവെന്ന് ഇപ്പോൾ സർവ്വസമ്മതമാണ്.

പിന്നെ ചാമ്പാറനിലെ സംഭവവും ഇപ്പോൾ കഴിഞ്ഞതാണല്ലോ. ഗാന്ധി അവിടെക്കു പോയത് ചാമ്പാറൻ ജില്ലയിലുള്ള നീലത്തോട്ടങ്ങളിൽ പ്രവൃത്തിയെടുക്കുന്ന കൂലിക്കാരുടെ ക്ഷണനം സ്വീകരിച്ചാണ്. ഗാന്ധി അവിടെയെത്തിയ ഉടനെ മജിസ്ട്രേട്ട് ആ ജില്ല വിട്ടു പോകുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു കല്പനകൊടുത്തു.

താൻ നാട്ടുകാരെ കലഹത്തിലേക്കു പ്രവേ

ശിപ്പിപ്പാനോ ഗവമ്മേണ്ടിന്നു വല്ലപ്രകാരത്തി ലും ഉപദ്രവം നേരിടത്തക്ക ശ്രമംചെയ്യുന്നതി ന്നോ അവിടെ ചെന്നതല്ലെന്നും, തോട്ടത്തിൽ പ്രവൃത്തിയെടുക്കുന്ന തന്റെ നാട്ടുകാരുടെ ക്ഷേമ ത്തിനുവേണ്ടി യത്നിക്കുന്നത് തന്റെ കർത്തവ്യ കർമ്മമാണെന്നും അതിനാൽ മജിസ്ട്രേട്ടിന്റെ ക ല്പനയെ തെററി നടക്കുന്നതുകൊണ്ടു വരാവുന്ന ശിക്ഷകൾ അനുഭവിക്കാനൊരുക്കമുണ്ടെന്നും ഗാ ന്ധി മജിസ്ട്രേട്ടിന്നു മറുപടിയയച്ചു. മജിസ്ട്രേട്ടും കട്ടെ ഇദ്ദേഹത്തെ വിസ്തരിച്ച് സംസ്ഥാനഗവ മ്മേണ്ടിലേക്കറിവുകൊടുത്തു. പക്ഷെ ഗവമ്മേണ്ടു ഗാന്ധിയെ ശിക്ഷിക്കുവാനൊരുമ്പെടാതെ കൂലി ക്കാരുടെ കഷ്ടതകളെ പരിശോധിപ്പാനായി ഒരു കമ്മീഷൻ ഏർപ്പെടുത്തുകയും, അതിൽ ഗാന്ധി യെ ഒരംഗമായി ചേർക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇതിന്നുശേഷം ചെയ്ത പ്രവൃത്തിയാണ് ഗാ ന്ധിയുടെ പേരിനെ ഇന്ത്യയിൽ എല്ലാഗ്രാമങ്ങളി ലും പ്രചരിപ്പിച്ചത്. 1917ന്റെ അവസാന ത്തിൽ ഇന്ത്യാസിക്രട്ടേരിയായ മോൺടേഗ് ഇന്ത്യ യെ സന്ദർശിക്കുന്നുണ്ടെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ ഭാരതമ ഹാജനസഭയുടേയും മുസ്‌ലിം ലീഗിന്റേയും സ്വ യംഭരണത്തെപ്പററിയുള്ള തീർപ്പിനെ അനുകൂലി

ച്ച ഒരു ഹരജിയുണ്ടാക്കി, ലക്ഷോപലക്ഷം ഇന്ത്യക്കാരെക്കൊണ്ട് അതിൽ ഒപ്പിട്ടുവിച്ച് ഗാന്ധി അതു സ്റ്റേററ്സിക്രട്ടരിയുടെ മുമ്പാകെ സമർപ്പിച്ചു.

ഇതിന്നിടയ്ക്കെല്ലാം ബീഹാറിലെ കൂലിപ്രവൃത്തിക്കാരുടെ കഷ്ടനിവൃത്തിക്കു ഗാന്ധി വേണ്ടവിധം പ്രവൃത്തിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയിരുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലമായി ബീഹാറിലെ നിയമനിർമ്മാണസഭയിൽ ചാമ്പാനിലെതോട്ടക്കാരും കൂലിവേലക്കാരും തമ്മിലുള്ളബന്ധങ്ങളെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുവാൻ ഒരു ബിൽകൊണ്ടുവരപ്പെടുകയും, ആ നുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഭൂരിപക്ഷാഭിപ്രായപ്രകാരം അതു പാസ്സാവുകയും ചെയ്തു. തോട്ടക്കാരുടെ ഇഷ്ടങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ഒരു ബിൽ അവരും സഭയിൽ വെച്ചിരുന്നു. ഗവർമ്മേണ്ടും ഇതിനെപ്പററി ആലോചിക്കുവാൻവേണ്ടി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട ഒരു പ്രത്യേകവിചാരണസഭയും കൂടി അതിലെ ദോഷാംശങ്ങളെല്ലാം നീക്കംചെയ്ത് അതു കൂലിപ്രവൃത്തിക്കാർക്കനുകൂലമാക്കിത്തീർത്തു. തോട്ടക്കാരുടെ പ്രതിനിധികൾ ബില്ലിനെ അത്യുഗ്രതയോടെ എതിർത്ത് അതിൽ മുപ്പത്തൊമ്പതു ഭേദഗതികൾ വരുത്തുന്നതിന്ന് ഒരു തീർപ്പുകൊണ്ടുചെന്നിരുന്നു.

എന്നാൽ ഇന്ത്യൻമെമ്പർമാരെല്ലാം ഒരു കെട്ടായിനിന്നിരുന്നതിനാൽ തൊഴുക്കാരുടെ പ്രതിനിധികാംക്ഷ നിവൃത്തിയില്ലാതായി, ബിൽ കൂലിപ്രവൃത്തിക്കാർക്കനുകൂലമാകത്തക്കവിധം പാസ്സാവുകതന്നെ ചെയ്തു. ഇതിന്നുശേഷം ഗാന്ധിയുടെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിച്ചത് അഹമ്മദബാദ് എന്ന സ്ഥലമാണ് അവിടെയുള്ള അനേകം നെയ്ത്തുശാലകളിൽ പ്രവൃത്തിയെടുത്തിരുന്ന കൂലിക്കാർ വലിയ ക്ഷാമംനിമിത്തം കൂലി കയററിക്കിട്ടണമെന്ന് ഉടമസ്ഥന്മാരോടാവശ്യപ്പെടുകയും, അവർ അതിനെ ഗണ്യമാക്കാതിരുന്നപ്പോൾ അതിനെപ്പററി പര്യാലോചനചെയ്യാനായി ഗാന്ധിയെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തുകയുംചെയ്തു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം കൂലിക്കാരെല്ലാം പ്രവൃത്തിയുപേക്ഷിച്ചു. നൂററിന്ന് മുപ്പത്തഞ്ചുവീതംകൂലി കയറേണ്ടതാണെന്നു ഗാന്ധി മുതലാളികളോടാവശ്യപ്പെടുകയും അതു ചെയ്യുന്നതുവരെ താൻ ഉപവാസംദീക്ഷിക്കുന്നതാണെന്നു പ്രതിജ്ഞചെയ്യുകയുംചെയ്തു. ഈപ്രതിജ്ഞയെപ്പററി പലരും ആക്ഷേപിക്കുകയുണ്ടായി. ചിലർ ഇതു നിസ്സാരമാണെന്നും, വേറെ ചിലർ അസംബന്ധമാണെന്നും, പിന്നെ ചിലർ ഭീരുത്വമാണെന്നും

അഭിപ്രായപ്പെട്ടുവെങ്കിലും രണ്ടുദിവസത്തിന്നകം ഗാന്ധിയുടെ വാശി ഫലിച്ചുകണ്ടു. കൂലിക്കാർക്ക് ആദ്യത്തെദിവസം 100ക്ക35 വീതവും, രണ്ടാമത്തെദിവസം 20വീതവും, മൂന്നാമത്തെദിവസം27 1/2 യും കൂലികയററിക്കൊടുക്കാമെന്നു മുതലാളികൾ സമ്മതിക്കുകയും മേലാലത്തെ കൂലിയുടെ തോത് മൂന്നുമാസത്തിന്നകം തീച്ചപ്പെടുത്തുവാനായി പ്രത്യേകം ഒരാളെ നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു. ഗാന്ധിയുടെ ഈ സാഹസത്തിൽ അത്ഭുതപ്പെടാത്തവരോ, അതിനെ അഭിനന്ദിക്കാത്തവരോ ആയി ആരും ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല. ഇതിന്നു് അനേകം പേർ സഹായിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും അതിൽ ഏററവും മുഖ്യമായി ഗണിക്കേണ്ടത് അനസൂയാബായി എന്ന മഹിളാരത്നത്തെയാണ്.

ഗാന്ധിയുടെ 1918ജൂലായിമാസം വരെയുള്ള ജീവചരിത്രത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട രണ്ടുസംഭവങ്ങൾകൂടി ചേർക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിൽ ഒന്ന് ഈ ഏപ്രിൽമാസത്തിൽ ഡൽഹിയിൽവെച്ചു കൂടിയ കോൺഫറൻസിനെസ്സംബന്ധിച്ചാണ്. റഷ്യാരാജ്യം ജമ്മനിക്കു കീഴടങ്ങിയതോടുകൂടി ജമ്മൻകാർ ഇന്ത്യയെ ആക്രമിച്ചേക്കാം എന്നുള്ള ഭയം

നിമിത്തം ഇന്ത്യയുടെ സംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടക് ൟതലുകം ചെയ്യേണ്ടതിന്നു വൈസറായി ഇന്ത്യയിലെ രാജാക്കന്മാരേയും ജനസമുദായനേതാക്കന്മാരേയും ക്ഷണിച്ചു വരുത്തി ഒരു സഭ കൂട്ടുകയുണ്ടായി. ഇതിലേക്കു ഗാന്ധിയേയും ക്ഷണിച്ചിരുന്നു. പക്ഷെ ഇന്ത്യാരാജ്യക്കാരുടെ യഥാർത്ഥപ്രതിനിധികളായ ലോകമാന്യതിലകനേയും ആനിബെസന്റ് മദാമ്മയേയും മററും ക്ഷണിക്കാത്തതുകൊണ്ട് താൻ അതിൽ ഹാജരാവുന്നില്ലെന്നു് ആദ്യം നിശ്ചയിച്ചുവെങ്കിലും വൈസറായിയായി ഒരു കൂടിക്കാഴ്ച കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം അദ്ദേഹം അതിൽ ഹാജരാവുകയും ചെയ്തു. ഇതിനേയും കോൺഫറൻസിനേയും ഇന്ത്യയിലെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയേയും പററി ഒരെഴുത്തു് ഇദ്ദേഹം വൈസറായിക്കയച്ചിരുന്നു. ലോകമാന്യതിലകൻ, ആനിബെസന്റ് ബന്ധനസ്ഥന്മാരായ ആലിസഹോദരന്മാർ ഇവരെ കോൺഫറൻസിന്നു ക്ഷണിക്കാത്തതുകൊണ്ടായിരുന്നു താൻ അതിൽ ഹാജരാവാൻ നിഷേധിച്ചതെന്നു് അതിൽ തുറന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതു ഗവർമ്മേണ്ടിന്നു പററിയ ഒരു തെററായിപ്പോയെന്നും, അതിന്നു പ്രതിവിധിയായി സംസ്ഥാനങ്ങളിൽവെച്ചു കൂട്ടുവാൻ തീച്ചപ്പെ

ട്ടത്തിയ യുദ്ധകോൺഫറൻസുകളിലേക്കെങ്കിലും ഇവരെ ക്ഷണിക്കേണ്ടതാണെന്നും ഗാന്ധി അതിൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അന്യമധിജനങ്ങളുടെ പ്രാതിനിധ്യംവഹിക്കുന്ന ഈ വൈതുജനനേതാക്കന്മാർ എത്രതന്നെ വ്യത്യാസപ്പെട്ട അഭിപ്രായക്കാരാണെങ്കിലും അവരെ നിസ്സാരന്മാരാക്കുവാൻ യാതൊരു ഗവമ്മേണ്ടിന്നും സാധിക്കയില്ലെന്നും ആ എഴുത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ബ്രിട്ടീഷ്സാമ്രാജ്യത്തെ ഈ ഘോരമായ ആപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കേണ്ടതിന്നു ഇന്ത്യക്കാർ സവ്വദാ സന്നദ്ധന്മാരാണെന്നും, സാമ്രാജ്യത്തിലെ ഒരു പ്രധാനസ്ഥാനത്തെ അഹിക്കേണമെന്നു താല്പൎയ്യമുള്ള ഇന്ത്യക്കാർ ആ സാമ്രാജ്യത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിൽ വൈമുഖ്യം കാണിക്കുകയില്ലെന്നും ആ നിലയ്ക്കാണ് ഇന്ത്യയിൽനിന്ന് വലിയ സഹായം കിട്ടുകയെന്നും ഗാന്ധി ആ എഴുത്തിൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. താൻ ആഫ്രിക്കയിൽനിന്നു മടങ്ങിവന്നതിനുശേഷം ഇന്ത്യയിലെ കൃഷിക്കാരുമായി നല്ലവണ്ണം പെരുമാറീട്ടുണ്ടെന്നും അവർക്കെല്ലാം സ്വയംഭരണം ലഭിക്കേണമെന്ന് അത്യന്തമായ മോഹമുണ്ടെന്നുമാണ് പിന്നെ ഗാന്ധി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളത്. കൽക്കത്തയിൽവെച്ചു കൂ

ടിയ ഭാരതമഹാജനസഭയുടെ കഴിഞ്ഞ മാർഷി കയോഗത്തിൽ താൻ ഹാജരായിരുന്നുവെന്നും ഇന്ത്യക്കു പൂർണ്ണമായ സ്വയംഭരണം കിട്ടേണ്ട തിലേക്ക് അടുത്തകാലത്ത് ഒരുബിൽ കൊണ്ടുവ രേണ്ടതാണെന്നുള്ളതീർപ്പിൽ താനും പങ്കെടുത്തി ട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും അതു കുറെ കഴിഞ്ഞ കയ്യാ യിരുന്നു തനിക്കു തൽക്കാലംതോന്നുന്നുണ്ടെങ്കി ലും കഴിയുന്നത്രവേഗം സ്വയംഭരണം കിട്ടിയാ ലേ പ്രജകൾക്കു തൃപ്തിയാകയുള്ളൂവെന്നു തനിക്കു ബോധമുണ്ടെന്നും ഗാന്ധി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പി ന്നെ സാമ്രാജ്യത്തെ രക്ഷിക്കേണ്ടതിന്നു കഴിയുന്ന ത്ര സൈന്യശേഖരംചെയ്യുന്നതിൽ ഇന്ത്യക്കാർ ശുഷ്കാന്തികാണിക്കേണ്ടതാണെങ്കിലും ഇന്ത്യക്കു ശക്തിയുള്ളതിലധികം ധനം ഇപ്പോൾ സംഭാവ നചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ ദാരിദ്ര്യപീ ഡിതരായ ഇന്ത്യക്കാരെ യുദ്ധത്തിന്നു പണം കൊടുക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിന്നു താൻ വി രോധമാണെന്നും അതിൽ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒടു വിൽ, ഓരോകാര്യങ്ങളെപ്പററി ഇത്ര ഖണ്ഡി ച്ചും വെളിവായും എഴുതിയത് ഇംഗ്ലീഷുകാരോടു ള്ള സ്നേഹംകൊണ്ടാണെന്നും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഗാന്ധിയുടെ ഈ എഴുത്ത് എത്രമാത്രം സം

ഗർഭവും പ്രൌഢവുമാണെന്നു പറവാൻ പ്രയാസമാണ്.

ഇനി കൈറയിലെ കഷ്ടതകളെപ്പററി കുറച്ചൊന്നു പറയേണ്ടതുണ്ട്. കൈറഎന്നജില്ലയിൽ ഈ കൊല്ലത്തെ (1918) വിള സാധാരണയിൽ വളരെ കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെന്ന് അവിടെയെല്ലാവരും സമ്മതിക്കുന്ന ഒരു സംഗതിയാണ്. നികുതിയെപ്പററിയുള്ള ചട്ടങ്ങൾപ്രകാരം വിളവിന്റെ വില ഉറപ്പികക്ക നാലണയിൽ കുറഞ്ഞാണെങ്കിൽ കൃഷിക്കാർക്ക് ആ കൊല്ലത്തെ നികുതി അടക്കേണ്ടതില്ല. നാലണയിൽ കുറച്ചും ആറണയിലധികവും വിളയുണ്ടായാൽശരിയായി അടക്കേണ്ട നികുതിയിൽ പകുതി ഭാഗമേ ആ കൊല്ലം അടക്കേണ്ടതുള്ളു. കൈറാജില്ലയിൽ600-ഗ്രാമങ്ങളുള്ളതിൽ ഒരു ഗ്രാമത്തെമാത്രമേ ഗവമ്മേണ്ട് ഈ നിയമപ്രകാരം നികുതിയിൽനിന്നതിരെ ഒഴിവാക്കിട്ടുള്ളൂ. 104 ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്നു പകുതിനികുതിയും ഗവമ്മേണ്ടു വസൂലാക്കിയിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടുവിള 4ണയിൽകുറച്ചോ ആറണയിൽ അധികമോ എന്നാണ് പരിശോധിക്കേണ്ടതു്. ഗ്രാമത്തിലെ കണക്കെഴുത്തുകാരെയാണ് ഗവമ്മേണ്ടു ഭൂമി പരിശോധിക്കുവാനയക്കുക. ഇവരെ

പ്പോലെ ദ്രോഹികളും രാജ്യസേവകരുമുണ്ടു. എന്തും ചെയ്യുന്നവരും വേറെയുണ്ടോ എന്നതന്നെ സംശയമാണ്. അവരുടെ ഒരൊററ ഉദ്ദേശ്യം അതിജാഗ്രതയോടെ നികുതിപിരിച്ച് ഗവർമ്മേണ്ടിലേക്കടെക്കണമെന്നുമാത്രമാണ്. കൃഷിക്കാരെയും അവരുടെ ഭൂമിയുടെ സ്ഥിതിയെയുംപററി ഗവർമ്മേണ്ടിന്നു കിട്ടുന്ന അറിവെല്ലാം ഇവർ വഴിക്കാണ്.

വിളയുടെ സ്ഥിതിയെപ്പററി പരിശോധിക്കുവാൻ ഗുജറാത്തുസഭ പല യത്നങ്ങളുംചെയ്തതിൽ അധികഗ്രാമങ്ങളിലും വില 4-ണയിൽ കുറച്ചാണെന്നു കണ്ടു. അതിന്നുപുറമെ ഗാന്ധിയും ഇരുപത്തു നിഷ്പക്ഷപാതികളായ യോഗ്യരോടു കൂടി മുപ്പതിലധികം ഗ്രാമങ്ങൾസന്ദർശിച്ചു പരിശോധനനടത്തി ഇവരും ഗുജറാത്തുസഭയോടു യോജിച്ചുതന്നെയാണ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. പിന്നെ നാനൂറിലധികം ഗ്രാമങ്ങൾ പരിശോധിച്ചിതിൽ മൂന്നു ഗ്രാമങ്ങളിൽമാത്രമേ വിള ആറണയിൽ അധികരിച്ചുകണ്ടുള്ളൂ. ഈ സംഗതി ഗവർമ്മേണ്ടിന്നു ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ കുമാരക്കുച്ചുവടവും കൃഷിക്കു സൌകര്യവുമുള്ള ഒരു പ്രത്യേകഗ്രാമം പരിശോധിച്ചു. അതിലെ വിളവിന്റെ

വില ഉറുപ്പികക്കു നാലണയിലധികം ഉണ്ടോ എന്നു് അറിയാനായി ഗാന്ധി കളക്ടർക്കെഴുതി. പരിശോധനസമയത്തു ഗാന്ധിയും കൂടെ വേണമെന്നു് ആ എഴുത്തിൽ ഇദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ആ ഗ്രാമത്തിൽ ഗവർമ്മേണ്ടുകണക്കപ്രകാരം ഉറുപ്പികക്കു 12-ണ തോതുപ്രകാരം വിളഞ്ഞുള്ള വിളയുണ്ടായിരുന്നു. കളക്ടരുടെ കണക്കപ്രകാരം ഏഴണയുമുണ്ടായിരുന്നു. ഗാന്ധിയുടെയും കൃഷിക്കാരുടേയും അഭിപ്രായത്തിൽ വില നാലണയിൽ കുറച്ചേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. കളക്ടരുടെ കണക്കിൽ പല തെററുകളും ഗാന്ധി കാണിച്ചുകൊടുത്തുവെങ്കിലും അതൊന്നും ഗണ്യമാക്കാതെ ഗവർമ്മേണ്ടു ബലാൽക്കാരത്തിന്നൊരുമ്പെട്ടു. കൃഷിക്കാരുടെ കന്നുകാലികളെ ജപ്തിചെയ്തുതുടങ്ങി. ഓരോ എരുമയെ മാത്രം ആശ്രയിച്ചു കാലയാപനം ചെയ്തിരുന്ന കൃഷിക്കാരെ കയ്യുംകണക്കുമില്ലാതെ ഉപദ്രവിച്ചു തുടങ്ങി. കളക്ടർ, കമ്മീഷണർ, ഗവർണർ ഇവരോടു് ഗാന്ധി പലപ്പോഴും ഈ സംഗതിയെപ്പററി ആക്ഷേപിച്ചുനോക്കി. അതൊന്നും ഫലിച്ചതായി കാണാഞ്ഞതിനാൽ ഒടുവിൽ തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ പോലെ കൈറയിലെ കൃഷിക്കാർക്കു്

പഠിപ്പിക്കുവാൻ ഗാന്ധി ഒരുമ്പെട്ടു. ഓരോ ഗ്രാമങ്ങളിൽ ചെന്നു് കൃഷിക്കാരെ വിളിച്ചുകൂട്ടി വല്ല പ്രകാരത്തിലും കടം വാങ്ങി നികുതി കൊടുക്കുന്നതു തെറ്റാണെന്നും, നികുതി കൊടുക്കാത്തതുകൊണ്ടു വരാവുന്ന കഷ്ടതകൾ അനുഭവിക്കുന്നതു് അഭിമാനകരവും ശ്രേയസ്കരവുമാണെന്നും അവരോടുപദേശിച്ചുതുടങ്ങി. ഇങ്ങിനെ അനേകം കൃഷിക്കാർ ഈ വ്രതം അനുഷ്ഠിക്കുവാനൊരുമ്പെട്ടതായി ഒപ്പിട്ടുകൊടുത്തു. ഇവർക്കു ഗാന്ധിയുടെ നേതൃത്വത്തിൻകീഴിൽ സന്തോഷവും വിശ്വാസവും വർദ്ധിച്ചുവന്നതോടുകൂടി ഗവർമ്മെണ്ടിന്നു് ഇവരുടെ നേരെ വെറുപ്പും അധികരിച്ചു നികുതി പിരിക്കുവാൻവേണ്ടി ഇൻസ്പെക്ടർമാർ ഗ്രാമങ്ങളിലെല്ലാം നടന്നു നിരപരാധികളെ ഭയപ്പെടുത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും, ചിലപ്പോൾ വാക്കുകൾകൊണ്ടു ഭയപ്പെടുത്തുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്നു കാണുമ്പോൾ പലപ്രകാരത്തിലും ഉപദ്രവിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഒരു ദിവസം ഭോരകദാസനെന്ന ഒരിൻസ്പെക്ടർ മൂന്നു കൃഷിക്കാരെ ബലാൽക്കാരേണ പിടിച്ചു് മദ്ധ്യാഹ്നസമയത്തു വെയിലത്തു കൈകൂപ്പി നില്ക്കുവാൻ കല്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഇവരിൽ രണ്ടുപേർ ആയാൾ

ക്കു കീഴടങ്ങിയില്ല. ഈത്തരം ക്രൂരകൎമ്മങ്ങൾ കു റച്ചൊന്നുമല്ല.

ഏപ്രിൽമാസം 15-ാംനു- കമ്മീഷണർ അവിടെയുള്ള ജന്മികളേയും കൃഷിക്കാരേയും വിളിച്ചുകൂട്ടി കൈറയിലെ സ്ഥിതിയെപ്പററി പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. ഗാന്ധിയുടെ സ്വഭാവഗുണങ്ങളെപ്പററി തനിക്കു നല്ല അഭിപ്രായമാണെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്നു രാജ്യഭരണം നികുതിപരിക്കുന്നസമ്പ്രദായം ഇതുകളെപ്പററി യാതൊരു വിവരവുമില്ലെന്നും, അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ ഉപദേഷ്ടാവായി വരിക്കുന്നതു നാട്ടുകാരുടെ അജ്ഞാനമാണെന്നും മററും ആ സഭയിൽവെച്ചു ആയാൾ പ്രസംഗിച്ചു. ഇവർ എത്രതന്നെ പ്രസംഗിച്ചിട്ടും അതുകൊണ്ടൊന്നും ജന്മികൾക്കാകട്ടെ കൃഷിക്കാർക്കാകട്ടെ ഗാന്ധിക്കാകട്ടെ യാതൊരു സ്ഥൈൎയ്യക്കുറവുമുണ്ടായതുമില്ല.

സ്വഭാവസ്വരൂപം

ഗാന്ധിയുടെ ജീവചരിത്രത്തിൽ അനേകം സംഭവങ്ങൾ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞുവല്ലോ. ഇതുകളിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചില അസാമാന്യങ്ങളായ സ്വഭാവഗുണങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയെന്നതു പ്രയോജനകരമായിരിക്കും. ഗാന്ധിയുടെ സ്വഭാവഗുണങ്ങളിൽ മുഖ്യമായി ഗണിക്കേണ്ടതു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ സത്യനിഷ്ഠയാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജീവിതോദ്ദേശ്യംതന്നെ സത്യാന്വേഷണമാണ്. തൻെറ മനസ്സാക്ഷി അസത്യമാണെന്നു കല്പിക്കുന്ന യാതൊരു കാൎയ്യത്തിലും ഗാന്ധി പ്രവേശിക്കുന്നതല്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, അദ്ദേഹം പ്രവേശിച്ച വല്ലകാൎയ്യത്തിലും അസത്യത്തിൻെറ നിഴൽപോലും കണ്ടാൽ തൽസമയംതന്നെ ആ കാൎയ്യത്തിൽനിന്നു പിൻവലിക്കുകയും ചെയ്യും. കോടതിയിൽ വക്കീലായി വ്യവഹരിക്കുന്ന കാലത്ത് അസത്യവാദം ഒരു വക്കീലിന്നൊഴിച്ചുകൂടാത്തതാണെന്നുള്ള അനുഭവംനിമിത്തം ഇപ്രകാരം അന്തഃകരണത്തെ ദുഷിപ്പിക്കുന്നതും ആത്മാവിനെ അശുദ്ധമാക്കിത്തീൎക്കുന്നതും ആയ ഒരു തൊഴിൽ അംഗീകരിക്കുന്നതു തൻെറ സത്യവ്രതത്തെ ലംഘിക്കുകയാണെന്നു കരുതി വക്കീൽപണി

ത്യജിച്ചതിൽ അത്ഭുതം തോന്നാത്തവർ ആരുമുണ്ടായിരിക്കയില്ല. വക്കീലായിരുന്ന കാലത്തുതന്നെ ഏതെങ്കിലുമൊരുഭാഗം വാദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന്നിടക്കു തന്റെ കക്ഷി സത്യം മറച്ചുവെച്ച് വഞ്ചനക്കൊരുമ്പെട്ടതാണെന്നു ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടാൽ ഗാന്ധി കേസ്സു പിൻവലിക്കുവാൻ ലേശംപോലും സംശയിച്ചിരുന്നില്ല. അതിനാൽ കക്ഷികൾ തന്നെ വക്കീലാക്കുവാൻ വന്നാൽ ആദ്യംതന്നെ ഈസംഗതിയാണ് ഇദ്ദേഹം അവരോടു പറയുക. ഇവരുടെ വഞ്ചനനിമിത്തം കേസ്സു പിൻവലിക്കുവാനുള്ള പൂൎണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഇവരെക്കൊണ്ടു സമ്മതിപ്പിച്ചു ശേഷമേ ഗാന്ധി ഏതൊരു ഭാഗവും വാദിക്കുവാനൊരുമ്പെടാറുള്ളു. ഈ സ്വഭാവവിശേഷംകൊണ്ടു ന്യായാധിപതിമാക്കും മററുള്ള വക്കീൽമാർക്കുമെല്ലാം 'അദ്ദേഹത്തെപ്പററി വലിയഭക്തിയും ബഹുമാനവുമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഗാന്ധിയുടെസത്യനിഷ്ഠയെന്നു പറയുന്നതു സാധാരണ ജനങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നതുപോലെയുള്ള ഒരു വൃത്തിയല്ല. എന്തു കഷ്ടതകൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നാലും തന്റെ മനസ്സാക്ഷിക്കു സത്യമാണെന്നു തോന്നുന്ന കാൎയ്യത്തെ ബലമായിപിടിച്ചു 'സ്വ

ത്ര്യം അവസാനം ജയിക്കുമെന്നുവിശ്വാസത്തോടുകൂടി പ്രവൎത്തിക്കുന്നതിന്നാണ് സത്യനിഷ്ഠയെന്നു പറയുന്നത്. അനീതിയും അസത്യവും ലോകത്തിൽ ജയിച്ചുകാണുവാനനുവദിക്കയില്ലെന്നാണ് ഗാന്ധിയുടെ സത്യവ്രതത്തിന്റെ താല്പൎയ്യം.

ഗാന്ധിയുടെ ആത്മദമനവും വിനീതസ്വഭാവവും സൌശീല്യം, ശത്രുക്കളാൽകൂടിയും അഭിനന്ദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ആരോടും ഒരു സമയത്തും ഒരു പരുഷവാക്കു പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടില്ല. ഇദ്ദേഹം 'ശക്താനാം ഭൂഷണം ക്ഷമാ' എന്നുള്ള മഹദ്വാക്യത്തിന്റെ താല്പൎയ്യം ജനങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുവാനായി അവതരിച്ചതാണെന്നു തോന്നും. അസാമാന്യക്ഷമയോടെ അശ്രാന്തപരിശ്രമം ചെയ്തു താനുദ്ദേശിച്ചകാൎയ്യത്തെ ഫലവത്താക്കിത്തീൎക്കുന്നതിൽഗാന്ധിയുടെ ശക്തിയൊന്നു വേറെതന്നെയാണ്. 1909 ഒക്ടോബർ മാസത്തിൽ നിയമലംഘനക്കുറ്റത്തിന് ഇദ്ദേഹത്തെ കയ്യാമംവെച്ചു ട്രാൻസ്വാളിലെ നിരത്തിൽകൂടിനടത്തിയത് ഈമഹാത്മാവിന്ന് ഒട്ടുംതന്നെ അസഹ്യമായി തോന്നിയില്ല. തന്റെ അഭിപ്രായവിരോധികൾ പരിഹാസവാക്കുകളുടെ ഒരു നിഘണ്ടു മുഴുവൻ ശിരസ്സിൽ കോരി

ചെറിയുന്നതായാലും അതെല്ലാം ഏററവുംതാഴ്മ
യോടെ സ്വീകരിക്കുന്നതല്ലാതെ പരിഹാസവാക്കു
കൾകൊണ്ടുതന്നെ അതിന്നുപ്രതികാരംചെയ്യുന്ന
തു് ഗാന്ധിയുടെ സ്വഭാവമല്ല. അദ്ദേഹം അവ
രുടെ നേരെ ഒരുദ്വേഷഭാവവുംകൂടെ പ്രദർശിപ്പി
ക്കുന്നതല്ല. ഗാന്ധിയെ കോപഭാവത്തിൽ കാണ
ണമെങ്കിൽ അധർമ്മങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൃ
ഷ്ടിയിൽ പെടണം.

ഇനി പറയേണ്ടതു ഗാന്ധിയുടെ ഔദാര്യ
ശീലത്തെപ്പററിയാണു്. വല്ലവർക്കും പണംക
ടംകൊടുത്താൽ കടക്കാരന്നു സത്യമുണ്ടെങ്കിൽ ആ
യാൾ കടംവീട്ടാതിരിക്കയില്ലെന്നും ചതിയനാ
ണെങ്കിൽ വ്യവഹാരപ്പെട്ടുപണം തിരിയെ വാ
ങ്ങുന്നതുകൊണ്ടു് അവന്നു സത്യബോധം വരിക
യില്ലെന്നും കരുതി ആ പണത്തെപ്പററി യാതൊ
ന്നും വിചാരിക്കാതിരിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ പതിവ്. ബലം പ്രയോഗിച്ചു കാര്യം സാ
ധിക്കുന്നതിനേക്കാൾ സ്നേഹംകൊണ്ടു സാധിക്കു
ന്നതാണു നല്ലതെന്നു് അദ്ദേഹം പ്രമാണമാക്കിപി
ടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗാന്ധിയുടെഈ സ്വഭാവമാധുര്യം
കൊണ്ടു ശത്രുക്കൾകൂടി സ്നേഹിതന്മാരായി പരി
ണമിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഒരുപട്ടാണി അദ്ദേഹത്തെ അടി

ച്ചു മുറിവേൽപിച്ചപ്പോഴും അതിന്നു യാതൊരു പ്രതികാരവും ചെയ്യാൻ ഗാന്ധി തുനിഞ്ഞില്ല. അല്പദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ആ പട്ടാണി ഇദ്ദേഹത്തിന്നയച്ച ഒരു കത്തിൽ തൻെറ തെററിനെ പററി പശ്ചാത്തപിച്ചെഴുതിയിരുന്നു.

പൊതുജനകാര്യങ്ങളിൽ ഒരുവൻെറ കർത്തവ്യതയെപ്പററി ഉത്തമമായ ബോധം ഗാന്ധിയെപ്പോലെ മററാർക്കെങ്കിലുമുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ജോഹന്നിസ്ബർഗ്ഗിലെ തടവിൽ ബന്ധനസ്ഥനായിരുന്നകാലത്ത് തൻെറ ഭാര്യ രോഗാക്രാന്തയായി അത്യാസന്നനിലയിൽ കിടക്കുന്നുവെന്നും ആ സമയംതാൻ അവിടെ ചെന്നു കാണാത്ത പക്ഷം അവർ ജീവിക്കുന്ന കാര്യംതന്നെ സംശയത്തിലാണെന്നും മററും കേട്ട ഗാന്ധിക്കു മനസ്സിൽ സ്വാസ്ഥതയുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും തൻെറ കൂട്ടെ ബന്ധനസ്ഥന്മാരായി കിടക്കുന്ന ഇന്ത്യക്കാൎക്കു ധൈൎയ്യക്ഷയം വരുമെന്നുകരുതി നാട്ടുകാർക്കുവേണ്ടി കുടുംബത്യാഗമാണല്ലോ ഇദ്ദേഹം ചെയ്തത്. ഇതുപോലെതന്നെ മറെറാരുസന്ദർഭത്തിൽ തൻെറ രോഗാക്രാന്തനായ പുത്രനേയും ത്യജിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗാന്ധിയുടെ മൂത്തപുത്രൻ അച്ഛനെപിന്തുടർന്ന് കുറച്ചുകാലത്തേക്കു തടവിൽതന്നെയാ

യിരുന്നു. രണ്ടാമത്തെ പുത്രനേയും ഗാന്ധി നിയമലംഘനത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഇതെല്ലാംകാണുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബസ്നേഹത്തെപ്പറ്റി ആക്ഷേപിക്കുന്നവർ ഉണ്ടായിരിക്കാം. എന്നാൽ ഗാന്ധിയെപ്പോലെ കുടുംബത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നവർ ദുർല്ലഭമാണ്. ജീവിതത്തിന്റെ പരമോദ്ദേശ്യം കേവലം കുടുംബസ്നേഹമല്ലല്ലോ.

ഗാന്ധിയുടെ സ്വഭാവഗുണങ്ങളിൽ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധൈര്യം. ദൈവത്തെ മാത്രമേ ഭയപ്പെടേണ്ടതുള്ളു എന്ന് അദ്ദേഹം നാട്ടുകാർക്കെല്ലാം ഉപദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. സത്യവ്രതത്തിന്റെഫലം ധൈര്യമാണ്. ബ്രാഹ്മണന്റെ മുഖ്യഗുണം ധൈര്യം അഥവാ ഭീരുത്വമില്ലായ്മയാണെന്ന് ഭഗവൽഗീത നമ്മെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും മററും ഗാന്ധി പലപ്പോഴും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഗവർമ്മെണ്ടിനെ സാധാരണ ജനങ്ങൾ എന്തെന്നില്ലാതെ ഭയപ്പെടുന്നതും, അതുനിമിത്തം ഗവർമ്മേണ്ട് അധികമധികം നിഷ്ഠുരമായിതീരുന്നതും ഗാന്ധിക്കു സഹിച്ചുകൂടാ. ഗവർമ്മേണ്ടിന്റെ തെററുകളെ തുറന്നു പ്രസ്താവിക്കാതെ തന്റെ അഭി

പ്രായങ്ങളെ ഉള്ളിൽതന്നെ വെക്കുകയും, സഭയിലും മററും വെച്ച് പ്രസംഗിക്കുമ്പോൾ ഭയം നിമിത്തം മനസ്സാക്ഷിക്കു വിരോധമായി സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു് ഇദ്ദേഹത്തിന്നു ദുസ്സഹമാണ്. ട്രാൻസ്വാൾ ഗവർമ്മേണ്ടു് കോടതിയിൽവെച്ച ഗാന്ധിയെ വിസ്തരിക്കുന്ന സമയം ആദ്ദേഹം ചെയ്ത പ്രസംഗവും അതുപ്രകാരമുള്ള പ്രവൃത്തിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധൈര്യത്തിന്നു ദൃഷ്ടാന്തമാണ്. തന്റെ കൂട്ടുകാരെ നിയമലംഘനത്തിന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചതു താനാണെന്നും, അതു രാജ്യത്തിന്റെ ക്ഷേമത്തെ കാംക്ഷിച്ചാണെന്നും, ഇന്ത്യക്കാരുടെനേരെ പാസ്സാക്കിയ നിയമം അവരുടെ സ്വദേശാഭിമാനത്തേയും മതത്തേയും നിന്ദിക്കുന്നതാണെന്നും മററും ഗാന്ധി സധൈര്യം പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. അതുപോലെതന്നെ മറെറാരു സന്ദർഭത്തിൽ ഗാന്ധി കോടതിയിൽവെച്ച തന്റെ നിരോധനയത്തെപ്പററി പ്രസംഗിക്കുന്നസമയം താൻ ആ കലാപത്തിൽ എല്ലാവരേക്കാളും വലിയ കുററക്കാരനായിരിക്കേ തന്റെ കൂട്ടുക്കാരെ ശിക്ഷിച്ചതുപോലെതന്നെ ശിക്ഷിക്കാഞ്ഞതിൽ ഗവർമ്മേണ്ടു തെററാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നും തുറന്നു

പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇയ്യിടെ ഗാന്ധി വൈസ്രായിക്കയച്ചകത്തിൽ, ഡൽഹിയിൽവെച്ചുണ്ടായ യുദ്ധകോൺഫറൻസിലേക്കു ലോകമാന്യതിലകനേയും ആനിബെസെൻറമദാമ്മയേയും ക്ഷണിക്കാത്തതു ഗവർമ്മേണ്ടിൻെറ ഒരു തെററാണെന്നു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ബീഹാറിൽ ചാമ്പാരൻജില്ലയിലെ നീലകൃഷിത്തോട്ടക്കാരുടെ ഉപദ്രവം സഹിക്കവയ്യാതായി കഷ്ടപ്പെട്ടുകിടന്നിരുന്ന കൂലിപ്രവൃത്തിക്കാരുടെ ക്ഷണപ്രകാരം ഗാന്ധി ആജില്ലയെ സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ അവിടുത്തെ മജിസ്ട്രേട്ട് അദ്ദേഹത്തിന്നു ആ ജില്ലയിൽ പ്രവേശം ഗവർമ്മേണ്ടു നിഷേധിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു ഗാന്ധിക്കെഴുതിയതിന്നു നമ്മുടെ ധീരനായ നായകൻ കൊടുത്ത മറുവടി എത്രയും ഉചിതമായിരിക്കുന്നു.

"എനിക്കു ഈ കല്പന തരണമെന്നു നിങ്ങൾക്കു തോന്നിയതിൽ ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു. എൻെറ നില കമ്മീഷണർ തീരെ തെററിദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. നാട്ടുകാർക്കുവേണ്ടി എനിക്കൊരു ചുമതലയുണ്ടാകകൊണ്ടു എനിക്കു ഈ ജില്ലവിപോകുന്നതു അസാദ്ധ്യമാണെന്നും, ഈ അനുസരണക്കേടുകൊണ്ടുണ്ടാകാവുന്ന ശിക്ഷകൾ

ഞാനനുഭവിക്കാനൊരുക്കമാണെന്നും ഞാൻ ഇതിനാൽ അറിയിക്കുന്നു.'' ഇതാണ് ആ മറുവടി. ഗാന്ധിയുടെ ധൈൎയ്യത്തെ ഉദാഹരിപ്പാൻ തുടങ്ങിയാൽ അതിന്നവസാനമുണ്ടാവുകയില്ല. ഗവർമ്മെണ്ടിനോടുള്ള തന്റെ ചുമതല എത്രമാത്രമാണെന്നു ഗാന്ധിക്കു നല്ല ബോധമുണ്ട്. ബൂവർയുദ്ധത്തിൽ ഒരു പരിചാരകസംഘം ഏൎപ്പെടുത്തി ഗാന്ധിയും തന്റെ ഭാൎയ്യയും സൈന്യങ്ങളെ ശുശ്രൂഷിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടല്ലോ. 1914-ൽ ഇപ്പോഴത്തെ മഹായുദ്ധം ആരംഭിച്ചപ്പോഴും ഗാന്ധിയും ഭാൎയ്യയും ഒരു പരിചാരകസംഘമേർപ്പെടുത്തി അതിൽ ചേരുവാൻ തുനിഞ്ഞു. വൈസരോയിക്ക് ഇപ്പോഴും അയച്ച എഴുത്തിലും യുദ്ധത്തിന്ന് ഇന്ത്യക്കാർ ചെയ്യേണ്ടുന്ന സഹായത്തെപ്പറ്റി നല്ലവണ്ണം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ഗാന്ധിയുടെ കാലക്ഷേപത്തെപ്പറ്റിരണ്ടു വാക്കു കൂടി പ്രസ്താവിച്ചാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുണങ്ങളെപ്പറ്റി ഏതാണ്ടൊരു അറിവുണ്ടാകുന്നതാണ്. മോടികൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്ന വെറും അഭിമാനികളുടെ കൂട്ടത്തിലല്ല ഗാന്ധിയെ ഗണിക്കേണ്ടത്. വസ്ത്രാദ്യലങ്കാരങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു ലേശംപോലും പ്രതിപത്തിയില്ലെന്നുമാത്രമ

ല്ല അവയിൽ വെറുപ്പുകൂടിയുണ്ടെന്നു കാശിയിൽ വെച്ചു കഴിഞ്ഞ സംഭവം ഓർത്താൽ തീർച്ചപ്പെടുന്നതാണു്. ആഹാരം ഏററവും ചുരുങ്ങിയ നിലയിൽ ജീവസംധാരണത്തിന്നുമാത്രം കഴിക്കേണ്ടതാണെന്നും, അവനവൻെറ രുചിയെ അപേക്ഷിച്ചു അനേകവിധം ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ കഴിച്ചു ശീലിക്കുന്നതു ആത്മാവിനെ രസനേന്ദ്രിയത്തിന്നടിമപ്പെടുത്തുകയാണെന്നും അദ്ദേഹം ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്; ഗാന്ധിയാകട്ടെ ഒരു തപസ്വിയെപ്പോലെ മിതമായാഹാരം കഴിച്ചാണു ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതു്. സുഖിയന്മാരെപ്പോലെ നല്ല മെത്തമേൽ കിടന്നുറങ്ങുവാൻ ഗാന്ധിക്കു ലേശംപോലും പ്രതിപത്തിയില്ല. പാറപ്പുറം മെത്തക്കു സമമായിട്ടാണു് ഇദ്ദേഹം കരുതുന്നതു്. ഒരുവന്നു ധനമുണ്ടാകുന്നതു തന്നെ ആയാളുടെ ധാർമ്മികവൃത്തിയെ ദൂഷിപ്പിക്കുമെന്നും അതിനാൽ ധാർമ്മികമായ ജീവിതത്തിൽ കാലയാപനം ചെയ്യണമെന്നുള്ളവൻ മനഃപൂർവ്വമായി ദാരിദ്ര്യം അംഗീകരിക്കണമെന്നും ഗാന്ധി അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. ലോകത്തിലെ മതപ്രവർത്തകന്മാരും മററു പുണ്യാത്മാക്കളെല്ലാം ഇതുപ്രകാരം ദാരിദ്ര്യം അംഗീകരിച്ചവരാണത്രേ.

ഈ പ്രമാണത്തെ ആസ്പദമാക്കി ഗാന്ധി ദാരിദ്ര്യജീവിതം നയിക്കുന്നു. ലോകത്തിനുവേണ്ടി യത്നിക്കുന്നതു നമ്മുടെ ധർമ്മമാകുന്നു. ഫലകാംക്ഷയോടുകൂടാതെയുള്ള പ്രവൃത്തികൾക്കു ഭഗവൽഗീതതന്നെ പ്രാധാന്യം നൽകിയിരിക്കുന്നു. നല്ല കൃത്യങ്ങളെ അനുഷ്ഠിക്കുന്ന മനുഷ്യരെ മഹത്തരമായ ഒരു ശക്തി മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകുന്നു. വിദ്വാന്മാർ ദുർബ്ബലന്മാർക്കു തുണയായിരിക്കണം. ഈവക തത്വങ്ങൾ നമുക്കു പലപ്പോഴും ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇവയെ അനുകരിക്കുന്നവർ നമ്മുടെയിടയിൽ എത്ര ദുർല്ലഭമാണ്?

ആത്മജ്ഞാനം വ്യക്തമായി സിദ്ധിച്ചവർക്കേ നിത്യാനന്ദം ലഭിക്കയുള്ളൂ. എന്നാൽ ഒരുവന്നു ജ്ഞാനം സിദ്ധിക്കുന്നതു കേവലം ഗ്രന്ഥപരിചയംകൊണ്ടല്ല. ലോകപരിചയംകൊണ്ടു മനസ്സിന്നു പരിപക്വത ലഭിക്കുകയും ധർമ്മാനുഷ്ഠാനംകൊണ്ടു അന്തഃകരണസംസ്കാരം സിദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യുവർക്കുമാത്രമാണ് ആത്മപ്രകാശമായ ജ്ഞാനം ഉണ്ടാകുന്നത്. ഈവിധമുള്ള ആത്മജ്ഞാനം സിദ്ധിച്ച മഹാത്മാക്കളിൽ ഒരാളാണ് നമ്മുടെ നായകൻ എന്നകാര്യം ഇപ്പോൾ സർവ്വസമ്മതമായിരിക്കുന്നു.

അനുബന്ധം

പ്രബന്ധങ്ങളും പ്രസംഗങ്ങളും

I

സ്വദേശി

"നമുക്കടുത്തു ചാരമുള്ള വസ്തുക്കളെ ഉപയോഗിക്കുകയും, അവയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കുവേണ്ടി പ്രയത്നിക്കുകയും അധികം അകലെ കിടക്കുന്നവയെ വർജ്ജിക്കുകയും, ചെയ്യുന്ന അന്തഃകരണവൃത്തിക്കാണ് സ്വദേശിവ്രതം. എന്ന വാക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഈ വ്യാഖ്യാനപ്രകാരം മതത്തെപ്പററി നിരൂപണം ചെയ്യുമ്പോൾ നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ മതത്തെയാണ് സ്വദേശിയെന്നുപറയുന്നത്. ആ മതത്തിന്നു വല്ല ന്യൂനതകളുമുണ്ടെങ്കിൽ അവയെ പരിഹരിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും വേണം. രാജ്യതന്ത്രവിഷയങ്ങളിലാകട്ടെ സ്വദേശീയമായ സ്ഥാപനങ്ങളെത്തന്നെ സ്വീകരിക്കുകയും, അവക്കുള്ള ദോഷങ്ങളെ നീക്കംചെയ്വാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു സ്വദേശിവ്രതമാണ്. അതുപോലെതന്നെ ധനസംബന്ധമായ വിഷയങ്ങളിലും നമുക്കടുത്തു ചാരമുള്ള വസ്തുക്കളേയും ഈ രാജ്യത്തുണ്ടാക്കുന്ന

പദാൎത്ഥങ്ങളേയും മാത്രം ഉപയുക്തങ്ങളായിസ്വീകരിച്ച് അവയെ പരിഷ്കരിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു് സ്വദേശിയാണ്. ഇപ്രകാരമുള്ള സ്വദേശിവ്രതത്തെ അംഗീകരിച്ചു നടപ്പാക്കിയാൽ അതു വളരെ സാവധാനത്തിൽ മാത്രമേ പൂൎണ്ണഭാഗ്യസ്ഥിതിയിലെത്തിക്കയുള്ളുവെന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ അനേകശതവൎഷങ്ങൾക്ക് ആ പൂൎണ്ണഭാഗ്യത്തെ ലഭിക്കുന്നതു് നമുക്കു സാദ്ധ്യമല്ലെന്നുള്ള പൂൎണ്ണവിശ്വാസത്തോടുകൂടിത്തന്നെ നാം അതിനെ പിന്തുടരുന്നതുപോലെ സ്വദേശിയും നമുക്കടുത്തകാലത്ത് പൂൎണ്ണഫലത്തെ തരികയില്ലെങ്കിലും നാം നിരാശയോടെ അതിനെ ത്യജിക്കാതെ അനുസരിക്കുകതന്നെയാണ് വേണ്ടതു്.

മതത്തെസ്സംബന്ധിച്ച സ്വദേശിവ്രതത്തെപ്പറ്റി നിരൂപണം ചെയ്യുന്നതായാൽ ഹിന്ദുമതത്തിൽ അന്തർഭവിച്ചുകിടക്കുന്ന സ്വദേശിവ്രതത്തിന്റെ മഹത്വംതന്നെയാണ് അതിന്റെ ശക്തിക്കും പ്രചാരത്തിനും കാരണമെന്നു കാണാവുന്നതാണ്. ഇതരമതങ്ങളെ ദുഷിച്ചു സ്വമതവിശ്വാസികളെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ച് അവരെ ഹിന്ദുമതത്തിൽ ചേൎക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ഹിന്ദുക്കൾക്കില്ലല്ലൊ. ഇതരമതങ്ങളെ

ദ്വേഷിക്കാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഹിന്തുമതത്തിന്ന ഹാനി വരാതിരിക്കുന്നതും, ദിനംപ്രതി ജനസ മ്മതവും ബലവും അതിന്ന വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതും. ഹിന്തുമതം ബുദ്ധമതത്തെ ദൂഷിച്ചുപ്രസംഗിച്ചു നടന്നിട്ടുണ്ടെന്നും, അതിൻെറ ഉന്മൂലനാശ ത്തിന്ന ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുമുള്ള സാമാന്യബോ ധം തെററിദ്ധാരണയാണ്. നേരെ മറിച്ച് ബു ദ്ധമതത്തെ ഹിന്തുമതത്തോടു യോജിപ്പിക്കുവാ നാണ് ഹിന്തുമതപ്രവൎത്തകന്മാർ യത്നിച്ചിട്ടു ള്ളത്. സ്വദേശിവ്രതത്തിലുള്ള വിശ്വാസംനി മിത്തം ഒരു ഹിന്തു തൻെറ മതം മാററുവാൻ ആ ഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. തൻെറ മതം ഉത്തമമാണെന്നു ള്ള ബോധംകൊണ്ടല്ല ആയാൾ ഇപ്രകാരം ചെ യ്യുന്നത്; ആവശ്യമുള്ള പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരു ത്തി അതിനെ നന്നാക്കിത്തീർക്കാമെന്നുള്ള വി ചാരത്തിന്മേലാണ്. സ്വമതത്തെത്തന്നെ ആ യാൾ ബലമാക്കിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ ത ത്വം ഹിന്തുമതത്തിന്നുമാത്രമല്ല എല്ലാമതങ്ങൾ ക്കും ഒരുപോലെ ബാധകമാണ്. ഇന്ത്യയിലെ ല്ലാം ക്രിസ്തുമതത്തെപ്പററി പ്രസംഗിച്ചും മററു ള്ള മതങ്ങളെ ദൂഷിച്ചും സഞ്ചരിച്ചു ദരിദ്രന്മാ രായ അനേകം ഹിന്തുക്കളേയും മുഹമ്മദീയരേ

യും തങ്ങളുടെ മതത്തിലേക്കു ചേർക്കുന്ന മിഷ്യനറിമാർ യഥാർത്ഥമായി ക്രിസ്തുമതതത്വങ്ങളെ അനുസരിക്കുന്നവരാണെങ്കിൽ അവർ ഈ സമ്പ്രദായം ത്യജിച്ച് ജനോപകാരപ്രദമായ പ്രവൃത്തികളിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധവെക്കേണ്ടതാണ്. പാതിരിമാരുടെ പ്രസംഗംകൊണ്ട് ക്രിസ്തുമതത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നവരൊക്കെ ക്രിസ്തുമതസിദ്ധാന്തങ്ങളെല്ലാം നല്ലവണ്ണം ഗ്രഹിച്ചോ, അവയിലുള്ള വിശ്വാസംകൊണ്ടോ അതിൽ ചേരുന്നവരാണെന്നു വിചാരിപ്പാൻ പാടില്ല. ഇവരിൽ അധികം പേരും ദാരിദ്ര്യനിമിത്തം കാലക്ഷേപത്തെ മാത്രമുദ്ദേശിച്ചാണ് ക്രിസ്തുമതം അംഗീകരിക്കുന്നത്. ഇവർക്കെല്ലാം തങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തിയെപ്പററി പശ്ചാത്താപവുമുണ്ടാകാതിരിക്കയുമില്ല.

രാജ്യഭരണസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ സ്വദേശീയത്വവിധമാണ് അന്തർഭവിച്ചു കിടക്കുന്നതെന്നാണ് ഇനി പരിശോധിക്കേണ്ടത്. രാജസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിലേക്കു മതത്തിന്നു പ്രവേശമില്ലെന്നൊരു വിശ്വാസം ചിലർക്കുണ്ട്. മതരഹിതമായ രാജ്യതന്ത്രം മറവുചെയ്യാൻ മാത്രം യോഗ്യമായ മൃതശരീരത്തെപ്പോലെയാണ്. രാ

ജ്യകാര്യങ്ങളിൽനിന്നു് മതത്തെ തീരെ വേർപെ
ടുത്തുവാനുള്ള ഉദ്യമംകൊണ്ടാണു് ഇന്ത്യയിലെരാ
ജ്യകാര്യങ്ങൾ ദിനംപ്രതി ക്ഷയിച്ചുവരുന്നതു്.

സ്വദേശിയെ അനുസരിച്ചാൽ എതദ്ദേശീയമായ പുരാതനസ്ഥാപനങ്ങളും പ്രത്യേകിച്ചുഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും നമുക്കൊഴിച്ചുകൂടാത്തവയാണു്. ഇന്ത്യാരാജ്യം വാസ്തവത്തിൽ പ്രജാധിപത്യത്തോടുകൂടിയ ഒരു രാജ്യമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു് അതിന്നു നേരിട്ട അനേകം ആക്രമങ്ങളേയും കലക്കത്തേയും തട്ടുത്തുനിൽക്കുവാൻ അതിന്നു സാധിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇന്ത്യയെ ഭരിച്ചിരുന്ന രാജാക്കന്മാർ നികുതി പിരിക്കുന്നതിലല്ലാതെ മറെറാരു രാജ്യകാര്യങ്ങളിലും നാട്ടുകാരുമായി ഇടപെട്ടുകാണുകയില്ല. ഇന്ത്യക്കാരുടെ ജാതിഭേദവ്യവസ്ഥ സമുദായത്തിൻെറ മതസംബന്ധമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കുമാത്രമല്ല രാജതന്ത്രികമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കും അനുകൂലമായിട്ടാണു് കിടക്കുന്നതു്. രാജാക്കന്മാരുടെ ദ്രോഹങ്ങളെല്ലാം സഹിച്ചിരുന്നതും ഗ്രാമാവശ്യങ്ങളെല്ലാം നിവർത്തിച്ചിരുന്നതും ഈ ഒരു വ്യവസ്ഥയാലാണു്. ഇത്ര മഹത്തായ ഒരു സ്ഥാപനം നിർമ്മിച്ച ഇന്ത്യക്കാർക്കു ക്രമീകരണശക്തിയില്ലെന്നു വാദിക്കുന്നതു് ഒട്ടുംതന്നെ

ന്യായമല്ല. പത്തുലക്ഷത്തിൽപുറം തീർത്ഥയാത്രക്കാർ കൂടുന്ന ഹരിദ്വാരത്തിലെ "കുംഭമേള" എന്ന വിശ്രുതമായ ഉത്സവത്തെ ഒരിക്കൽപോലും കാണുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഇന്ത്യക്കാർക്കന്യോന്യം ഒത്തുചേർന്നു പ്രവർത്തിപ്പാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നുള്ള അപവാദത്തെപ്പററി ആക്ഷേപിക്കാതിരിക്കയില്ല. ഇന്ത്യക്കാർക്കു ക്രമീകരണശക്തിയില്ലെന്നു വാദിക്കുന്നവർ നവീനപരിഷ്കാരത്തിന്നും നവീനവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്നുമധീനപ്പെട്ടവർ മാത്രമാണ്. സ്വദേശിയെ ത്യജിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് നമ്മുടെ സ്ഥിതി ഇത്രയും ശോചനീയമായിത്തീരുന്നത്. ഇന്ത്യക്കാരുടെ വിദ്യാഭ്യാസം അന്യഭാഷാമൂലമായതുകൊണ്ടു അവരുടെ ഇടയിൽ ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ചവർക്കുകൂടി നാട്ടുകാരുമായി യോജിച്ചുപ്രവർത്തിപ്പാനോ പ്രതിനിധികളായിരുന്ന് അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കി ഗവർമ്മേണ്ടിനോടു പറയുവാനോ സാധിക്കുന്നില്ല. വിദ്വാന്മാരായ ഇന്ത്യക്കാരേയും ആംഗ്ലേയരേയും വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുവാൻ സാധാരണജനങ്ങൾക്കു പ്രയാസമായ്ത്തീരുന്നു. നാട്ടുകാരുടെയും അവരുടെ പ്രതിനിധികളുടെയും ആഗ്രഹങ്ങൾ പലപ്പോഴും അന്യോ

ന്യായവിരോധങ്ങളായിത്തീരുന്നു. ഇങ്ങിനെ സംഭവിക്കുമ്പോളാണ് നാട്ടുകാരും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും തമ്മിലിടഞ്ഞ് രാജ്യഭരണത്തിന്നു തടസ്ഥം വന്നുകൂടുന്നത്.

അതുകൊണ്ട് ഒത്തു യോജിച്ചു പ്രവർത്തിപ്പാൻ ഇന്ത്യക്കാൎക്കു സാദ്ധ്യമല്ലെന്നുള്ളതിനെക്കാൾ നാട്ടുകാരും അവരുടെ പ്രതിനിധികളും തമ്മിൽ യോജിപ്പില്ലെന്ന സംഗതിയാണ് അധികം വാസ്തവമായിട്ടുള്ളതു്.

ഈ കഴിഞ്ഞ ഒരമ്പതുകൊല്ലത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം സ്വദേശഭാഷയിലായിരുന്നുവെങ്കിൽ നാട്ടുകാൎക്കെല്ലാം വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ഭാഗഭാക്കുകളാകുവാൻ സാദ്ധ്യമായ്തീരുമായിരുന്നു. യജമാനനും ഭൃത്യനും തമ്മിൽ ഇപ്പോഴത്തെക്കാൾ അധികം ചേർച്ചയുണ്ടാകുമായിരുന്നു. ബോസ്_റെ_മുതലായവരുടെ ശാസ്ത്രാന്വേഷണഗ്രന്ഥങ്ങൾ രാമായണം മഹാഭാരതം മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളെപ്പോലെ എല്ലാഗൃഹങ്ങളിലും നിത്യപാരായണം ചെയ്യുമായിരുന്നു. സ്വദേശഭാഷകളുടെ അഭിവൃദ്ധിയും എത്രമാത്രമായിരിക്കും. ഗ്രാമത്തിൽ ശുചീകരണം മുതലായവിഷയങ്ങൾ കുറെമുമ്പുതന്നെ വ്യവസ്ഥപ്പെട്ടുവരുമായിരുന്നു. ഗ്രാമപ്പഞ്ചായ

ത്തുകൾക്കു ശക്തികൂട്ടുകയും ഇന്ത്യക്കാരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കത്തക്ക സ്വയംഭരണം ഇന്ത്യക്കു ലഭിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. ഇവയെല്ലാം പുറമെ പുണ്യഭൂമിയായ ഇന്ത്യയിൽവെച്ച് നമുക്കിപ്പോഴുള്ള ഹിംസാകരമായ പ്രവൃത്തികൾ കാണാതെ കഴിക്കുകയും ചെയ്യാമായിരുന്നു. മനസ്സോടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കുന്നതായാൽ ഇന്ത്യാരാജ്യത്തെ നന്നാക്കുവാൻ നമുക്കിപ്പോഴും സാദ്ധ്യമാണ്.

ഇനി നിരൂപണം ചെയ്യാനുള്ളത് ധനസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളെ സ്വദേശിവ്രതം ഏതുവിധം ബാധിക്കുമെന്നാണ്. വ്യാവസായികമായും മററു ധനസംബന്ധമായുമുള്ള ജീവിതത്തിൽനിന്നു സ്വദേശിയെ തള്ളിക്കളയുകതന്നെയാണ് ഇന്ത്യക്കാരുടെ ദാരിദ്ര്യത്തിനെല്ലാം ഹേതു. ഇന്ത്യക്കു ഭാഗ്യം സിദ്ധിക്കണമെങ്കിൽ ഇതരദേശങ്ങളിൽനിന്നു വരുന്ന സാധനങ്ങൾ ഇന്ത്യക്കാർ ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കണം. ഇതിന്നു നിവൃത്തിയില്ലാതെ വന്നു. ഇംഗ്ലണ്ടിനെപ്പോലെ തന്നെ ഇന്ത്യക്കും വലിയ ആശയുണ്ടായിരുന്നു. ഈ രണ്ടു രാജ്യങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം തന്നെ ഒരു തൊഴിൽധാരണയിലാണ് ഉറച്ചുകിടന്നിരുന്ന

ത്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ആ തൊഴിൽശാലകളെല്ലാം നീങ്ങിയിരിക്കുന്നു. നാട്ടുകാരുടെ സംരക്ഷണത്തിന്നു വേണ്ടിയാണ് ഇംഗ്ലാണ്ട് ഇന്ത്യയെ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നാണല്ലോ രാജകീയവിളംബരം. ഇതു ശരിയാണെങ്കിൽ നമ്മുടെ നാട്ടിലുള്ള പരുത്തി കൊണ്ടുപോയി നമുക്കു വസ്ത്രങ്ങൾ തരുന്ന ലങ്കാഷെയർ (ഇംഗ്ലണ്ടിലെ പ്രസിദ്ധമായ നെയ്ത്തുരാജ്യം) ഇന്ത്യയുമായി വേർപെട്ടിരിക്കണം. സ്വദേശിയെപ്പറ്റിയുള്ള ഈ സിദ്ധാന്തം ഒരു സാർവ്വത്രികമായ തത്വമാണെങ്കിൽ ലങ്കാഷെയറിന്നു ഇതുകൊണ്ട് താല്ക്കാലികമായ ഒരാപത്തു നേരിടുന്നതല്ലാതെ വലിയ നാശംതട്ടാതെതന്നെ ഇന്ത്യയിലെ പരുത്തി സ്വീകരിക്കാതിരിക്കാം. എന്നാൽ സ്വദേശിയെ മത്സരഭാവത്തിൽ വർത്തിക്കുന്ന ഒരു സ്വഭാവവിശേഷമായി കരുതിപ്പോകരുത്. എല്ലാവർക്കും അനുകരിക്കാവുന്ന ഒരു മതസിദ്ധാന്തമായിട്ടാണ് അതിനെ കരുതേണ്ടത്. ധനശാസ്ത്രവുമായി പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ ഇംഗ്ലാണ്ടിന്നും തനിക്കാവശ്യമുള്ള സകല പദാർത്ഥങ്ങളും ആ രാജ്യത്തുതന്നെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമാണെന്നു കാണാം. പക്ഷേ ഇംഗ്ലണ്ട് ഇപ്പോൾ ഇറക്കുമതി

ക്കു് ലോകത്തിൽവെച്ചേററവും ശ്രുതിപ്പെട്ട രാ
ജ്യമായിട്ടാണു് കാണുന്നതു്. തന്നെത്താൻ സംര
ക്ഷിക്കുവാൻ ത്രാണിയുണ്ടാകുന്നതിന്നു മുമ്പെ
ഇന്ത്യക്കു ഇംഗ്ലണ്ടിനേയോ മററു രാജ്യങ്ങളെ
യോ പോററുവാൻ വേണ്ടി ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതു
യോഗ്യമല്ല. സ്വരക്ഷയിൽ താല്പര്യമുണ്ടെങ്കിൽ
അതിന്നാവശ്യമുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം ഇന്ത്യ
യിൽതന്നെ നിർമ്മിക്കണം. കലഹം അസൂയ
മുതലായ പല ദോഷങ്ങളുമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതും,
ഏററവും ആപല്ക്കരവുമായ വ്യാവസായികമത്സ
രത്തിൽ ഇന്ത്യാരാജ്യത്തെ ചേർക്കുന്നതു് തെററാ
ണു്. പൊതുജനാഭിപ്രായവും വിദ്യാഭ്യാസവും
വർദ്ധിച്ചുവന്നാൽ ഇന്ത്യയിലെ ലക്ഷപ്രഭുക്കൾ
ക്കു വ്യാവസായികമത്സരത്തിൽ ചേരുന്നതിന്നു
വിരോധവുമില്ലല്ലൊ. എത്രയോ ഉൽകൃഷ്ടനില
യിൽ കഴിഞ്ഞുപോന്നിരുന്ന കൈനെയ്ത്തുതറി
യുടെ ഉപയോഗം ഇക്കാലത്തെത്ര കുറഞ്ഞി
രിക്കുന്നു. ഇതിനെമാത്രം ആശ്രയിച്ചു കാല
ക്ഷേപം കഴിച്ചുപോന്നിരുന്ന എത്ര കുടുംബ
ങ്ങൾ ഈ തൊഴിലുപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. അതു
കൊണ്ടു് സ്വദേശിയെ അനുസരിക്കുന്ന എല്ലാ
ഇന്ത്യക്കാരും തൊഴിലില്ലാതെ വലയുന്ന സമീ

ഹസ്ഥന്മാരെ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടി തങ്ങൾക്കു വേണ്ടുന്ന പദാർത്ഥങ്ങളുണ്ടാക്കുവാൻ ഓരോ വ്യവസായങ്ങളിൽ ചേർത്ത് അവർക്കു തൊഴിലുണ്ടാക്കി കൊടുക്കണം. ഇങ്ങിനെ ഇന്ത്യയിലെ സകല ഗ്രാമങ്ങളിലും അതാതു ദേശത്തിന്നു പററുന്ന സാധനങ്ങൾ നിർമ്മിച്ച് അന്യോന്യം ആവശ്യമുള്ള വസ്തുക്കൾ കൈമാററം ചെയ്തുതുടങ്ങിയാൽ ഇന്ത്യക്കു വിദേശാശ്രയം കൂടാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. ഈ പറയുന്നതെല്ലാം അസംബന്ധമാണെന്നു തോന്നിയേക്കാം. ഇന്ത്യാരാജ്യംതന്നെ അസംബന്ധത്തിന്നു ശ്രുതിപ്പെട്ട രാജ്യമാണല്ലോ. ദാഹംകൊണ്ടു പരവശനായി കിടക്കുന്ന ഒരു ഹിന്ദുവിന്നു ഒരു മുസൽമാൻ വെള്ളം കൊടുത്താൽ അതു കുടിക്കയില്ലെന്നു വാശി പിടിക്കുന്നതു അസംബന്ധമാണെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. ഇങ്ങിനെ മുസൽമാൻ കൊടുത്ത വെള്ളം കുടിക്കുവാൻ നിഷേധിച്ച് എത്രജനങ്ങൾ മരിച്ചുപോയിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. എന്നാൽ ഇന്ത്യയിലുണ്ടാക്കിയ വസ്തുക്കൾ മാത്രമുപയോഗിക്കുകയും, ഇവിടെ കൃഷിചെയ്തുണ്ടാക്കിയ ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ മാത്രം ഭുജിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നും മതത്തിൽ പറഞ്ഞി

ട്ടുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കിയാൽ ഈ മൂഢന്മാർക്കുകി വിദേശസാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കയില്ലെന്നു തീച്ചയാണ്. ഇന്ത്യക്കാരുടെ ഇടയിൽ ചായകുടി കർസൻപ്രഭു പരിഷ്കാരമാക്കിത്തീത്തു. എത്രയും നാശകരമായ ഈ ചെടി ഇന്ത്യാരാജ്യം മുഴുവൻ ദൂഷിപ്പിക്കുന്നു. അനേകായിരം ജനങ്ങളുടെ ദഹനേന്ദ്രിയം നശിപ്പിക്കുന്നതിനു പുറമെ ദരിദ്രന്മാർക്കു് ഇതു പ്രത്യേകം ഒരു ഭാരമായും തീർന്നിരിക്കുന്നു.

നാട്ടുകാർ പ്രമാണികളെ അനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കയുള്ളൂ എന്നാണല്ലോ പ്രമാണം. അതുകൊണ്ടു തല്ക്കാലം കുറെ അസൌകൎയ്യം തോന്നുമെങ്കിലും ഇന്ത്യക്കാരിൽ പ്രമാണികൾ സ്വദേശിവ്രതം അംഗീകരിച്ചാൽ ഇന്ത്യയിലെ അനേകവിധദോഷങ്ങൾ പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്. ഏതുകാൎയ്യത്തിലും നിയമനിൎമ്മാണം ഒട്ടുംതന്നെ ഉചിതമല്ല. ഏറ്റവും നല്ലതായാൽമാത്രം നിയമങ്ങൾ സ്വീകാൎയ്യമാണ്. വിദേശസാധനങ്ങൾക്കു ചുങ്കം ചുമത്തുവാനൊരു നിയമം വേണ്ടതാണ്. ഇന്ത്യക്കു വ്യാപാരവിഷയത്തിൽ സംരക്ഷണാധികാരം കൊടുക്കാതെ ഇതരരാജ്യങ്ങൾക്കു ഇന്ത്യയിൽ കച്ചവടസ്വാതന്ത്ര്യം കൊടുക്കുന്നതു

ഇംഗ്ലാണ്ടിന്റെ ഒരു ഉപായകൎമ്മമാകുന്നു. സ്വതന്ത്രവ്യാപാരം ഇംഗ്ലാണ്ടിന്നു് ആഹാരമാൎഗ്ഗമായിരിക്കാം. പക്ഷെ അതു ഇന്ത്യക്കു വിഷംപോലെ ഹാനികരമാകുന്നു. ധനസംബന്ധമായകാൎയ്യങ്ങളിൽ സ്വദേശിയെ അംഗീകരിക്കുന്നതു് ഇന്ത്യക്കു ദോഷകരമാണെന്നു പലരും പലപ്പോഴും വാദിക്കാറുണ്ടു്. ഈ ആക്ഷേപം പുറപ്പെടീക്കുന്നവർ സ്വദേശിയെ ഒരു ജീവിതധൎമ്മമായി ഗണിച്ചിട്ടില്ല. ഇവരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ സ്വദേശിയെന്നുള്ളതു് സ്വദേശാഭിമാനപൂൎവ്വകമായ ചില പ്രയത്നങ്ങൾ മാത്രമാകുന്നു. വല്ലസ്വാൎത്ഥത്യാഗവും വേണ്ടിവന്നാൽ ഈവകപ്രയത്നങ്ങളിൽനിന്നു് അവർ പിൻവലിക്കുകയും ചെയ്യും. വാസ്തവത്തിൽ സ്വദേശിവ്രതം സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ ഒട്ടുംതന്നെ ശ്രദ്ധവെക്കാതെ എല്ലാകഷ്ടനഷ്ടങ്ങളേയും സഹിക്കുവാനൊരുക്കമുള്ള ഒരു മതനിഷ്ഠയാണു്. വിദേശസാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കരുതെന്നു ഒരു സ്വദേശിപ്രവൎത്തകനോടു പറഞ്ഞാൽ ആയാൾക്കു ലേശംപോലും ഭയമുണ്ടാകുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. ഇപ്പോൾ കഴിച്ചുകൂടെന്നു തോന്നുന്ന അനേകം വസ്തുക്കൾ അനാവശ്യങ്ങളായി വിചാരിച്ചു ത്യജിക്കുവാൻ ആയാൾക്കു

സാദ്ധ്യമാണ്. സ്വദേശി കേവലം അസാദ്ധ്യമാണെന്നു കരുതി അതിനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നവർ അതു സ്ഥിരമായ പ്രയത്നംകൊണ്ടുമാത്രം സാധിക്കത്തക്ക ഒരു കാൎയ്യമാണെന്നുള്ള സംഗതി തീരെ വിസ്മരിച്ചുപോകുന്നു. സ്വദേശിയുടെ പൂൎണ്ണസ്ഥിതിയെ പ്രാപിക്കുവാൻ കാലതാമസം വേണ്ടിവരുമെങ്കിലും തൽക്കാലം ഇന്ത്യക്കാർ ഈ രാജ്യത്തുണ്ടാകിത്തുടങ്ങാത്ത വിദേശസാധനങ്ങൾമാത്രം ഉപയോഗിക്കുവാൻ തീൎച്ചപ്പെടുത്തിയാൽ അതുതന്നെ സ്വദേശിയെ ലഭിക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗമായി.

സ്വദേശിയുടെനേരെ വേറെയുമൊരാക്ഷേപമുണ്ടു്. അതിനെ പിന്തുടരുന്നതു സ്വാർത്ഥബുദ്ധിയാണെന്നും, പരിഷ്കൃതജനങ്ങളുടെ നീതിക്കുവിരോധമാണെന്നും അതു നാഗരികത്വം വിട്ടു മൃഗസ്വഭാവത്തിലേക്കുതന്നെ പിൻവാങ്ങുന്ന ഒരു ബുദ്ധിവിശേഷമാണെന്നും ചിലർ ഘോഷിക്കുന്നു. ഈ അഭിപ്രായം അസംബന്ധമാണ്. വിനയം സ്നേഹം മുതലായ ഉൽകൃഷ്ടഗുണങ്ങളോടേറാവും യോജിക്കുന്ന ഒരു ബുദ്ധിവിശേഷമാണ് സ്വദേശിവ്രതം. സ്വന്തം കുടുംബം കൂടി സംരക്ഷിക്കുവാൻ സാധിക്കാതിരിക്കുമ്പോൾ

നാടെല്ലാം നന്നാക്കിത്തീർക്കാനൊരുമ്പെടുന്നതു അഹംഭാവം മാത്രമായിത്തീരുന്നതാണു്. കുടുംബരക്ഷക്കുവേണ്ടി കഴിയുന്നതു പ്രയത്നിക്കുകയും, തന്മൂലം സ്വരാജ്യത്തേയും അവസാനം ലോകത്തേയും നന്നാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണു് താഴ്മയുള്ളവരുടെ വിഷയം. അതുതന്നെയാണു് സ്നേഹവും. ഒരു കർമ്മത്തിന്റെ ഗുണദോഷത്തെ തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതു് അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യമാണല്ലോ. ഒരുവൻ ഒരുദ്യോഗത്തിലേർപ്പെട്ടു കൈക്കൂലിവാങ്ങി തന്റെ കുടുംബത്തെ പോററുന്നതു് കുടുംബത്തിനോ രാജ്യത്തിനോ വേണ്ടിയുള്ള പ്രവൃത്തിയാകുന്നതല്ല. പരോപദ്രവംകൂടാതെ സ്വന്തംശക്തികൊണ്ടു പ്രയത്നിച്ചു് തന്റേയും ആശ്രിതന്മാരുടേയും ജീവസന്ധാരണം ചെയ്യുന്നവനാണു് യഥാർത്ഥമായി കുടുംബത്തെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ. ഈ ജീവിതക്രമം നാട്ടിലെല്ലാവരും ആചരിക്കുന്നതായാൽ ആ രാജ്യത്തിന്നു പൂർണ്ണഭാഗ്യമായി. ഒരു രാജ്യത്തിൽ എല്ലാവർക്കും ഒരേ കാലത്തുതന്നെ ഈ ചട്ടപ്രകാരമനുഷ്ഠിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമാവുന്നില്ലെങ്കിലും, സാധിക്കുന്നവൻ ഈ തത്വം ഗ്രഹിച്ചു് അതുപ്രകാരം പ്രവർത്തിച്ചുതുടങ്ങിയാൽ ഇന്ത്യക്കു ഭാഗ്യോദയമാവു

മെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. സ്വരാജ്യത്തിന്നു വേണ്ടി ഈവിധം യത്നിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഇവർ ഇതരരാജ്യങ്ങൾക്ക് ഒരുപദ്രവവും ഏല്പിക്കുന്നില്ല അഹിംസയുടെ സാരതത്വവും ഇതുതന്നെയാകുന്നു."

2

അഭിവൃദ്ധി

മൂർ സെൻട്രൽ കോളജിൽ ധനശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഒരു സഭയിൽവെച്ച ബഹുമാനപ്പെട്ട മദനമോഹനമാളവ്യന്റെ അഗ്രാസനാധിപത്യത്തിൻകീഴിൽ മഹാത്മാഗാന്ധി ചെയ്ത ഒരു പ്രസംഗമാണിത്. "ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ ധനസംബന്ധമായ അഭിവൃദ്ധി യഥാർത്ഥമായ അഭ്യുദയത്തിന്നനുകൂലമാകുമോ?" എന്നായിരുന്നു പ്രസംഗവിഷയം.

"പ്രസ്തുതവിഷയത്തെപ്പററി പ്രസംഗിക്കുവാൻ കപിലദേവമാളവ്യന്റെ ക്ഷണം ഞാൻ സ്വീകരിച്ചപ്പോൾതന്നെ എന്റെ അവശസ്ഥിതിയെപ്പററി എനിക്കു നല്ല ബോധമുണ്ടായിരുന്നു. നിങ്ങൾ ധനശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളാണല്ലൊ. നിങ്ങളുടെ ഉപാദ്ധ്യായന്മാ

രെല്ലാം ധനശാസ്ത്രത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധന്മാരാണ്. ഞാൻ മാത്രമേ ഈ കൃത്യം നിർവ്വഹിക്കാൻ അനർഹനായിട്ടുള്ളു. വാസ്തവം പറകയാണെങ്കിൽ ഈ വിഷയത്തെപ്പററി നിങ്ങൾക്കുള്ളപോലെയുള്ള ജ്ഞാനമല്ല എനിക്കുള്ളത്, ഇതിനെപ്പററിയുള്ള ഏററവും അസാധാരണമായ എന്റെ അഭിപ്രായത്തെപ്പററി ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആക്ഷേപിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടു കുറച്ചുദിവസമേ ആയിട്ടുള്ളു. അദ്ദേഹം എന്നോടു പല ചോദ്യങ്ങളും ചോദിച്ചതിൽ എനിക്കു ഈ വിഷയത്തെപ്പററി യാതൊരു ജ്ഞാനവുമില്ലെന്നും, താൻപറയുന്ന വിഷയത്തെപ്പററി യാതൊരു വിവരവുമില്ലെന്നുംകൂടി അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത ഒരു നിലയിലാണു ഞാൻ സംസാരിക്കുന്നതെന്നും ആയാൾക്കു തോന്നി. മിൽ, മാർഷൽ, ആഡംസ്മിത്ത് ഈ ധനശാസ്ത്രപണ്ഡിതന്മാരുടെ പുസ്തകങ്ങൾകൂടി ഞാൻ വായിച്ചിട്ടില്ലെന്നും ആയാൾക്കു തോന്നിയിരിക്കണം. അവസാനം ഒരു നിവൃത്തിയുമില്ലാതായപ്പോൾ ദ്വേഷ്യം സഹിക്കവയ്യാതായി. നാട്ടുകാൎക്കു നേരിടാവുന്ന അപായത്തെപ്പററിയാലോചിക്കാതെ ധനശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളെപ്പററി പരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തുന്നതി

ന്നു മുമ്പായി ആവക പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കു വാൻ അദ്ദേഹം എന്നെ ഉപദേശിച്ച് എന്നോടുള്ള സംഭാഷണംതന്നെ നിൎത്തിക്കളഞ്ഞു. ഞാൻ പ്രായശ്ചിത്തമില്ലാത്ത ഒരു മഹാപാപിയാണെന്ന് ആയാൾക്കു മനസ്സിലായില്ല. എന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെ ചതിച്ചല്ല, വിശ്വസിച്ചാണ ഞാൻ പരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തുന്നത്. എന്തെന്നാൽ, നമ്മുടെ ജീവദശയിൽ പലപ്പോഴും പുറമെനിന്നുള്ള തെളിവിന്റെ ആവശ്യംകൂടാതെ നമുക്കു സ്പഷ്ടമാകുന്ന കാൎയ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകാറുണ്ട് അപ്പോൾ നമ്മുടെ ഉള്ളിൽനിന്നുതന്നെ "നിങ്ങൾ ശരിയായമാൎഗ്ഗത്തിൽകൂടിയാണു പോകുന്നത്. ഇടത്തോട്ടോ വലത്തോട്ടോ നീങ്ങാതെ നേരെ നടക്കുക" എന്നു ഒരു ജ്ഞാനശക്തി നമ്മോടാജ്ഞാപിക്കുന്നതായി തോന്നും. ഇതിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടെ നാം മുന്നോട്ടുതന്നെ നടക്കുകയുംചെയ്യും. ഈ ഗതി വളരെ സാവധാനത്തിലാകുന്നെങ്കിലും ഉറപ്പോടുകൂടിയായിരിക്കും. ഇതാണ് ഇപ്പോഴത്തെ എന്റെസ്ഥിതി. എനിക്കു അതു തൃപ്തികരമായിരിക്കുന്നതുമുണ്ട്. പക്ഷെ നിങ്ങളുടെ ഈ സഭയുടെ ആവശ്യത്തിനു പോരുകയില്ലെന്നേയുള്ളൂ. ഞാൻ ഇതിനെപ്പറ്റി കപിലദേ

വമാളവ്യനോടു പറഞ്ഞുവെങ്കിലും ഒരുദിവസമെ ങ്കിലും ഈ സഭയിൽ എന്നെക്കൊണ്ടു പ്രസംഗിപ്പിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു സിദ്ധാന്തമുള്ളതിനാൽ എനിക്കിതു ചെയ്യാതെ തരമില്ലെന്നും വന്നു. അതുകൊണ്ട് എൻെറ ഈ കൃത്യനിർവ്വഹണത്തെ നിങ്ങൾ പോയ മാസത്തിൽ വിന്നൊരു തിരിവായി കരുതുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

പ്രതിദിനം സദ്യയനുഭവിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം പട്ടിണിയും ആവശ്യമാണല്ലോ. ദേഹത്തെപ്പോലെ ബുദ്ധിശക്തിയേയും ഈ തത്വം ബാധിക്കുന്നു. എൻെറ ഇന്നത്തെ പ്രസംഗം നിങ്ങൾക്കു പട്ടിണിയായിത്തോന്നിയാൽ ചന്ദ്രികാപ്രസാദൻെറ പ്രസംഗം കുറെക്കൂടി രുചിയോടുകൂടി അനുഭവിക്കുവാനും നിങ്ങൾക്കിടയായിത്തീരും.

എൻെറ അനുഭവങ്ങളിലേക്കും പരീക്ഷണങ്ങളിലേക്കും നിങ്ങളെ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി പ്രസ്തുതവിഷയത്തിൻെറ തലവാചകത്തെപ്പററി നമുക്കൊന്നാലോചിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ധനസംബന്ധമായ അഭിവൃദ്ധിയും യഥാർത്ഥമായ അഭിവൃദ്ധിയും അന്യോന്യം വിരുദ്ധങ്ങളാ

ണോ? ധനസംബന്ധമായ അഭിവൃദ്ധിയെന്നു പറയുമ്പോൾ കേവലം ഭൌതികമായ അഭിവൃദ്ധിയെന്നാണ് താല്പര്യം. യഥാർത്ഥമായ അഭിവൃദ്ധികൊണ്ടു നമ്മളിൽ അന്തർഭവിച്ചുകിടക്കുന്നതും നിത്യവുമായ ആത്മാവിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയെന്നാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്. ഇനി ഈ വിഷയം വേറെവിധത്തിലും പറയാം. അതു പ്രാപഞ്ചികമായ അഭിവൃദ്ധിയോടുകൂടി അതു ശരിയായ രീതിൽ ആദ്ധ്യാത്മികമായ അഭിവൃദ്ധിയും വളരുന്നുണ്ടോ എന്നാണ്. ഇതു മുമ്പേത്തതിനേക്കാൾ അധികം പരപ്പുള്ളൊരു സിദ്ധാന്തമാകുന്നു. ഒരു ചെറിയസിദ്ധാന്തത്തെപ്പററി പ്രസ്താവിച്ചാൽ അതിന്റെ വലിയ നില പിന്നെ പ്രത്യേകിച്ചു വിവരിക്കേണമെന്നില്ലല്ലോ. ഈ ലോകത്തിൽ പൂർണ്ണമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയെന്നാണു വസ്തുവേയില്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാനുള്ള ശാസ്ത്രമെല്ലാം നാം പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഭൌതികമായ അഭിവൃദ്ധിയും ആദ്ധ്യാത്മികമായ അഭിവൃദ്ധിയും അന്യോന്യം വിരുദ്ധങ്ങളല്ലെങ്കിൽ ആദ്യത്തേത് രണ്ടാമത്തേതിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്നു നിർവ്വിവാദമാണല്ലോ. ഈ വലിയ സിദ്ധാന്തത്തെ സ്ഥാപിക്കുവാൻ സാധിക്കാത്ത

വർ അവരുടെ കാര്യം പ്രതിപാദിക്കുന്നതും നമുക്കു തൃപ്തികരമാകുന്നില്ല. ഇവക്കു സർ വില്യം ഹണ്ടർ പറയുംപ്രകാരം മൂന്നുകോടി ഇന്ത്യക്കാർ ദിവസം ഒരു നേരത്തെ ഭക്ഷണംകൊണ്ടു മാത്രം കാലയാപനംചെയ്യു പോരുന്നുവെന്നുള്ള പ്രത്യക്ഷാനുഭവംകൊണ്ടു മനസ്സു മുഷിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ അഗതികളുടെ ആദ്ധ്യാത്മികമായ അഭിവൃദ്ധിയെപ്പററി ആലോചിക്കുകയോ പറയുകയോ ചെയ്യുന്നതിന്നു മുമ്പായി അവരുടെ നിത്യവൃത്തിക്കുള്ള മാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിക്കുകയാണ് വേണ്ടത് എന്നാണ് ഇവർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. ഈ സാധുക്കൾക്കു ഭൌതികമായ അഭിവൃദ്ധിതന്നെയാണ് ധാർമ്മികമായ അഭിവൃദ്ധിയും. പിന്നെ ഇതിൽനിന്ന് ഒന്നായിഒരു ചാട്ടംചാടി ഈമൂന്നുകോടി ഇന്ത്യക്കാരെപ്പോലെതന്നെയാണ് ലോകത്തിൽ മററുള്ളവരുമെന്ന് ഇവർ സിദ്ധാന്തിക്കും. ഇത് എത്ര അസംബന്ധമാണ്. അതിയായ ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ ഫലം ധർമ്മക്ഷയമല്ലാതെ മററൊന്നാണെന്ന് ഇതുവരെ ആരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകേട്ടിട്ടില്ല. ജീവിച്ചിരിക്കുക, ഭക്ഷണവും വേണ്ടിവന്നാൽ വസ്ത്രവും വീടും സമ്പാദിക്കുക ഇതിന്ന് എല്ലാ മനുഷ്യർക്കും അവകാശമുണ്ട്.

ഈ കൃത്യം നിൎവ്വഹിക്കുവാൻ ധനശാസ്ത്രപണ്ഡിതന്മാരുടെ സഹായം അനാവശ്യമാകുന്നു. "നാം ളതെ കാൎയ്യം ഇന്നു വിചാരിക്കേണ്ടതില്ല" എന്നുള്ളത് എല്ലാ മതങ്ങളും ആജ്ഞാപിച്ചുകാണുന്നാ ഒരു സിദ്ധാന്തമാകുന്നു. എല്ലാ സമുദായങ്ങളിലും അവനവൻെറ നിത്യവൃത്തി കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതു നിഷ്പ്രയാസം സാദ്ധ്യമായിരിക്കണം. ഒരു രാജ്യത്തിലെ ക്ഷേമത്തേയും സമാധാനത്തേയും തെളിയിക്കുന്നത് അതിലെ ലക്ഷപ്രഭുക്കളുടെ സംഖ്യയല്ല; ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പട്ടിണിയില്ലായ്മയാണ്. അതുകൊണ്ടു ഭൌതികമായ അഭിവൃദ്ധിയും ആദ്ധ്യാത്മികമായ അഭിവൃദ്ധിയും ഒന്നുതന്നെയാണ് എന്നുള്ളത സാൎവ്വത്രികമായ ഒരു സിദ്ധാന്തമായി ഗണിക്കാമോ എന്നാണ് നമുക്കിനി പരിശോധിക്കുവാനുള്ളത്.

ഇതിന്നു ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുത്തുനോക്കുക. റോം സാമ്രാജ്യത്തിന്നു സമ്പൽസമൃദ്ധിയുണ്ടായതോടുകൂടിത്തന്നെ അതിൻെറ അധഃപതനവും ആരംഭിച്ചു. ഈജിപ്തിൻെറയും മററു വിഖ്യാതമായ രാജ്യങ്ങളുടെയും സ്ഥിതി ഇതുതന്നെയായിരുന്നു. ശ്രീകൃഷ്ണൻെറ വംശവും സമ്പൽസമൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചപ്പോൾതന്നെയാണ്

നശിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയതു്. എന്നാൽ ലക്ഷപ്ര
ഭുക്കളായ കാർന്നേജികളും റോക്കെഫെല്ലർകളും ഒ
രുവിധം സദാചാരമില്ലെന്നു പറയുന്നില്ല. എ
റാവും ഉൽകൃഷ്ടമായ സദാചാരം ഇവർക്കുണ്ടെ
ന്നു വിചാരിക്കുവാൻ തരമില്ല എന്നേ ഇതിന്നർ
ത്ഥമുള്ളൂ. അവർക്കു പണം സമ്പാദിക്കുന്നതു
ധാർമ്മികമായ ഒരു സമ്പാദ്യമായി തോന്നുന്നു
മെന്നില്ല. ധനികന്മാർക്കു ധാർമ്മികവൃത്തി കു
റവായിട്ടാണു് തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽ എനി
ക്കനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. ദരിദ്രന്മാരെപ്പോലെ സ
ഹനശക്തികൊണ്ടു് അധർമ്മങ്ങളെ നിരോധി
ക്കുവാൻ ധനികന്മാർക്കു് അത്ര സാദ്ധ്യമായിക്കു
ന്നില്ല. സ്വാഭിമാനത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിലും ദ
രിദ്രന്മാരെപ്പോലെ ധനികന്മാർക്കുത്സാഹം ക
ണ്ടില്ല. പണമുണ്ടാകുന്നതുകൂടി യഥാർത്ഥമായ
അഭിവൃദ്ധിക്കു പ്രതികൂലമാണെന്നു ഞാൻ അഭി
പ്രായപ്പെടുന്നു. ലോകത്തിലുള്ള മതഗ്രന്ഥങ്ങ
ളിൽ ഇപ്പോൾ കണ്ടുവരുന്ന ധനശാസ്ത്രപുസ്ത
കങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തങ്ങളെ
ക്കാൾ എത്രയോ അധികം വിശേഷമായ തത്വ
ങ്ങൾ അടങ്ങീട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ഇന്നത്തെ പ്ര
സംഗവിഷയവും ഒട്ടും പുതിയതല്ല. രണ്ടായിരം

സംവത്സരങ്ങൾക്ക മുമ്പേ ഏശുക്രിസ്തുവിനോട്ടുതന്നെ ചോദിച്ച ഒരു ചോദ്യമാണ്. ബൈബിളിൽ സെൻറ്മാർക്ക് അതു സ്പഷ്ടമായി വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ക്രിസ്തു, ഘനഭാവത്തിലിരുന്നു മരണാനന്തരമുള്ള സ്ഥിതിയെപ്പററി ആലോചിക്കുന്നു. തൻെറ പുറമുള്ള സംസാരത്തെപ്പററി അദ്ദേഹത്തിന്നു നല്ലവണ്ണം അറിയാം. എന്നുമാത്രമല്ല, ഏററവും വലിയ ധനശാസ്ത്രജ്ഞനും അദ്ദേഹംതന്നെയാകുന്നു. സ്ഥലത്തേയും സമയത്തേയും ഗണിച്ചറിവാനും അതിലധികവും അദ്ദേഹത്തിന്നു സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങിനെയുള്ള ക്രിസ്തു ഘനഭാവത്തോട്ടുകൂടിയിരിക്കുന്ന സമയത്ത് ഒരുവൻ ഓടിവന്ന് മുട്ടുകുത്തി അദ്ദേഹത്തോട് "വിശിഷ്ടനായ ഗുരോ! എന്നേക്കും ജീവിച്ചിരിപ്പാനെന്താണ് ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടത്?" എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ ക്രിസ്തു അവനോട് "എന്താണ് നീ എന്നെ വിശിഷ്ടനെന്നു വിളിക്കുന്നത്. ദൈവമൊഴിച്ച് ആരും വിശിഷ്ടനായിട്ടില്ല. നിനക്ക ദൈവത്തിൻെറ പത്ത് ആജ്ഞകൾ അറിയാമല്ലോ. വ്യഭിചരിക്കുക, ഹിംസിക്കുക, കക്കുക, കള്ളസ്സാക്ഷിപറയുക, ചതിക്കുക, ഇതുകളൊന്നും ചെയ്യരുത്. അമ്മയച്ഛന്മാരെ ബ

ഉപേക്ഷിക്കുകയും വേണം'' എന്നു പറഞ്ഞു. അതുകേട്ട് ആവൻ ''ഞാൻ ചെറുപ്പംമുതൽക്കേ ഇതെല്ലാം അനുസരിച്ചിട്ടുണ്ട്'' എന്നു ക്രിസ്തുവിനോടറിയിച്ചസമയം അദ്ദേഹം അവനോട് ''നീ ഒരു കാൎയ്യംകൂടി ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. നിൻെറ സ്വത്തെല്ലാം ദരിദ്രന്മാൎക്കു കൊടുക്കണം. എന്നാൽ നിനക്കു വേണ്ട പണം സ്വൎഗ്ഗത്തുണ്ടാകും. എൻെറ കൂടെ പോരു'' എന്നുപറഞ്ഞു ഇതുകേട്ടപ്പോൾ അവനു വളരെ വ്യസനമായി. എന്തെന്നാൽ, അവൻ വലിയ സ്വത്തിൻെറ ഉടമസ്ഥനായിരുന്നു. അവൻെറ ഖേദഭാവം കണ്ടു് ക്രിസ്തു ചുറ്റും നോക്കി തൻെറ ശിഷ്യരോട് ''പണമുള്ളവൎക്കു മോക്ഷം സിദ്ധിക്കുന്നതു് എത്ര പ്രയാസമാണ്'' എന്നു മാത്രം പറഞ്ഞു........

ക്രിസ്തു, മുഹമ്മദ്, ഗൌതമൻ, നാനാക്ക്, കബീർ, ചൈതന്യൻ, ശങ്കരാചാൎയ്യർ, ദയാനന്ദൻ, ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ ഇവരെല്ലാം ഭൂമിയിൽ അനേകായിരം ജനങ്ങളുടെ സ്വഭാവം നന്നാക്കിതീൎത്തിട്ടുണ്ട്. ഇവരുടെ ജീവിതംകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ സമ്പത്തു വൎദ്ധിക്കുകയേ ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. ഇവരെല്ലാം ദാരിദ്ര്യത്തെ മനഃപൂൎവ്വമായി അംഗീകരിച്ചവരുമാണ്. ഇതിനെപ്പറ്റി ഞാനിത്ര വി

സൂചിച്ചുപറയാനുള്ള കാരണം ഇപ്പോഴത്തെ ജനങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യം ഏററവും അനാത്മികമായ അഭിവൃദ്ധിയാണെന്നും, യഥാർത്ഥമായ ജീവിതോൽക്കർഷം അതല്ലെന്നുമുള്ള എൻെറ വിശ്വാസം തന്നെയാണ്, അതുകൊണ്ട് ഞാൻ വിവരിച്ചപ്രകാരമുള്ള ധനാഭിവൃദ്ധി ശരിയായ അഭിവൃദ്ധിക്കു വിരോധമാണെന്നു ഞാനഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഇതുവിചിത്രമാണ് പണ്ടത്തെകാലത്തു ധനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിൽ വൈമുഖ്യം കാണിച്ചിരുന്നതു് എന്നാൽ പണം വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി പ്രയത്നിക്കുന്നവരും ആവശ്യമാണ്. ഇതു നമ്മുടെ ശരിയായ ഉദ്ദേശത്തിനു വിരുദ്ധവും അതുകൊണ്ടു തെററാണെന്നുള്ളതും നിസ്തർക്കമാണ്. നമ്മുടെ ഇടയിൽ ഏററവും വലിയ ധനികന്മാർക്കു ദാരിദ്ര്യം അംഗീകരിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമമെന്നു തോന്നുന്നതു് നല്ലതാണ്. ദൈവത്തെയും ധനത്തെയും ഒരേസമയത്തു സേവിക്കുന്നതു സാദ്ധ്യമല്ല അതിൽ ഏതാണ് നല്ലതെന്നു തീച്ചപ്പെടുത്തുന്നതു നമ്മുടെ മുറയാകുന്നു. പാശ്ചാത്യരാജ്യക്കാർ പണം സമ്പാദിക്കുവാൻ യത്നിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അവരുടെ ധാർമ്മികവൃത്തിയെല്ലാം ദ

ഷിച്ചുപോകുന്നു. അവർ അഭിവൃദ്ധിയെ അളക്കുന്നതു പവൻ ഷില്ലിങ്ങ് പെൻസ് ഇവകൊണ്ടാണ്. ഇവർ അമേരിക്കയൊരുടെ സ്വത്തു പ്രമാണമാക്കി പിടിച്ചിരിക്കുന്നു. സകലരാജ്യങ്ങൾക്കും അമേരിക്കയുടെ നേരെ അസൂയയുണ്ട്. നമ്മുടെ നാട്ടുകാരിലും ചിലൎക്ക് അമേരിക്കയുടെ ധനത്തിൽ മോഹം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഈ ശ്രമം നിഷ്ഫലമായേ പരിണമിക്കുകയുള്ളൂ. ഒരേനിമിഷത്തിൽതന്നെ വിവേകവും, മിതസ്വഭാവവും, രോഷവും നമുക്കുണ്ടാകുന്നതല്ലല്ലോ, നമ്മുടെ രാജ്യത്തുള്ള മഹാന്മാരെല്ലാം നമുക്കു ധാൎമ്മികമായ ശ്രേഷ്ഠതയുണ്ടാക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽ അതെത്ര നന്നായിരിക്കും. ഈ രാജ്യം ഒരു കാലത്ത് ദേവകളുടെ നിവാസഭൂമിയായിരുന്നുവെന്നു പറയാറുണ്ട്. അതിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയാകട്ടെ, യന്ത്രശാലകളിൽനിന്നുള്ള പുകയും ശബ്ദവും, നിരത്തിന്മേൽ വണ്ടികളുടെ കോലാഹലം എന്നിവകകൊണ്ടു ഭയങ്കരമായ്തീൎന്നിരിക്കുന്നു. ഈവിധമുള്ള രാജ്യത്ത് ദേവകൾ വസിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുവാൻകൂടി അസാദ്ധ്യമാകുന്നു. രാജ്യത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയെപ്പററി പറഞ്ഞത് ഭൗതികമായ അഭിവൃദ്ധി

യെ സൂചിപ്പിക്കുവാനാകുന്നു. ഇവയൊന്നും നമ്മുടെ സുഖത്തിന്നു അണുമാത്രം സഹായിക്കുന്നില്ല. വാലസ്സ് എന്ന് ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഇപ്രകാരം എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

"പണ്ടത്തെ രേഖകൾ പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ ധർമ്മത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളും, ധാരണകളും, പ്രമാണവും, അതുപ്രകാരമുള്ള നടവടിക്രമങ്ങളുമെല്ലാം ഇപ്പോഴത്തേക്കാൾ അന്ന് ഒട്ടും കുറവായിരുന്നില്ലെന്നു കാണാം".

പിന്നെ ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് സമൃദ്ധിയുണ്ടായതിന്നുശേഷം അവരുടെ സ്ഥിതിയെപ്പററി അദ്ദേഹംതന്നെ ഇപ്രകാരംപറകയുണ്ടായി. "അതിയായ സമ്പൽസമൃദ്ധിയും പ്രകൃതിയുടെ മേലുള്ളശക്തിയും നിമിത്തം നാഗരികത്വത്തിന്നു ഹാനിവരികയും, അതിന്റെ ഫലമായി ഏററവും അത്ഭുതകരവും മുമ്പു കാണാത്തതുമായ അനേകം ദുർവൃത്തികൾ സമുദായത്തെ ബാധിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു." രാജ്യത്തിൽ ധനം വർദ്ധിക്കുംതോറും ധർമ്മം കുറഞ്ഞുവരുന്നതെങ്ങിനെയെന്ന് വൃത്തികേട്, ജീവഹാനികരമായ വ്യാപാരങ്ങൾ, കൈക്കൂലിസമ്പ്രദായം, ദ്യൂതം ഇതുകളെക്കൊണ്ടു അദ്ദേഹം സ്ഥാ

പിക്കുന്നു. പിന്നെയും ധനാധിക്യത്താൽ നീതിദൂഷിക്കുന്നതും, മദ്യപാനം ആത്മഹത്തി, അകാലമരണം, ജനനത്തിൽ വൈകല്യം ഇത്യാകൾ വർദ്ധിക്കുന്നതും എങ്ങിനെയെന്നു കാണിക്കുന്നു. വളരെസാരമായ ചില അഭിപ്രായങ്ങളെക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിശോധനയെ ഇങ്ങിനെ അവസാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വിവാഹബന്ധം പെട്ടിച്ചുകളവാനുള്ള വ്യവഹാരങ്ങൾ നോക്കിയാൽ ധനത്തിന്റെയും സാവകാശത്തിന്റേയും ഫലം കാണാം. ഓർന്ടപ്പിൽ പണ്ടത്തെ തെമ്മാടികളായ രാജാക്കന്മാരെക്കൂടി തോൽപിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ ലണ്ടനിലും നാട്ടുപുറങ്ങളിലും ധാരാളമാണ്. യുദ്ധത്തെപ്പറ്റി ഞാനധികം പറയണമെന്നില്ലല്ലോ. റോംസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അഭ്യുദയംമുതൽക്കു യുദ്ധം ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചുവന്നിരുന്നു. ഇപ്പോൾ നാഗരികത്വം സിദ്ധിച്ചവർ യുദ്ധത്തിന്നു വിരോധികളാണെങ്കിലും സമാധാനത്തെപ്പറ്റി പ്രസംഗിച്ചുകൊണ്ട് ആയുധങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതുതന്നെ ഇപ്പോഴത്തെ രാജാക്കന്മാർക്കു ധർമ്മ്യതയും തീരെ ഇല്ലെന്നു കാണിക്കുന്നുണ്ട്. ബ്രിട്ടീഷുകോയ്മയുടെ കീഴിൽ നമുക്കു വളരെ പ

ിപ്പിന്നിടയായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അവക്കു ധാർമ്മികമായി യാതൊന്നും നമ്മെപഠിപ്പിക്കുവാനില്ലെന്നും നാം നല്ല കൃതജ്ഞരോടുകൂടിയിരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അവരോടുള്ള സംസർഗ്ഗംനിമിത്തം പല ദുർവൃത്തികളും നമ്മെ ബാധിക്കുമെന്നുമാണ് എന്റെ ദൃഢമായ വിശ്വാസം. നമ്മുടെ നാഗരികതത്തെയും ധർമ്മത്തെയും നാം വേണ്ടവിധം പരിപാലിച്ചാൽമാത്രമേ ബ്രിട്ടീഷുകാരുമായുള്ള ബന്ധംകൊണ്ടു നമുക്കു ഗുണം സിദ്ധിക്കയുള്ളു. നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ ശ്രേയസ്സിനെപ്പറ്റി വമ്പുപറയാതെ, അവരുടെ ധാർമ്മികമായ ജീവിതപദ്ധതിയെ നാം കൈക്കൊണ്ട് അതുപ്രകാരം നമ്മുടെ ജീവിതത്തെ ക്രമപ്പെടുത്തിയാൽ അതുകൊണ്ട് ബ്രിട്ടീഷുകാർക്കും, നമുക്കും ഒരുപോലെ ഗുണം കിട്ടുന്നതാണ്. ഇംഗ്ലണ്ടു നമുക്കു ഭരണകർത്താക്കളെ അയച്ചുതരുന്നതിനെക്കുറിച്ച് അവരുടെ ആദർശങ്ങളെ അങ്ങിനെതന്നെ പകർത്തെടുത്താൽ അവക്കും നമുക്കും ഒരുപോലെ നാശമാണ് ഫലം നമ്മുടെ ആദർശങ്ങളെപ്പറ്റി നാം ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ല. നാം സ്വർണ്ണം, ശക്തി, സ്വാർത്ഥം എന്നിവയെ ത്യജിച്ച് ആസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് സത്യം, നിർഭീകത, സ്നേഹം

എന്നിവയെ സ്വീകരിക്കുകയാണു് വേണ്ടതു്. എന്നാലേ നമുക്കു് ആത്മശക്തിയോടുകൂടിയ ഒരു ജനസമുദായമായിത്തീരുവാൻ സാധിക്കയുള്ളു. നമ്മുടെ ഗൃഹങ്ങൾ, രാജധാനികൾ, ക്ഷേത്രങ്ങൾ ഇവയിൽനിന്നു സ്വത്തെല്ലാം എടുത്തുകളഞ്ഞു് ആ സ്ഥാനത്തു് ധർമ്മം സ്ഥാപിക്കണം. എന്നാൽ എത്ര വലിയ ശത്രുക്കളോടും മത്സരിക്കുവാൻ നമുക്കു സാദ്ധ്യമാകും. സൈന്യങ്ങളെ ശേഖരിക്കേണ്ട ഭാരവും നമുക്കു കുറയും. അതുകൊണ്ടു് ദൈവത്തേയും ധർമ്മത്തേയുംതന്നെ ആശ്രയിക്കുക. എന്നാൽ നമുക്കു സർവ്വവും സാദ്ധ്യമാകും. ഇതാണു് യഥാർത്ഥമായ ധനശാസ്ത്രം. അതു നമുക്കു സമ്പാദിക്കുക.

സത്യാഗ്രഹാശ്രമം.

ലോകത്തിൽ സകലരാജ്യക്കാർക്കും പ്രത്യേകിച്ചു നമുക്കും അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളതു് സ്വഭാവഗുണം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണെന്നു് എനിക്കെപ്പോഴും തോന്നീട്ടുണ്ടു്. നമ്മുടേയും യൂറോപ്പുരാജ്യക്കാരുടേയും ശാരീരികാരോഗ്യത്തെയൊത്തുനോക്കിയാൽ നമ്മുടെ കാര്യം കുറെ മോശമായി കാണാമെന്നു ശ്രീമാൻ ഗോഖലെ പലപ്പോഴും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ മഹാനെ എന്റെ

രാജ്യതന്ത്രജ്ഞരുമായി ഞാൻ വരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ അഭിപ്രായത്തിന്നു ശരിയായ അസ്സ്വാദമുണ്ടോ എന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. എന്നാൽ നവീനവിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ച ഇന്ത്യക്കാരെപ്പററി പറയുന്നതായാൽ, ഈ അഭിപ്രായത്തിന്നു ന്യായമുണ്ടെന്നും തോന്നുന്നുണ്ട്, ഇവർ കല്പിച്ചുകൂട്ടി തെററ ചെയ്യുതല്ല; ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഓരോ സംഗതികൾനിമിത്തം ഇവർ ഈ സ്ഥിതിയിലെത്തിയതാണെന്നേയുള്ളു. അത് എന്തുവിധമെങ്കിലുമാകട്ടെ, ഞാൻ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള പ്രമാണം ഇതാണ്. എത്ര മഹാനായാലും ഒരുവന്റെ പ്രവൃത്തി മതത്തെ ആസ്സ്വാദമാക്കീട്ടല്ലെങ്കിൽ അവിന്നഭിവൃദ്ധിയുണ്ടാകുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. ലോകത്തിലുള്ള ശ്രുതികളെല്ലാം വായിച്ചുകിട്ടുന്ന ആ രീതിയിലല്ല ഞാൻ മതമെന്നു പറയുന്നത്. അതു കേവലം ബുദ്ധിക്കു ഗ്രാഹ്യമായ ഒരു വസ്തുവന്നല്ല; നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിലുള്ളതാണ്. അതു നമ്മുടെ തീരെ പുറമെയുള്ള ഒരു വസ്തുവല്ല; നമ്മിൽനിന്നു എല്ലായ്പോഴും ഫലിപ്പിക്കേണ്ടും [illegible] ഒരു വസ്തുവാണ്. അതു നമ്മുടെ അകത്തിരിക്കുന്നതാണെന്നുള്ള ബോധം [illegible]

ക്കയില്ല; എന്നേ ഉള്ളു. നമ്മുടെ ഈ മതസ്വഭാവം ഉല്ലസിച്ചുവരുന്നതു് പുറമേയുള്ള ശക്തികൾകൊണ്ടോ, അകത്തു തന്നെയുള്ള ശക്തികൾകൊണ്ടോ എന്നു നാമാലോചിക്കേണ്ടതില്ല. എന്തെങ്കിലും ഒരു കാര്യം ശരിയായി ചെയ്യണമെങ്കിൽ ഈ സ്വഭാവജ്ഞാനം ഉണ്ടാകാതെ നിവൃത്തിയില്ല. നമ്മുടെ ശ്രുതികളും മററും ആജ്ഞാപിച്ചു ചില നിയമങ്ങളെ നമുക്കു സ്വീകരിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ഇവകളെ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിച്ചും അവയെ അനുഭവപ്പെടുത്തിയുമാണു് എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളോടു യോജിക്കുന്ന ചിലരെ കൂട്ടിച്ചേർത്തു് ഞാൻ ഈ ആശ്രമം സ്ഥാപിച്ചതു്. ഇതിൽ ചേരുന്നവർ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതായ ചില നിയമങ്ങളുണ്ടു്. ഇവയിൽ പ്രധാനങ്ങളെ യമങ്ങൾ എന്നു പറയും. ഇതിൽ ആദ്യത്തേതു സത്യവ്രതമാകുന്നു.

സത്യം:—സാധാരണ ജനങ്ങൾ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന സത്യത്തെയല്ല സത്യമെന്ന വാക്കുകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതു്. നമുക്കെത്ര കഷ്ടങ്ങൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നാലും സത്യത്തെപ്പററിയുള്ള പ്രമാണത്തെ അനുസരിച്ചു നമ്മുടെ ജീവിതത്തെ ക്രമപ്പെടുത്തണം. സത്യത്തെ

റിയുള്ള പൂർണ്ണമായ അറിവു സമ്പാദിക്കേണ്ടുതിലേക്ക്, സത്യസംരക്ഷണത്തിന്നുവേണ്ടി, മാതാപിതാക്കന്മാരേക്കൂടി അഗണ്യമാക്കിയ പ്രഹ്ലാദനെപ്പററി ഞാൻ പറകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഈ ആശ്രമത്തിൽ, ഫലത്തെപ്പററി ആലോചിക്കാകയും, മനസ്സാക്ഷിക്കു വിരോധമായി പ്രവൎത്തിക്കാകയും ചെയ്യരുതെന്നു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കണം.

അഹിംസ:—

പിന്നത്തെ വ്രതം അഹിംസയാകുന്നു. ആരെയും കൊല്ലരുത് എന്നല്ല അഹിംസയുടെ താല്പര്യം. സ്നേഹിതന്റേയും ശത്രുവിന്റേയും അനിഷ്ടത്തിന്നു പാത്രമായിത്തീരുകയും, ശത്രുവാണെങ്കിൽകൂടി ഒരു നിമിഷമെങ്കിലും ആയാളെപ്പററി സ്നേഹവിരുദ്ധമായി വിചാരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതെന്നും മററും അഹിംസ എന്ന വാക്കിൽ അന്തർഭവിച്ചു കിടക്കുന്നുണ്ട്, ഈ സിദ്ധാന്തത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നവർക്കു ശത്രുവിന്നവകാശമില്ല. തനിക്കു ശത്രുക്കളുണ്ടെന്ന് ആയാൾ നിഷേധിക്കുന്നു. പക്ഷേ ആയാളെ ശത്രുവാണെന്നു കരുതുന്ന ജനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കാം. അതിന്ന് ആയാൾക്കു നിവൃത്തിയില്ലതാനും. ദ്രോഹത്തെ ദ്രോഹംകൊണ്ടു പ്രതികാരം ചെയ്യുന്നത് അഹിംസ

ള വിരോധമാണ്. അത്രയുമല്ല, തൻെറ സ്നേഹിതൻെറയൊ ശത്രുവെന്നു പറയുന്നവൻെറയൊ പ്രവൃത്തിയെപ്പറ്റി വെറുപ്പു കാണിക്കുന്നതുതന്നെ, അതായത് നമ്മുടെ വല്ല പ്രവൃത്തികൊണ്ടോ മററുള്ളവരുടെ പ്രവൃത്തികൊണ്ടോ ദൈവവിധികൊണ്ടോ ശത്രുവിന്നപായം നേരിടണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്നതുതന്നെ, അഹിംസയാകുന്നതല്ല. ഈ അർത്ഥത്തിലാണ് അഹിംസയെ അംഗീകരിക്കേണ്ടത്. എന്നാൽ ഈ സിദ്ധാന്തപ്രകാരം ഞങ്ങൾ അഹിംസയെ പൂൎണ്ണമായി അനുഷ്ഠിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറയുന്നില്ല. നമ്മുടെ പ്രാപ്യസ്ഥാനം ഇതാണെന്നും, സാധിക്കുമെങ്കിൽ ഇപ്പോൾതന്നെ അവിടെ എത്തേണ്ടതാണെന്നും മാത്രമാണ് ഞങ്ങൾ പറയുന്നത്.

അഹിംസ കണക്കശാസ്ത്രത്തിലുള്ള പ്രമാണങ്ങളെപ്പോലെ മനഃപാഠമാക്കേണ്ട ഒരു വിഷയമല്ല; വളരെ പ്രയാസപ്പെട്ടു കണക്കുകൾ ചെയ്യുന്നതുപോലെയുമല്ല. വളരെ കാലം രാപ്പകൽ ഒരുപോലെ യത്നിച്ചാൽകൂടി ഇതു ശരിയായി ചെയ്വാൻ സാദ്ധ്യമാവുകയില്ല. മനസ്സിനേയും ശരീരത്തേയും അതിയായി ബന്ധിപ്പിച്ചാൽ ഇതിൻെറ പ്രാപ്യസ്ഥാനത്തെത്താമെന്നുള്ള നില

യിലാകും. മതോസ്സദമായ ജീവിതത്തെപ്പററി മനസ്സിലാക്കണമെങ്കിൽ ഇപ്രകാരമുള്ള അഹിംസയിൽനിന്നു ചുരുങ്ങിയാൽ സാധിക്കുന്നതല്ല. അഹിംസയെ അനുകരിക്കുന്നവൎക്ക് അവരുടെ ഉദ്ദേശം സാധിക്കുമ്പോഴേക്കു ലോകം മുഴുവൻ അവരുടെ കാൽക്കലായിക്കാണാം. എന്നാൽ അവൎക്കു കൂട്ടേ ലോകം തങ്ങളുടെ അധീനത്തിൽ വരുന്നതിന്നാഗ്രഹമുണ്ടാകയുമില്ല. നിങ്ങൾ ഒരു ശത്രുവെന്നു പറയപ്പെടുന്നയാളോടു സ്നേഹസ്വഭാവത്തെ — അഹിംസയെ — കാണിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതു് ആയാൾക്കു മനസ്സിലാകത്തക്കവിധമായിരിക്കുകയും, അതിന്റെ ഫലമായി ആയാൾ നിങ്ങളോടും സ്നേഹസ്വഭാവം കാണിക്കുകയും വേണം. ഈ സിദ്ധാന്തപ്രകാരം കുലപാതകം, കലഹസ്വഭാവം ഇതുകൾക്കൊന്നും അവകാശമില്ല. രാജ്യത്തേയോ ആശ്രിതന്മാരുടെ അഭിമാനത്തെയോ കാക്കുവാനാണെങ്കിൽ കൂടി ബലാൽക്കാരം നിസ്സാരമാണു്. നമ്മുടെ ആശ്രിതന്മാരുടെ അഭിമാനത്തെ സംരക്ഷിക്കുവാൻ നോക്കാതെ ശത്രുക്കൾക്കധീനപ്പെടുവിക്കുന്നതാണു് നല്ലതെന്നു് അഹിംസ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. ഇതിനാണു് ആക്രമത്തിനു വേണ്ടുന്നതിനെക്കാളധികം ദേഹബ

ക്തിയും മനശ്ശക്തിയും ആവശ്യമായിട്ടുള്ളത്. നിങ്ങൾക്കു കുറെ ദേഹശക്തിയുണ്ടായിരിക്കും. അതു നിങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യും. അതു ചിലവഴിച്ചതിന്നുശേഷം നിങ്ങൾ എന്തുചെയ്യും. ശത്രുവിനോടുള്ള കലഹം നിമിത്തം ആയാളെ അധികം കോപാക്രാന്തനാക്കുകയേ നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്നുള്ളു. നിങ്ങളെ ആയാൾ അതികഠിനമായി ദണ്ഡിപ്പിച്ചതിന്റെശേഷം ആയാളുടെ കോപം ശമിക്കാതെ ബാക്കിയുള്ളതിനെ നിങ്ങളുടെ കുററത്തിന്റെ നേരെ തിരിക്കും. എന്നാൽ ധൈര്യത്തോടെ ആയാളുടെ താഡനം സഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ ആയാൾ കോപം മുഴുവൻ നിങ്ങളുടെ മേൽ ചിലവഴിക്കുകയും, നിങ്ങളുടെ കുററത്തിന്നു ഹാനിവരാതിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ സമ്പ്രദായപ്രകാരം സ്വദേശാഭിമാനത്തെ രക്ഷിക്കുവാനായുള്ള യുദ്ധത്തിന്നും ന്യായമില്ല.

ബ്രഹ്മചര്യം:—

രാജ്യത്തിന്നുപകാരംചെയ്യുകയും, മതത്തെ ജീവിതാധാരമാക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നാഗ്രഹമുള്ളവർ വിവാഹം കഴിച്ചാലും കഴിച്ചില്ലെങ്കിലും വിവാഹരഹിതസ്ഥിതിയെ അംഗീകരിക്കേണ്ടുതാണ്. വിവാഹം പുരുഷനേയും സ്ത്രീയേയും എ

ഒന്നാകും വേർവിട്ടു പോകാത്തവിധം യോജിപ്പിക്കുന്നു. നമ്മുടെ വിവാഹത്തെപ്പററിയുള്ള ബോധത്തിൽ കാമത്തിന്നു പ്രവേശം കൊടുക്കണമെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ഈ ആശ്രമത്തിൽ ചേരുന്നവർ ഇതും അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഭക്ഷണവ്രതം:—

പിന്നെ ഭക്ഷണസുഖത്തെ ത്യജിക്കുന്ന വ്രതമാണ് അനുഷ്ഠിക്കുവാനുള്ളത്. ഭക്ഷണസുഖത്തെ ത്യജിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഒരുവന്ന് ഇന്ദ്രിയസുഖത്തെയും ത്യജിക്കുവാനെളുപ്പമാകുന്നത്. എന്നാൽ ഇതിന്നു വളരെ പ്രയാസമുണ്ട്. ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഒരു ഹോട്ടൽ സന്ദർശിച്ചുകഴിഞ്ഞു വരികയാണ്. അവിടെ പലനാട്ടുകളിൽനിന്നും വരുന്നവരുടെ രുചിക്കൊത്തുള്ള ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്വാൻ അനേകം വെപ്പുപുരകളുണ്ട്. ഇതു നമ്മെ രസനേന്ദ്രിയത്തിന്നടിമകളാക്കിത്തീർക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഈ സമ്പ്രദായത്തെ തീരെ നിരാകരിക്കണം. ചായ, കാപ്പി, സുഖഭക്ഷണം ഇവയെ ത്യജിച്ച് ജീവസന്ധാരണത്തിന്നു മാത്രം ഭക്ഷണം കഴിക്കണം. എരിച്ചിലും പുകച്ചിലുമുള്ള കറികളും മറെറാ ദ്രവ്യങ്ങളും

ടാതെ കഴിക്കണം. ഇതിനൊന്നും നാം തയ്യാറില്ലെങ്കിൽ ഏററവും അനാവശ്യവും അതിയായതുമായ നമ്മുടെ ഉന്മാദത്തെ ഒതുക്കുവാൻ സാധിക്കാതായി, നമ്മുടെ ജീവിതോദ്ദേശ്യത്തെക്കൂടി അവമാനിച്ചു് ഒടുവിൽ മൃഗങ്ങളേക്കാൾ താഴെയുള്ള ജീവികളായ്ത്തീരും. ഭക്ഷണം, പാനം, രോഗം, ഇതുകളിൽ മൃഗങ്ങളും മനുഷ്യരും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമില്ല. പക്ഷേ ഒരു കുതിരയോ പശുവോ മനുഷ്യരെപ്പോലെ രസനേന്ദ്രിയത്തെ ഇപ്രകാരം ദൂഷിപ്പിക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? നമ്മുടെ ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതും അവയെ തേടി നടന്നു ഭ്രാന്തപിത്തന്മാരായി അവയുടെ പരസ്യങ്ങൾ കാണുവാൻ വർത്തമാനപത്രങ്ങൾ നോക്കുന്നതും പരിഷ്കാരചിഹ്നമാണെന്നു നിങ്ങൾ കരുതുന്നുണ്ടോ?

അചൌര്യവ്രതം:—

പിന്നത്തെ വ്രതം ചോരവൃത്തിയെ ത്യജിക്കുകയാകുന്നു. മനുഷ്യരെല്ലാം ഒരുവിധം ചോരന്മാരാണെന്നാണു് എന്റെ സിദ്ധാന്തം. എനിക്കു തൽക്കാലം ആവശ്യമില്ലാത്ത വസ്തുക്കളെ ഞാനെടുത്തു സൂക്ഷിച്ചാൽ ഞാൻ അതു മററുള്ളവരിൽനിന്നു കക്കുകയാണു്. നമുക്കാവശ്യമുള്ള

സകലസാധനങ്ങളും പ്രകൃതിയിലുണ്ടെന്നും, അവരവർക്ക് വേണ്ടതുമാത്രം എല്ലാവരുംഎടുത്താൽ ലോകത്തിൽ ദാരിദ്ര്യവും പട്ടിണിയുമില്ലാതാകുമെന്നുമുള്ളതു ലോകതത്വമാണ്. ഈ വ്യത്യാസം നമുക്കെത്രകാലം നിലനിൽക്കുന്നുവോ അത്രകാലം നാം ചോരന്മാരായിത്തന്നെയിരിക്കും. ഞാൻ ഒരു സ്ഥിതിസമത്വവാദിയല്ല. സ്വത്തുള്ളവർ അവരുടെ സ്വത്തെല്ലാം ത്യജിക്കണമെന്നു പറയുന്നില്ല. എന്നാൽ ഇരുട്ടിൽനിന്നു വെളിച്ചമുണ്ടാകണമെന്നാഗ്രഹമുള്ളവർ ഈ നിയമത്തെ അനുസരിക്കേണ്ടതാണ്. മററുള്ളവർക്ക് സ്വത്തില്ലാതാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് അഹിംസയാകുന്നതല്ലല്ലോ. എനിക്കുള്ളതിലധികം മററുള്ളവർക്കുണ്ടായിരിക്കട്ടെ. പക്ഷെ ഞാൻ എന്റെ ജീവിതത്തെ ക്രമപ്പെടുത്തുമ്പോൾ എനിക്കാവശ്യമില്ലാത്ത യാതൊരു വസ്തുവും എന്റെ കൈവശം സൂക്ഷിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ലെന്നാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്. ഇന്ത്യാരാജ്യത്ത് മുപ്പതുലക്ഷം ജനങ്ങൾ ഒരുനേരത്തെ ഭക്ഷണംകൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെട്ടുവരുന്നു. ഇവർക്ക് കുറേക്കൂടി ഭക്ഷണവും ധരിക്കുവാൻ വസ്ത്രവും കൊടുക്കുന്നതുവരെ ഇപ്പോളുള്ള സുഖങ്ങൾക്കൊന്നും നമുക്കവകാശമില്ല. ന

മുക് അവരേക്കാൾ കുറച്ചധികം ജ്ഞാനം സി
ദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് നമ്മുടെ ആവശ്യങ്ങ
ളെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുകയും, അവൎക്കു ഭക്ഷണവും
വസ്ത്രവും കൊടുക്കുമ്പോൾ നമുക്കു പട്ടിണിയും
ബുദ്ധിമുട്ടുകളും അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നെങ്കിലും
അതിന്നു നാം തയ്യാറാകുകയും വേണം.

സ്വദേശി:—

ഇനി സ്വദേശിവ്രതമാണു് അത്യാവശ്യമാ
യിരിക്കുന്നതു്. സ്വദേശിജീവിതത്തേയും സ്വദേ
ശിധൎമ്മത്തേയുംപറ്റി നിങ്ങൾക്കറിയാമ
ല്ലോ. നമ്മുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിൎവ്വഹിക്കുന്ന
തിൽ നമുക്കരികെയുള്ള നിവൃത്തി വിട്ടു് ദൂരെ പോ
കുന്നതു് വളരെ മഹത്തായ ഒരു ജീവിതനിയമ
ത്തെ ലംഘിക്കുകയാണു്. നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം
നാടായ മതിരാശിയിൽത്തന്നെ പെറ്റു വളൎന്നി
ട്ടുള്ള ഒരു കച്ചവടക്കാരനെ വിട്ടു് ബോംബായിൽ
നിന്നു വരുന്ന കച്ചവടക്കാരന്റെ സാമാനം വാ
ങ്ങി ഉപയോഗിക്കുന്നതു് തെറ്റാകുന്നു. സ്വദേ
ശിയെപ്പറ്റിയുള്ള എന്റെ അഭിപ്രായം ഇതാകു
ന്നു. നിങ്ങളുടെ ഗ്രാമത്തിൽ ക്ഷുരകനുള്ളപ്പോൾ
അയാളെ സഹായിക്കാതെ പട്ടണത്തിൽനിന്നു്
അധികം യോഗ്യതയുള്ള ക്ഷുരകനെ സ്വീകരിക്കു

ഷാൻ പാടുള്ളതല്ല. പ്രവൃത്തിയിൽ ആയാൾക്കു യോഗ്യത പോരെങ്കിൽ ആയാളെ പട്ടണത്തിലേക്കയച്ച് പഠിപ്പിക്കുന്നതല്ലാതെ വേറെ ക്ഷുരകനെ സ്വീകരിക്കുന്നതു സ്വദേശിയാകുന്നതല്ല. അതുപോലെതന്നെ ഇന്ത്യയിൽ കിട്ടാത്ത സാധനങ്ങൾ വേണ്ടെന്നു വെക്കുവാൻ ശ്രമിക്കണം. ഇപ്പോൾ കഴിച്ചുകൂടെന്നു തോന്നുന്ന അനേകം വസ്തുക്കൾ നമുക്കു വർജ്ജിക്കേണ്ടിവരും. ഈ വിധം ആലോചിച്ചാൽ ഒരു വലിയ ഭാരം നിങ്ങളുടെ ചുമലിൽനിന്നു പോയതായും, നിങ്ങൾക്കധികം സ്വാതന്ത്ര്യം സിദ്ധിച്ചതായും തോന്നുകയും ചെയ്യും.

നിർഭീകത (Fearlessness) — ഇന്ത്യയിൽ വിദ്യാഭ്യാസം സമ്പാദിച്ച എല്ലാ ജനങ്ങളേയും ഏതെന്നില്ലാതെ ഭയം ബാധിച്ചുകാണുന്നു. നമുക്കു വായ തുറന്നു സംസാരിക്കുവാൻ പാടില്ല. നമ്മുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ വെളിവാക്കുവാൻ പാടില്ല. അഭിപ്രായങ്ങളെല്ലാം നമ്മുടെ ഉള്ളിൽതന്നെ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും, നമ്മുടെ വീട്ടിൽ വെച്ചുമാത്രം എന്തെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യാമെന്നല്ലാതെ അവയെ പുറത്തേക്കു പറവാൻ പാടില്ല. ആകപ്പാടെ നോക്കുമ്പോൾ മൌനവ്ര

ത്തം ദീക്ഷിക്കുകയാണിതിലും നല്ലതു്, നാം സഭയിലും മറവും വെച്ചു സംസാരിക്കുമ്പോൾ മനസ്സാക്ഷിക്കു വിരോധമായിട്ടാണു് പറയുന്നതു്. ഇന്ത്യയിലെ പ്രാസംഗികന്മാരുടെ എല്ലാവരുടേയും അനുഭവം ഇതാണല്ലോ. ദൈവത്തെ ഒഴിച്ചു് ആരേയും നമുക്കു ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ല. സത്യവ്രതത്തിൻെറ ഫലംതന്നെ നിർഭീകതയാണു്. ഭഗവൽഗീതയിൽ നിർഭീകതയെ ബ്രാഹ്മണൻെറ മുഖ്യഗുണമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഫലത്തെ പേടിച്ചു് സത്യം പറവാൻ കൂടി നാം മടിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു മതത്തെപ്പററി മനസ്സിലാക്കുകയും, ഇന്ത്യാരാജ്യത്തിൻെറ സ്ഥിതി നന്നാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഭയത്തെ ത്യജിക്കുകയല്ലേ വേണ്ടതു്? അതോ, നമ്മെപ്പോലെതന്നെ അന്യന്മാരേയും ഭയത്തിന്നധീനപ്പെടുത്തുകയാണു് വേണ്ടതെന്നുണ്ടോ?

പിന്നെ താണജാതിക്കാരെസ്സംബന്ധിച്ചു് ഒരു വ്രതം അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ഹിന്തുമതത്തിന്നു് ഇപ്പോൾ അവശ്യം പരിഹരിക്കേണ്ടതായ ഒരു ന്യൂനതയുണ്ടു്. ഏററവും പുരാതനകാലത്തുതന്നെ ഹിന്തുമതത്തിന്നു ഈ ന്യൂനതയുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. താണജാ

തിക്കാതെ വർജിക്കണമെന്നുള്ള നമ്മുടെ ഏററവും നികൃഷ്ടമായ സ്വഭാവം നാഗരികത്വം ഏററവും കുറഞ്ഞകാലത്തു നമ്മെ ബാധിച്ചതാണെന്നും അത്യാശിയോടെ നമ്മെ പിടികൂടിയതാണെന്നും ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ഈ ദുഷ്ടം നാം വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലത്തോളം നമുക്കു നേരിട്ടുന്ന സകലകഷ്ടതകളും ഈ കുററത്തിന്നു ശരിയായ ശിക്ഷയാണെന്നു കരുതുവാനേ നിവൃത്തിയുള്ളു. ഒരുവന്റെ തൊഴിൽനിമിത്തം അവനെ നികൃഷ്ടനായി കരുതുന്നതു നിരർത്ഥമാണ്. വിദ്യാർത്ഥികളായ നിങ്ങൾ ഈ കുററത്തിനു ചേരുന്നതായാൽ നിങ്ങൾക്കു വിദ്യാഭ്യാസം തന്നെയുണ്ടാകാതിരിക്കുകയാണു നല്ലത്. പിന്നെ നമുക്കൊരു ദുർഘടം നേരിട്ടിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം വിദേശഭാഷയിലായതുകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ ആലോചനകളും വിദേശഭാഷയിലായിരിക്കും. അതിനാൽ ലോകത്തിൽ നികൃഷ്ടനായി ആരുംതന്നെയില്ലെന്നു നിങ്ങൾക്കു ബോദ്ധ്യംവന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും നിങ്ങളുടെ കുടുംബങ്ങളോ ചുററമുള്ളവരോ ആയി ഇടപെടുവാനോ അവക്കു നിങ്ങളുടെ വിശ്വാസങ്ങളെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തുവാനോ സാദ്ധ്യമാകുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് ഈ ആശ്രമത്തിൽ

സ്വദേശഭാഷമൂലം വിദ്യാഭ്യാസം വേണമെന്നു വെച്ചിരിക്കുന്നു. യൂറോപ്പുരാജ്യത്തിൽ എല്ലാപണ്ഡിതന്മാരും അവരുടെ സ്വഭാഷയല്ലാതെ വേറെ മൂന്നോ നാലോ ഭാഷ പഠിക്കുന്നതുപോലെ ഈ ആശ്രമത്തിലും സ്വന്തം ഭാഷകൾ പുറമെ വേറെയുള്ള ഭാഷകളും പഠിപ്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയിൽ വലിയ പാണ്ഡിത്യത്തിന്നു ഞങ്ങൾ ശ്രമിക്കുന്നില്ല. പക്ഷെ ദുർല്ലഭം ചിലർ അതിലും യോഗ്യത സമ്പാദിക്കുന്നു. നമ്മുടെ സ്വന്തഭാഷയിൽ സംസാരിക്കുന്നതുപോലെ ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷയിൽ സംസാരിക്കുന്നതു് അത്ര എളുപ്പവുമല്ല. വിദേശഭാഷ മൂലമായ ജീവിതംകൊണ്ടു് നാം ചെയ്യുന്നതെന്തെന്നാൽ, നമ്മുടെ ബാല്യകാലത്തെ സ്മരണകളെല്ലാം മനസ്സിൽനിന്നു് ബഹിഷ്കരിക്കുകയാണല്ലോ. അതിന്നു നമുക്കെങ്ങിനെ ധൈര്യം വരുന്നു?

നികൃഷ്ടന്മാരെസ്സംബന്ധിച്ചുള്ള നമ്മുടെ കുററത്തെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ നമുക്കു വിദ്യാഭ്യാസം കൊണ്ടു സാധിക്കുന്നു. പക്ഷെ ഭയംനിമിത്തം ഈ സിദ്ധാന്തം വീട്ടിലേക്കു നാം കടത്തുന്നില്ല. എന്തെന്നാൽ, പൌരാണികവിശ്വാസങ്ങളേയും കുടുംബാചാരത്തെയും പററിയുള്ള ബഹുമാനംകൊണ്ടു്

"ഞാനും ഈ കുററത്തിൽ ചേർന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ അതുനിമിത്തം എന്റെ അച്ഛനമ്മമാർ മരിച്ചു പോകും" എന്നു നിങ്ങൾ പറയുമായിരിക്കാം. വിഷ്ണുനാമത്തെ ഉച്ചരിച്ചാൽ തന്റെ അഛനമ്മമാർ മരിച്ചുപോകുമെന്നു പ്രഹ്ലാദൻ വിചാരിച്ചില്ലല്ലോ. അതുപ്രകാരംതന്നെയാണു് നമ്മളും നമുടെ അഛനമ്മമാരോടു വർത്തിക്കേണ്ടതു്. അതു കാരണം അവർ മരിച്ചുപോകുമെങ്കിൽ അതു ഒരു വലിയ കഷ്ടമാകുമെന്നും എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല.

പിന്നെ നാം ശ്രദ്ധവെക്കേണ്ടതു് കൈനെയ്ത്തിലാണു്.

"നാം കൈകൊണ്ടു നെയ്യുന്നതെന്തിനാണു്? അതു പഠിപ്പില്ലാത്തവരുടെ തൊഴിലല്ലേ? എനിക്കു സാഹിത്യപുസ്തകങ്ങളും രാജ്യതന്ത്രവും മററും വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവാനേ സാധിക്കൂ" എന്നെല്ലാം നിങ്ങൾ പറയുമായിരിക്കാം. പ്രവൃത്തിയുടെ മാഹാത്മ്യത്തെപ്പററി വിചാരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ഒരു ക്ഷുരകനോ ചെരുപ്പുകുത്തിയോ കോളേജിൽ വായിക്കുന്നവിദ്യാർത്ഥികളാണെങ്കിലും അവരുടെ സ്വന്തം തൊഴിൽ ത്യജിക്കുവാൻ അവർക്കു പാടുള്ളതല്ല. ഒരു ക്ഷുരകന്റെ തൊഴിൽ ഒരു വൈദ്യന്റെ തൊഴിലിനെക്കാളും ഒട്ടുംതന്നെ

മാഹാത്മ്യം കുറഞ്ഞതല്ലെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. ഈ നിയമങ്ങളെല്ലാം അനുസരിച്ചതിന്നു ശേഷം മാത്രം നിങ്ങൾക്കു രാജതന്ത്രവിഷയങ്ങളിലേക്കു പ്രവേശിക്കാം. മതസ്പർദമല്ലാത്ത രാജതന്ത്രം നിരർത്ഥമാകുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ വിദ്യാർത്ഥികളെല്ലാം രാജ്യഭരണവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി നാടെല്ലാം പ്രസംഗിച്ചുനടക്കുന്നതായാൽ അത് അഭിവൃദ്ധികരമായി പരിണമിക്കണമെന്നില്ല. രാജതന്ത്രജ്ഞാനം നമുക്കു സഹായമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. നമ്മുടെ ദേശികസ്ഥാപനങ്ങളും രാജതന്ത്രത്തിന്റെ വളർച്ചയും നാം കുട്ടിക്കാലത്തുതന്നെ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതിനാൽ ഈ ആശ്രമത്തിൽ ആദ്യംതന്നെ കുട്ടികളെ ഇന്ത്യയുടെ രാജതാന്ത്രികമായ ജീവിതത്തെ പഠിപ്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ നമുക്കു മതവിശ്വാസവും വേണ്ടതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽ പററിക്കിടക്കുന്ന മതസ്വഭാവത്തേയും ഞങ്ങൾ ആദ്യമായിത്തന്നെ ഉല്ലസിപ്പിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം ചെയ്താൽ മാത്രം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു സ്കൂൾപഠിപ്പിന്നുശേഷം ആദ്ധ്യാത്മികമായ മത്സരത്തിൽ പ്രവേശിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമായിത്തീരും. ഇപ്പോളാകട്ടെ രാജ്യതന്ത്രത്തെപ്പററിയുള്ള പഠിപ്പെല്ലാം കോളേജി

ലുള്ള പഠിപ്പോടുകൂടി കലാശിക്കും. പിന്നെ ഇ വർ വിദ്യാൎത്ഥികളുടെ നിലതന്നെ വിട്ട് ചില്ലറ ശമ്പളത്തിന്മേൽ ഗവർമ്മേണ്ടുദ്യോഗത്തിൽ ചേ ൎന്ന് ദൈവജ്ഞാനം സ്വാതന്ത്ര്യം ഇതുകളെപ്പ റ്റി യാതൊരു ചിന്തയുംകൂടാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടും.

ഗാന്ധിയുടെ വിശ്വാസപ്രമാണം

1909-ൽ ഇന്ത്യയിലെ ഒരു സ്നേഹിതന്നു ഗാന്ധി അയച്ച എഴുത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചില വിശ്വാസങ്ങളെപ്പററി എഴുതിക്കാണു ന്നുണ്ട്:—

(1) പൌരസ്ത്യരാജ്യങ്ങളും പാശ്ചാത്യരാ ജ്യങ്ങളും തമ്മിൽ യോജിക്കുവാനസാദ്ധ്യമായ ത ടസ്ഥങ്ങൾ യാതൊന്നുമില്ല.

(2) പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരം അല്ലെങ്കിൽ യൂറോപ്യൻപരിഷ്കാരമെന്നൊരു വസ്തുവെ ഇല്ല. എന്നാൽ തീരെ അനാത്മീയമായിരുന്ന നവീന പരിഷ്കാരമുണ്ടുതാനും.

(3) ഈനവീനപരിഷ്കാരം ബാധിക്കുന്നതി ന്നുമുമ്പുള്ള പാശ്ചാത്യന്മാരും കിഴക്കൻരാജ്യക്കാ രും തമ്മിൽ പലപ്രകാരത്തിലും യോജിപ്പുണ്ടായി രുന്നു. ഇപ്പോഴും നവീനപരിഷ്കാരത്തിന്നധീന പ്പെടാത്ത പാശ്ചാത്യന്മാർക്ക് ഇന്ത്യക്കാരുമായി കൂടിച്ചേരുവാൻ പരിഷ്കൃതജനങ്ങളെക്കാളെളുപ്പ

മാണെന്നു കണ്ടോം.

(4) ഇപ്പോഴത്തെ ഇന്ത്യാഭരണകർത്താക്കന്മാർ ഇംഗ്ലീഷുകാരല്ല; തീവണ്ടി, കമ്പിത്തപ്പാൽ തൊട്ട ഉപകരണങ്ങളോടുകൂടിയ നവീനപരിഷ്കാരമാണ് ഇന്ത്യയെ ഭരിക്കുന്നത്.

(5) ഇന്ത്യാരാജ്യത്തിലെ മുഖ്യനഗരങ്ങളായ കൽക്കത്ത, ബോംബേ ഇവയാണല്ലൊ പ്ലേഗിന്നധീനപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങൾ.

(6) ബ്രിട്ടീഷ്‌രാജ്യഭരണത്തിന്നു പകരം നാളെത്തന്നെ ഇപ്പോഴത്തെ രീതിയിൽ ഇന്ത്യക്കാർതന്നെ രാജ്യഭരണം നടത്തുന്നതായാലും, ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കു നമ്മുടെ രാജ്യത്തിൽനിന്നു പോകുന്ന പണം ഇവിടത്തന്നെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ധനസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ കുറച്ചു വല്ല ഭേദവും വരുത്താവുന്നതല്ലാതെ വേറെ വലിയ ഗുണങ്ങളൊന്നും ഇന്ത്യക്കു സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല.

(7) പാശ്ചാത്യന്മാർ നവീനപരിഷ്കാരത്തെ തീരെയുപേക്ഷിച്ചാൽ മാത്രമേ അവർ കിഴക്കൻരാജ്യക്കാരായി യോജിച്ചു കഴികയുള്ളൂ. എന്നാൽ കിഴക്കൻരാജ്യക്കാർ നവീനപരിഷ്കാരത്തെ അംഗീകരിച്ചുവെങ്കിലും, കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും കൂടിച്ചേരാമെന്ന പൂർവ്വപക്ഷത്തിന്ന്, ഇ

പ്രകാരമുള്ള യോജിപ്പ് ഇംഗ്ലണ്ടും ജർമ്മനിയും അന്യോന്യം തീരെ നശിപ്പിച്ചുകളയണമെന്നുള്ള ഭാവത്തോടെ യുദ്ധം ചെയ്യുമ്പോൾ തമ്മിൽ യോജിച്ച് ഒപ്പിട്ട സന്ധിക്കരാറുപോലെ മാത്രമേ പരിണമിക്കുകയുള്ളൂ.

(8) ലോകമാസകലം പരിഷ്കരിപ്പാൻ പുറപ്പെടുന്നതുതന്നെ ദുസ്സംബന്ധവും, അതിന്ന് യന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടും മററുപകരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഒരുമ്പെടുന്നത് തെററിദ്ധാരണയുമാണ്.

(9) സുഖാനുഭവത്തിന്നുവേണ്ടി എത്രതന്നെ ഉപകരണങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നുവെങ്കിലും അതൊന്നും ലോകത്തിൽ ധാർമ്മികമായ അഭിവൃദ്ധിക്കനുകൂലമാവുകയില്ല.

(10) പാശ്ചാത്യന്മാരുടെ വൈദ്യശാസ്ത്രം ശുദ്ധമേ മോടാവിദ്യയാണ്. സാധാരണ "മുറിവൈദ്യ"ന്മാരെന്നു പറയുന്ന ചില്ലറ നാട്ടുവൈദ്യന്മാർകൂടി പാശ്ചാത്യവൈദ്യത്തിൽ പാണ്ഡിത്യം ലഭിച്ച ഡാക്ടർമാരേക്കാൾ യോഗ്യന്മാരാണ്.

(11) ഇപ്പോഴത്തെ പാശ്ചാത്യവൈദ്യശാലകളെല്ലാം പിശാചുകൾക്കധീനമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. അവിടം ദുർവൃത്തി, അരിഷ്ടത, അവമാനം, അടിമത്തം ഇവയുടെ സങ്കേതസ്ഥലമാ

ണ്, ക്ഷയം, ഉപദംശം മുതലായ രോഗങ്ങളെ ചികിത്സിക്കുവാൻ ആസ്പത്രികൾ ഇല്ലെങ്കിൽ ഈ വക ദീനങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്നതേയല്ല.

(12) ഇന്ത്യയുടെ അഭ്യുദയം മുഴുവനും അമ്പതുവർഷമായി അതിന്നുണ്ടായ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ തീരെ ത്യജിക്കുന്നതിലാണ് കിടക്കുന്നത്. തീവണ്ടി, കമ്പിത്തപാൽ, ആസ്പത്രികൾ, വക്കീൽമാർ, ഡാക്ടർമാർ എന്നീ നവീനപരിഷ്കൃതസമ്പ്രദായങ്ങളെല്ലാം അനാവശ്യങ്ങളാണ് അവയെല്ലാം രാജ്യം വിട്ടു പോകണം, വളരെ താണനിലയിൽ കാലക്ഷേപം കഴിക്കുന്നത് ജന്മികൾക്കെല്ലാം സുഖമാതൃകയായി തോന്നണം.

(13) യൂറോപ്പിൽനിന്നു വന്നതായാലും ഇന്ത്യയിൽതന്നെ ഉണ്ടാക്കിയതായാലും യന്ത്രനിർമ്മിതമായ വസ്ത്രങ്ങളെ ഇന്ത്യക്കാർ വർജ്ജിക്കണം.

(14) ഇതിന്നു ഇന്ത്യയെ സഹായിച്ചാൽ മാത്രമേ ഇംഗ്ലാണ്ട്, യഥാർത്ഥമായി ഇന്ത്യാഭരണകർത്താവാകയുള്ളൂ.

(15) സാമുദായികജീവിതത്തെ ഏററവും താണനിലയിൽ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയ മഹർഷിമാർക്ക മാത്രമാണ് യഥാർത്ഥമായി ജ്ഞാനം സി

ധിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇന്ത്യയുടെ ഉദ്ധാരണമാൎഗ്ഗം അയ്യായിരം സംവത്സരങ്ങൾക്കുമുമ്പു ഉപയോഗിച്ചിരുന്നപെട്ടിയിലാണ് കിടക്കുന്നത്. ജീവിതാ ഈ നിലയിൽ നടത്തിപ്പോരുന്ന സമുദായങ്ങളിലാണ് പാശ്ചാത്യപരിഷ്കൃതസമുദായങ്ങളിലുള്ളതിനേക്കാൾ സുഖവും സമാധാനവും ഉള്ളത്. പഠിപ്പുള്ള എല്ലാവരും ഈ സംഗതി നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്.

സഹിഷ്ണുതകൊണ്ടു് അന്യായങ്ങളെ നിരോധിക്കുന്ന പ്രമാണപ്രകാരം പ്രവൃത്തിക്കുകയാലാണ് എനിക്ക് ഈവക തത്വങ്ങളെപ്പററിയുള്ള ബോധമുണ്ടാകാനിടയായത്. ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരുവന്റെ നിലക്ക്, ഐഹികവിഷയങ്ങളിൽ താല്പൎയ്യപ്പെടുന്ന സാധാരണജനങ്ങളുടെയിടയിൽ മഹത്തായ വല്ല മാററവും കൊണ്ടുവരുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്നുള്ള ചോദ്യം എന്നെ ബാധിക്കുന്നതല്ല. എന്നാൽ അതിന്റെ തത്വംമനസ്സിലായവരുടനെ മററുള്ളവർ അതിനെപ്പററി എന്തുവിചാരിക്കുന്നുവെന്നു ശ്രദ്ധിക്കാതെ അതിനെ അനുസരിക്കുന്നതിന്നാണ് ഞാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. അതിനെപ്പററി വിശ്വാസം വന്ന ചിലർ അപ്രകാരമനുഷ്ഠിക്കുന്നതായാൽ ആപ്രമാ

ണം സത്യമാണെങ്കിൽ മററുള്ളവരും അചിരേണ അതിനെ സ്വീകരിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നും സംശയമില്ല. എന്നാൽ നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികളെല്ലാം നമ്മുടെ വിശ്വാസപ്രമാണത്തോടു കഴിയുന്നിടത്തോളം യോജിക്കണം. പ്രാപഞ്ചികഭ്രമത്താൽ സകലവിഷയങ്ങളിൽനിന്നും വേർപെടുവാൻ നമുക്കു സാധിക്കുകയില്ലെന്നു വന്നേക്കാം. തീവണ്ടിയിലോ മോട്ടോർവണ്ടിയിലോ ഞാൻ കയറുമ്പോളെല്ലാം ഞാൻ എന്റെ പ്രമാണങ്ങൾക്കെതിറായി നടക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നുള്ള ബോധം എനിക്കുണ്ട്. അതിന്റെ ഫലത്തെ ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നില്ല. ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കു പോകുന്നതും കപ്പൽകൊണ്ട് ആഫ്രിക്കയും ഇന്ത്യയും അടുപ്പിക്കുന്നതുമെല്ലാം ഈ വിശ്വാസത്തിന്നു വിരുദ്ധമാണ്. നമ്മുടെ ഇപ്പോഴത്തെ നിലയിൽ ഇതൊന്നുമൊഴിച്ചുകൂടാത്തതാണെങ്കിലും, നമ്മുടെ മുഖ്യോദ്ദേശം ഈ പ്രമാണത്തെ ശരിപ്പെടുത്തുകയും, അതു സത്യമാണെന്നു കാണിക്കുകയും ആയിരിക്കണം. അതുകൊണ്ട് അന്തഃകരണസംസ്കൃതമായ ഈ മാർഗ്ഗത്തെ ഞാനൊരുകാലത്തും ഉപേക്ഷിക്കുന്നതല്ല. എന്റെ അഭിപ്രായപ്രമാണത്തോടു നിങ്ങളും യോജിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ സ്വാത

ന്ത്യാർത്ഥം കലഹിക്കുന്നവരോട് അന്യോന്യം ഉപദ്രവകരമായ കലഹസ്വഭാവംകൊണ്ടോ ജീവഹാനികൊണ്ടോ സ്വാതന്ത്ര്യം സിദ്ധിക്കേണ്ടതല്ലെന്നും, സ്വാതന്ത്ര്യം തങ്ങൾക്കു വേണ്ടവിധം സന്മാർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ച് യഥാർത്ഥമായി ഇന്ത്യക്കാരായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം ലഭിക്കേണ്ടതാണെന്നും പറഞ്ഞു ധരിപ്പിക്കുന്നത് നിങ്ങളുടെ കടമയാണ്. ഇങ്ങിനെ ചെയ്താൽ യജമാനന്മാരെന്നു നടിക്കുന്ന ഭരണാധികാരികൾ നമ്മുടെ ഭൃത്യന്മാരായി വർത്തിക്കുകയും ചെയ്യും അവർ പ്രജകളെ ദ്രോഹിക്കാതെ അവരെ യഥാവിധി പരിപാലിക്കുകയും, അവരോടു യോജിച്ചു പ്രവർത്തിക്കയും ചെയ്യും. ഇന്ത്യക്കാരുടെ മേലിലത്തെ ഗുണമെല്ലാം ബ്രിട്ടീഷുകാരെ ആശ്രയിച്ചല്ല കിടക്കുന്നത്. ഇന്ത്യക്കാർക്കു ധാരാളം ആത്മധൈര്യാഗശക്തിയും സുഖഭോഗങ്ങളെ വർജ്ജിക്കത്തക്ക മനശ്ശക്തിയും സിദ്ധിച്ചാൽ അവർക്ക് ആനിമിഷത്തിൽ തന്നെ സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടുന്നതാണ്. ഇപ്പോഴത്തെ പരിഷ്കാരം വിട്ടു പുരാതനമഹർഷിമാരുടെ ജീവിതത്തിലേക്കുതന്നെ ഇന്ത്യക്കാർ പിൻവാങ്ങുന്നതായാൽ ഇന്ത്യക്കാരിലും യൂറോപ്യന്മാരിലും ഉത്തമഗുണമുള്ളവർക്കു

യോജിച്ചുകഴിയുവാൻ സാദ്ധ്യമായിത്തീരും. ഗതാഗതത്തിന്ന് ഇന്നത്തെപ്പോലെ സൌകൎയ്യമില്ലാത്ത മുൻകാലങ്ങളിൽ നാട്ടുകാരുടെ ക്ഷേമത്തിന്നുവേണ്ടി ഗുരുക്കളും ശിഷ്യന്മാരുംകൂടി ഇന്ത്യാരാജ്യംമുഴുവൻ സഞ്ചരിച്ചിരുന്നുവല്ലോ. അന്നാണന്നെയായിരുന്നു കാശിയുടേയും മററ പുണ്യസ്ഥലങ്ങളുടേയും മഹിമയും."

ഗാന്ധിയുടെ സഹിഷ്ണുതകൊണ്ടുള്ള നിരോധനയം.

ഗാന്ധിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ അധൎമ്മങ്ങളെ തടുക്കുവാനുള്ള ഉത്തമമാൎഗ്ഗം ആത്മശക്തിതന്നെയാണ്. ഈ നിരോധനയത്തിന്നു സത്യശക്തിയെന്നാണു പറയേണ്ടത്. ഇതിനെ തന്നെ ടോൾസ്റ്റോയി സ്നേഹശക്തിയെന്നും ആത്മശക്തിയെന്നും വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. യഥാൎത്ഥമായി പറയുന്നതായാൽ, ഈ ശക്തി ധനത്തിൻെറയോ മററ വസ്തുകളുടേയോ സഹായത്തെ ലേശംപോലും ആശ്രയിക്കുന്നില്ല. അതിൻെറ ഏററവും താണനിലയിൽ അതു ശരീരബല

ത്തേയോ കലഹസ്വഭാവത്തേയൊ അവലംബിക്കുന്നതല്ല. നേരേമറിച്ച്, കലഹസ്വഭാവത്തെ തീരെ നിന്ദിക്കുകയാണ് ഇതു് ചെയ്യുന്നതു്. കലഹസ്വഭാവമുള്ളവർക്ക് ഈ ശക്തി ഉപയോഗിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യവുമല്ല. ഈ ശക്തി ഉപയോഗിക്കുന്നതു്, ഓരോരുത്തർക്കെന്നപോലെ സമുദായങ്ങൾക്കും, രാജതന്ത്രവിഷയങ്ങളിലെന്നപോലെ കുടുംബസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിലും, പുരുഷന്മാർക്കെന്നപോലെ സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കുമെല്ലാം ഒരുപോലെ സാദ്ധ്യമാണ്. ഇതിന്റെ സാർവ്വത്രികമായ ഉപയോഗംതന്നെ ഇതിന്റെ സ്ഥൈര്യത്തിന്നും ഉൽകൃഷ്ടതക്കും ലക്ഷ്യമാകുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്രകാരം സഹിഷ്ണുതകൊണ്ടു് അക്രമങ്ങളെ നിരോധിക്കുന്നതു് ബലഹീനന്മാരുടെ ലക്ഷണമാണെന്നു ചിലർ പറയുന്നുണ്ടു്. തങ്ങൾ അശക്തന്മാരാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നവർക്ക് ഈ ശക്തി ഉപയോഗിക്കുന്നതു് അസാദ്ധ്യമാണെന്നു തീർച്ചതന്നെ. മനുഷ്യക്കു മൃഗങ്ങളിൽനിന്നു വ്യത്യാസപ്പെട്ടതായി എന്തോ ഒരു ശക്തിയുണ്ടെന്നും, മൃഗസ്വഭാവം ഇതിന്നധീനമാണെന്നും ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കു മാത്രമേ യഥാർത്ഥമായ സഹനംകൊണ്ടു് അന്യായങ്ങളെ തടുക്കു

വാൻ പ്രാപ്തിയുണ്ടാകയുള്ളു. അന്യായം, ക്രൂരത എന്നീദോഷങ്ങൾക്ക് ഈ ശക്തി വെളിച്ചം ഇരുട്ടിന്നെന്നപോലെയാണ്. രാജ്യഭരണം ജനങ്ങളുടെ ഹിതത്തിന്നനുസരിച്ചാകണമെന്നുള്ള പ്രമാണത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയാണ് രാജ്യതന്ത്രവിഷയങ്ങളിൽ ഈ ശക്തി അല്ലെങ്കിൽ നയം പ്രയോഗിക്കുന്നത്. 1907-ൽ തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽ പാസ്സാക്കിയ നിയമം തദ്ദേശീയരായ ഇന്ത്യക്കാർ സ്വീകരിക്കാതെ ഈ നിരോധനയം പ്രയോഗിച്ചതിന്റെഫലമായി ആ നിയമം പിൻവാങ്ങുകയാണല്ലോ ചെയ്തത്. അവർ എന്തു ശിക്ഷയേയും സഹിക്കുവാനൊരുമ്പെട്ടപ്പോഴേക്ക് ഗവർമ്മേണ്ടിന്നുതന്നെ ദയ തോന്നി. എന്നാൽ ഗവർമ്മേണ്ടിന് ഇപ്രകാരം തോന്നുവാൻ കുറെക്കാലം വേണ്ടിവന്നതിന്നുള്ള കാരണം അവരുടെ നിരോധം ഒട്ടും പൂർണ്ണസ്ഥിതിയിലെത്തായ്കയായിരുന്നു. ചിലർക്ക് ഈ ശക്തിയെപ്പറ്റി ഒരു വിവരവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കലഹസ്വഭാവം തീരെ വിട്ടുകളയുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നവർ ചുരുക്കമായിരുന്നു. ആഹാരത്തെയും വസ്ത്രത്തെയും ഇച്ഛിക്കാതെ ദാരിദ്ര്യമംഗീകരിക്കുവാനൊരുക്കമുള്ളവരും ദുർലഭമായിരുന്നു. തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലെ കഷ്ടത

കളവസാനിക്കുവാൻ കുറെ കാലത്താമസം വേണ്ടി വന്നത് ഇപ്രകാരമുള്ള സംഗതികളാലാണ്. എന്നാൽ ഈ ശക്തിയെ ഉത്തമനിലയിൽ പ്രയോഗിക്കുന്നതായാൽ അതിന്റെ ഫലവും തൽക്ഷണംതന്നെ കാണുന്നതാണ്. ഉത്തമന്മാർക്കുമാത്രമേ ഉത്തമനിലയിൽ ഈ ശക്തി പ്രയോഗിക്കുവാനം സാദ്ധ്യമാകയുള്ളൂ. ലോകംമുഴുവൻ ഈ നയത്തെ സ്വീകരിച്ചാൽ, സാമുദായികമായ അനേകദോഷങ്ങളും, പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളെ കലക്കിമറക്കുന്നതും കിഴക്കൻരാജ്യങ്ങളേയും ദ്രോഹിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുമായ നിഷ്ഠുരവാഴ്ചയും, അന്യലാഭത്തിന്നുള്ള ആശയും മററും തീരെ നശിക്കുന്നതാണ്. ഇന്ത്യക്കാരിൽ ചിലരെങ്കിലും ഈ തത്ത്വം വേണ്ടവിധം ഗ്രഹിച്ച് അപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുന്നതായാൽ അവർ തങ്ങൾക്കു മാത്രമല്ല, ലോകത്തിന്നുകൂടി ഉപകാരികളായി തീരുന്നതാണ്. ജ്ഞാനോദ്ദേശ്യംതന്നെ ആത്മശക്തിയാണല്ലോ. ആത്മാവിനെപ്പററിയുള്ള ബോധമാണ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ആദ്യമായി വേണ്ടതു്. ബാലന്മാരെ പ്രഥമപാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നതിന്നുമുമ്പുതന്നെ സത്യം സ്നേഹം എന്നീ ആത്മീയഗുണങ്ങളേയും ആത്മാവിൽ അന്തർഭവിച്ചുകിടക്കുന്ന

സർവ്വശക്തികളേയും പററി അവർക്ക മതിയായ അറിവുണ്ടാക്കി കൊടുക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. ജീവിതമത്സരത്തിൽ സ്നേഹംകൊണ്ടു ദ്വേഷവും, സത്യംകൊണ്ട് അസത്യവും, സഹനശീലതകൊണ്ടു പരാക്രമവും സ്വാധീനപ്പെട്ടതാവുന്നതാണെന്ന് ആദ്യമായിതന്നെ ബാലന്മാരെ പഠിപ്പിക്കുന്നതാണ് യഥാർത്ഥമായ പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസം. ഗാന്ധി തൻെറ മക്കളെ ഈ വിഷയങ്ങളിലാണ് പ്രത്യേകിച്ചഭ്യസിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ആത്മാവിനെപ്പററിയുള്ള വാദം.

ലണ്ഡനിൽവെച്ച് ഗാന്ധി ചെയ്യ ഒരു പ്രസംഗത്തിലെ പ്രധാനവിഷയം ആത്മാവിൻെറ ശക്തി എന്നായിരുന്നു. കൈകേയിയുടെ ചതിക്ക പാത്രമായി പതിന്നാലുകൊല്ലത്തെക്ക വനവാസമംഗീകരിച്ച ശ്രീരാമനേയും മററ മഹാരഥന്മാരെയും പററി അതിഗൌരവത്തോടെ പ്രസംഗിച്ചതിന്നുശേഷം തെക്കൻ ആഫ്രിക്കയിൽ ഇന്ത്യക്കാർ ആത്മശക്തികൊണ്ടു ദേഹശക്തിയെ തടുത്തുനിർത്തിയ സംഗതിയെപ്പററി അദ്ദേഹം വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞു. ഇന്ത്യക്കാർക്ക അവരുടെ പ്രമാണം സാധുവാക്കവാൻവേണ്ടി

ദീൎഘമായി നിരോധം നടത്തുവാൻ സാദ്ധ്യമ
ല്ലെന്നുള്ളതു തെററിദ്ധാരണയാണെന്നും, നിർഭ
യമായി കഷ്ടതകൾ സഹിക്കുന്നതിൽ ഇവർ നിസ്തു
ല്യന്മാരാണെന്നും ഗാന്ധി ബലമായഭിപ്രായപ്പെ
ട്ടു. സഹിഷ്ണുതകൊണ്ട് അന്യായങ്ങളെ നിരോ
ധിക്കുന്നത് അശക്തന്മാൎക്കു പററിയതാണെ
ന്നു സാധാരണ ചിലർ വിചാരിച്ചുവരുന്നുണ്ട്.
എന്നാൽ ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു നിരോധം നില
നിൎത്തുവാൻ അസാമാന്യമായ സഹനശീലവും
കായക്ലേശവും വേണ്ടിവരുന്നതിനാൽ ഒരു പോർ
ക്കളത്തിലുള്ള പടയാളിയെക്കാൾ ധൈൎയ്യം ഇ
വൎക്കു വേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ ഇത്ര മനൊധൈ
ൎയ്യത്തോടുകൂടി പ്രവൎത്തിക്കുന്നത് ഇക്കാലത്ത്
അസാദ്ധ്യമാണെന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു
മായിരിക്കാം. ഇവൎക്കു യഥാർത്ഥമായ ധൈൎയ്യ
മില്ലെന്നുമാത്രമേ പറയേണ്ടതുള്ളു. ആദ്യംമുതൽ
അവസാനംവരെ ഭഗവൽഗീത നിർഭീകതയുടെ
ആവശ്യകതയെപ്പററിയാണല്ലോ പറയുന്നത്.
പിന്നെ പരോപദ്രവകരമായ കലഹത്തെപ്പററി
പറയുമ്പോൾ കലഹംകൊണ്ടും ജീവഹാനികൊ
ണ്ടും ഇന്ത്യാരാജ്യത്തിന്നു സ്വാതന്ത്ര്യം വാങ്ങി
ക്കൊടുക്കുന്നതിൽ താൻ ചേരുകയില്ലെന്നും ഗാ

ന്ധി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭി
പ്രായത്തിൽ ആത്മശക്തിയെ സ്വാധീനപ്പെടു
ത്തുവാൻ ഇന്ത്യക്കാരോളം ശക്തി ചെന്ന ഒരു രാ
ജ്യക്കാർക്കുമില്ല. ഭരണാവകാശത്തിന്നുവേണ്ടി ക
ലഹിക്കുന്നവരുടെപോരാടുന്ന നയത്തെപ്പററി
അദ്ദേഹം അതികഠിനമായി ദൂഷിച്ചുപറഞ്ഞു. ഇ
ന്ത്യ മററുള്ളരാജ്യങ്ങളുടെ മതോപദേഷ്ടാവിന്റെ
നിലയിൽതന്നെയിരിക്കുന്നതായാൽ ഇന്ത്യയും
ഇംഗ്ലണ്ടും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം രണ്ടുരാജ്യങ്ങൾ
ക്കും ഗുണകരമായിതീരുന്നതാണെന്നും ഗാന്ധി
പറഞ്ഞു. അവസാനത്തിൽ അദ്ദേഹം ഇപ്രകാ
രം പറഞ്ഞു:— "ലോകത്തിന്ന് ആത്മാവിൽ വി
ശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ ആത്മശക്തി ദേഹശക്തിയെ
ക്കാൾ വലുതാണെന്നും സമ്മതിക്കാതെ നിവൃ
ത്തിയില്ല. സ്നേഹം പവിത്രങ്ങളെക്കൂടി ഇളക്കിതീ
ക്കുമല്ലോ. നമുക്കാണ് ഈ തത്വത്തെ സാധൂ
വാക്കേണ്ട ചുമതല. അതിന്റെ ഫലത്തെപ്പററി
വിചാരിക്കേണ്ടതുമില്ല." പിന്നെ ഗാന്ധി നവീ
നപരിഷ്കാരഭ്രാന്തിയെപ്പററിയാണ് പ്രസംഗിച്ച
ത്. നവീനശാസ്ത്രങ്ങളുടെ ഫലമായ തീവണ്ടി
മോട്ടോർ, കമ്പിത്തപാൽ, ആകാശവിമാനം ഈവ
ക യന്ത്രോപകരണങ്ങൾ മനുഷ്യരെ അവരുടെ

ജീവിതോദ്ദേശത്തെ സാധിപ്പിക്കുന്നതിന്നുപകരം അവരെ അതിൽനിന്നു വഴിതെററിക്കുവാൻ മാത്രമായുള്ളതാണെന്നും, മനുഷ്യന്റെ ശ്രമംമുഴുവനും ആത്മാവിനെ പോഷിപ്പിക്കാതെ ശരീരസുഖത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചാണെന്നും, ആത്മാവിനെപ്പററി ചിന്തിക്കുവാൻ കുറച്ചുസമയമെങ്കിലും ചിലവഴിക്കുന്നതിനേക്കാളധികം കാൎയ്യമായിട്ടുള്ളത് സുഖേമാപകരണങ്ങളെ സമ്പാദിക്കുന്നതും വിനോദങ്ങളിൽ രസിക്കുന്നതുമാണെന്നും മററും ഗാന്ധി ആക്ഷേപിച്ചു. നവീനപരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഭ്രാന്തിയെപ്പററി ആക്ഷേപിക്കുന്നതിൽ ഗാന്ധിയുടെ മാത്രകുറസ്സിനായിരുന്നു. എന്നാൽ ലോകത്തെ ഇപ്രകാരം പുതിയരീതിയിൽ പരിഷ്കരിപ്പിച്ചതൊന്നും ഇംഗ്ലീഷുകാരാണെന്ന് ഇദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും ഈ പരിഷ്കാരത്തെ സ്വീകരിക്കുകനിമിത്തം ഇൻഡ്യ അനേകവിധം ദുഷ്യങ്ങൾക്കു പാത്രമായിതീൎന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നു. ഗതാഗതസൌകൎയ്യം നിമിത്തം പുണ്യസ്ഥലങ്ങളെല്ലാം തീണ്ടിപ്പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. പുരാതനകാലങ്ങളിൽ ഈ വക പ്രദേശങ്ങളിലേക്കു പുണ്യവാന്മാർമാത്രമേ പോയിരുന്നുള്ളു. അവർക്കു കാട്ടിൽക്കൂടിയും മല

കേറിമാഞ്ഞോ പുഴന്തിരിയാപോകുവാൻ ലേശം
പോലും അതൃപ്തിയുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ദുഷ്ടന്മാർ
ഭക്തിഹീനതകൊണ്ടും അപായഭയംകൊണ്ടും വ
ഴിയാത്രക്കൊരുമ്പെടാഞ്ഞതിനാൽ പുണ്യസ്ഥല
ങ്ങളെ സന്ദർശിച്ചിരുന്നത് ഭക്തന്മാർ മാത്രമായിരു
ന്നു. ഈ പുണ്യസ്ഥലങ്ങളുടെ ആവശ്യവും ഇന്ത്യാ
രാജ്യം പുണ്യഭൂമിയാക്കിത്തീൎക്കുവാനായിരുന്നു. പ
ണ്ടത്തെകാലത്ത് ക്ഷാമവും പകൎച്ചവ്യാധികളും
ഇന്ത്യാരാജ്യത്തുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും അവയെ
ല്ലാം ഓരോ പ്രദേശത്തു മാത്രമായിരുന്നു. നാട്ടുകാ
ൎക്കു ഗതാഗതത്തിന്നു സൌകൎയ്യമുണ്ടായതോടുകൂടി
ഇവയും നാടെല്ലാം സഞ്ചരിച്ചുതുടങ്ങി. ഇപ്പോഴ
ത്തെ അനാത്മീയമായ പരിഷ്കാരത്തെ തടസ്ഥം
ചെയ്യണമെങ്കിൽ ഇന്ത്യ അതിന്റെ പുരാതനമാ
യ പരിശുദ്ധതയിലേക്കു തന്നെ പിൻമടങ്ങണം.
എന്നാൽ പാശ്ചാത്യരോടുള്ള സംസൎഗ്ഗംകൊണ്ടു
ഇന്ത്യക്കു ഒരുഗുണവും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നില്ല. ഇ
പ്പോഴത്തെ ഇന്ത്യക്കാരുടെ ഉണൎച്ചക്കു കാരണം
അവരോടുള്ള സംസൎഗ്ഗംതന്നെയാണ്. ഈ പു
തിയ ശക്തി വേണ്ടവിധം തിരിച്ചുകൊണ്ടുപോ
യാൽ ഇംഗ്ലണ്ടിന്നും ഇന്ത്യക്കുമെന്നുവേണ്ട ലോ
കത്തിന്നെല്ലാം അതൊരു അനുഗ്രഹമായിതീരും

അതുകൂടാതെ ഇന്ത്യയും ജാപ്പാനെപ്പോലെ നവീനപരിഷ്കാരത്തിൽ ഭ്രമിച്ച് പാശ്ചാത്യസമ്പ്രദായങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതായാൽ അതിന്റെ ഫലം ഇന്ത്യയും ഇംഗ്ലണ്ടും തമ്മിൽ നിരന്തരമായ കലഹം മാത്രമായിരിക്കും. ഇന്ത്യ അതിന്റെ പ്രാചീനപരിഷ്കാരത്തെ ഇപ്പോഴും കൈക്കൊണ്ടാൽ അതിനു വിദേശീയരുടെ ആക്രമങ്ങളെ തടുക്കുവാനും ഇതരരാജ്യങ്ങളെ നന്നാക്കിത്തീർക്കുവാനും നിഷ്പ്രയാസം സാധിക്കുന്നതാണ്. എന്നാൽ പല കാര്യങ്ങളും നമ്മുടെ ബുദ്ധിക്കു വിഷയമാകാതെതന്നെ കിടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ജീവിതത്തിന്റെ ഉദ്ദിഷ്ടകാര്യം സാധിക്കേണ്ടതിലേക്ക് ഒതുങ്ങിയ നിലയിൽ കാലക്ഷേപവും, നല്ല ആലോചനയും, ധർമ്മാനുഷ്ഠാനവുമാണ് അത്യാവശ്യമായുള്ളത്. ശരീരത്തെ മാത്രം പോഷിപ്പിച്ചു ആത്മാവിനെ ക്ഷീണിപ്പിക്കുകയുമരുത്.

മഹാത്മാ ഗാന്ധിയും റൌളെററാബില്ലും

സാമ്രാജ്യനിയമനിമ്മാണസഭയുടെ ഇക്കഴി ഞ്ഞ യോഗത്തിൽ നടന്ന സംഗതികളിൽ ഇന്ത്യക്കാർക്ക് ഏററവും മനസ്താപത്തിന്നിടയായിട്ടുള്ളതു് "റൌളെററ്ബിൽ" എന്നു സാധാരണ പറഞ്ഞുവരുന്ന ഒരു കഠിനനിയമമാണെല്ലോ. കുറേക്കാലമായി ഇന്ത്യയിൽ മിക്കഭാഗങ്ങളിലും, ബംഗാളുരാജ്യത്തു പ്രത്യേകിച്ചും, അരാജകകക്ഷികളുടേയും രാജ്യപരിവത്തകന്മാരുടെയും ഗൂഢപ്രവൃത്തികൾ നിമിത്തം ക്ഷോഭം വർദ്ധിച്ചുവരുന്നുണ്ടെന്നും, ശരിയായ രാജ്യഭരണത്തിന്നു തടസ്ഥം നേരിട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നും മററുമുള്ള കാരണത്താൽ ഈവക അരാജകശക്തികളെ പരിശോധിച്ചറിവാനായി ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നു് ഒരു ജഡ്ജി, ബോംബായിലെ മുഖ്യന്യായാധിപതി, മദിരാശിയിലെ ഇന്ത്യക്കാരനായ ഒരു ജഡ്ജി, ബംഗാളത്തിലെ ഒരു വക്കീൽ, ഐക്യസംസ്ഥാനത്തിലെ റവന്യൂബോഡിൽനിന്നു് ഒരു മെമ്പർ ഇങ്ങിനെ അഞ്ചുപേരടങ്ങിയ ഒരു പ്രത്യേകസംഘം ഇന്ത്യാഗവമ്മേണ്ടു് ഏപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരു

ടെ അന്വേഷണങ്ങളുടെ ഫലമായി, ഈ അരാജകത്വം നിൎത്തൽചെയ്വാൻ അടിയന്തരമായി തന്നെ ഒരു നിയമം കൊണ്ടുവരേണമെന്ന് ഇവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതിനനുസരിച്ചാണ് ഈ "റൌലെററ്ബിൽ" ഉണ്ടായത്. സാമ്രാജ്യനിയമനിൎമ്മാണസഭയിലെ അനുദ്യോഗസ്ഥന്മാരായ മെമ്പ്രന്മാരെല്ലാം ഈ ബില്ലിനെപ്പററി കഠിനമായി ആക്ഷേപിച്ചിട്ടും ഗവൎമ്മെണ്ട് അണുമാത്രം പിൻവലിക്കാതെ ഉദ്യോഗസ്ഥമെമ്പർമാരുടെ ഭൂരിപക്ഷാഭിപ്രായപ്രകാരം ബിൽ പാസ്സാക്കുക തന്നെ ചെയ്തു. അതാണ് ഇന്ത്യാരാജ്യത്തിലുള്ള ഇപ്പോഴത്തെ കലക്കത്തിനുള്ള മുഖ്യകാരണം. എന്നാൽ അരാജകകക്ഷികളുടെ നേരേ തൊടുത്ത ഈ അസ്ത്രത്തെപ്പററി മഹായോഗ്യരായ നമ്മുടെ നേതാക്കന്മാർക്ക് ഇത്ര വെറുപ്പുതോന്നുവാൻ കാരണമെന്തായിരിക്കുമെന്നുള്ളതു പരിശോധിക്കേണ്ടതാണല്ലോ. ഈ ബിൽ പാസ്സാക്കേണ്ടതായി സാമ്രാജ്യനിയമനിൎമ്മാണസഭയിൽ വൈസരോയി പ്രസ്താവിച്ചപ്പോൾ മദിരാശി സംസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു മെമ്പറായ ബി. എൻ. ശൎമ്മാവ് അവൎകൾ അവിടെവെച്ചുതന്നെ തന്റെ മെമ്പർസ്ഥാനം

രാജിവെക്കുകയും, ആ സമയം ഇപ്രകാരം പറയുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു:—"ഈ റൌളെററ് ബിൽ സാധാരണനിയമങ്ങളുടെ മൂലതത്വങ്ങൾക്ക് തീരെ യോജിക്കാത്തതും, പ്രജകളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് ആപൽക്കരവും, സ്വാതന്ത്ര്യാവസാനത്തിന്റെ പ്രാരംഭവുമാകുന്നു." വേറെ ഒരു മെമ്പറായ ബഹുമാനപ്പെട്ട കപ്പർദ്ദി ഈ ബില്ലിനെപ്പററി പറഞ്ഞതാവിത്:—"നിയമനിർമ്മണസഭയിൽ നടന്ന വാദപ്രതിവാദങ്ങളെക്കൊണ്ടും കമ്മിററിക്കാരുടെ യോഗങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഈ ബില്ലിലെ സംഗതികൾ അതിന്റെ ഉദ്ദേശത്തിന്നു തീരെ വിപരീതമായ ചില [illegible]ങ്ങളുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടിരിക്കകൊണ്ട് ഈ ബിൽ ഒരുവിധത്തിലും സ്വീകാരയോഗ്യമല്ല. ഇതുപ്രകാരം, ഒരു കുററക്കാരനെ വിസ്തരിക്കുവാൻ നിശ്ചയിക്കുന്ന വിചാരകന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ യോജിപ്പു വേണമെന്നില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, ആയാൾക്ക് അപ്പീൽകോടതിയുമില്ല......ന്യായകോടതികളിലെ പ്രവേശനവാദംകൂടാതെ, കുററക്കാരനെന്നു വിചാരിക്കപ്പെടുന്നവരെ വിസ്തരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് നാട്ടുകാരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്മേലോ സ്വത്തി

ന്നമല്ലോ ഗവർമ്മേണ്ടിന്നു യഥേഷ്ടം പ്രവർത്തിക്കാമെന്നു വരുന്നു.” ഈവിധംതന്നെ മദനമോഹനമാളവ്യൻ മുതലായ മററു മെമ്പർമാരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അനൌദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തെ ഗണ്യമാക്കാതെ ഇന്ത്യാഗവർമ്മേണ്ടു ബിൽ പാസ്സാക്കുകയും ചെയ്തു. ബിൽ ഇപ്പോൾ മഹാരാജാവിന്റെ സമ്മതത്തേയോ വിസമ്മതത്തേയോ മാത്രം കാത്തിരിക്കുകയാണ്.

ഈ ബില്ലിനെപ്പററി നിയമനിർമ്മാണസഭയിൽ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് അതിനെ എതിർക്കുവാനായി നമ്മുടെ മഹാത്മാവ് സത്യാഗ്രഹപ്രതിജ്ഞയുമെടുത്തു പുറപ്പെട്ടത്. ഇതിന്റെ ആരംഭത്തിൽ ‘ബോമ്പെ ക്രോണിക്കൾ’ എന്ന പത്രത്തിലേക്കയച്ച കത്താണ് ഇപ്പോഴത്തെ സത്യാഗ്രഹപ്രയത്നത്തിന്റെ ആരംഭം. “സർ, റൌളററ് ബില്ലുകളെസംബന്ധിച്ചുള്ള എന്റെ സത്യാഗ്രഹപ്രതിജ്ഞ ഞാൻ ഇതിൽ അടക്കം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഞാൻ എടുത്ത ഈ മാർഗ്ഗം ഇന്ത്യാചരിത്രത്തിൽ ഏററവും സാരമായ ഒന്നായിരിക്കാം. എന്നാൽ ഞാൻ ഇതിന്നു പുറപ്പെട്ടത് ആലോചന കൂടാതെയല്ല. ഇതിനെപ്പററി ആ

ലോചിച്ചുകൊണ്ടു വളരെ രാത്രി ഞാൻ ഉറക്കം കൂടാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഗവർമ്മെണ്ടിന്റെ വൈഷമ്യം ഞാൻ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഈവിധം ഒരു നിയമനിർമ്മാണത്തിന്നു യാതൊരു ന്യായവും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. റൌലെററ്കമ്മിററിയുടെ റിപ്പോർട്ട് ഞാൻ വായിച്ചതിൽ എനിക്ക് അത്ഭുതം ജനിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അതു വായിച്ചപ്പോൾ, കമ്മിററിയുടെ തീരുമാനങ്ങൾക്കു നേരെ വിപരീതമായ തീരുമാനങ്ങളാണ് എനിക്കുണ്ടായത്. റിപ്പോർട്ടിൽനിന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നതെന്തെന്നാൽ, ഗൂഢമായി അരാജകപ്രവൃത്തികൾ നടത്തുന്നതു വളരെ കുറച്ചു സ്ഥലങ്ങളിൽ മാത്രമാണെന്നും, അവ വളരെ കുറച്ചു ജനങ്ങളെ മാത്രമേ ബാധിക്കുന്നുള്ളുവെന്നുമാണ്. ഈവക ജനങ്ങൾ ഒരു സമുദായത്തിലുണ്ടാവുന്നതു ദോഷമാണെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. പക്ഷേ ഇന്ത്യാരാജ്യത്തെ മുഴുവൻ ബാധിക്കത്തക്ക ഒരു നിയമം നടപ്പാക്കി ഗവർമ്മേണ്ടിന്ന് ഇത്ര അനാവശ്യമായി ശക്തികൊടുക്കുന്നതു മുമ്പെത്തേതിൽ അധികം വലിയ ഒരു ദോഷമാണ്. ഇന്ത്യയിലുള്ള ലക്ഷോപലക്ഷം ജനങ്ങൾ ലോക

ത്തിൽവെച്ച് ഏററവും മൎയ്യാദയുള്ളവരാണെ
ന്നുള്ള തത്വം കമ്മിററി തീരെ വിസ്മരിച്ചുപോയി
രിക്കുന്നു........" ഈ എഴുത്തിൽ അടക്കം ചെ
യ്ത സത്യാഗ്രഹപ്രതിജ്ഞ ഇപ്രകാരമായിരുന്നു:—
'1919-ലെ ഒന്നും രണ്ടും നമ്പർ ബില്ലുകൾ—
അതായത് റൌളററ്ബില്ലുകൾ—ന്യായത്തെ
യും സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും ധൎമ്മത്തെയും നശിപ്പി
ക്കുന്നവയും, സമുദായത്തിന്റെയും ഒരു രാജ്യത്തി
ന്റെയും സംരക്ഷണത്തിന്നടിസ്ഥാനമായ പൌ
രാവകാശങ്ങളെ ഉന്മൂലനം ചെയ്യുന്നവയുമാണെ
ന്നുകൊണ്ട് ഈ ബില്ലുകൾ നിയമങ്ങളായിത്തീ
ൎന്നാൽ അവയെ പിൻവലിക്കുന്നതുവരെ ഈ
നിയമങ്ങളേയും ഇനി ഇതുപ്രകാരം നിശ്ചയി
ക്കപ്പെടുന്ന കമ്മിററി കൊണ്ടുവരുന്ന മററു നിയമ
ങ്ങളേയും ഞങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നതല്ലെന്നും,
ഈ സാഹസപരിശ്രമത്തിൽ ഞങ്ങൾ സത്യ
ത്തെ ഏററവും വിശ്വാസത്തോടെ പിന്തുടരു
ന്നതാണെന്നും, ജീവൻ ദേഹം സ്വത്ത് ഇതു
കൾക്ക യാതൊരു ഉപദ്രവവും ചെയ്യുന്നത
ല്ലെന്നും, ആക്രമങ്ങൾ യാതൊന്നും കാണിക്കാ
തിരിക്കുന്നതാണെന്നും ഞങ്ങൾ പ്രതിജ്ഞചെ
യ്യുന്നു." ഗാന്ധി ഈ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്ത ദിവസം

തന്നെ ബോംബായിൽനിന്നു ഏതാനുംപേർ സത്യാഗ്രഹികളായി ആയാളെ പിന്തുടർന്നു. സത്യാഗ്രഹികൾ പിന്നെ ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചുവന്നു. ഇന്ത്യയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം സത്യാഗ്രഹസംഘങ്ങൾ ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങി. ഇതിന്നിടക്കു ചിലരായി ഗാന്ധിയെ ഖണ്ഡിച്ചുവരുന്നവർ ഈ സത്യാഗ്രഹപ്രതിജ്ഞ കുറെ സാഹസമായിപ്പോയെന്നും മററും പറകയുണ്ടായത്രെ.

മാർച്ച് മാസം 18-ാംനു- റൌലെററബിൽ പാസ്സാക്കപ്പെട്ടു. പേററൽ, സുരേന്ദ്രനാഥബാനർജി, ശ്രീനിവാസശാസ്ത്രി, ഡോക്ടർ സൂക്കരി, ബി. എൻ. ശർമ്മാ, വാച്ഛാ, ചന്ദാ, സാഹായ്, ഡാക്ടർ സാപ്രൂ എന്നീ മഹാന്മാരെല്ലാം ഈ ബില്ലിനെ വിരോധിച്ചുപ്രസംഗിച്ചിട്ടും യാതൊരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. 22-ാംനു- വൈസ്രോയിയുടെ അനുവാദവും കിട്ടി. സത്യാഗ്രഹം കൊണ്ടല്ലാതെ ഗവൎമ്മേണ്ടിന്റെ ഇത്തരം പ്രവൃത്തികളെ തടുക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നുറച്ചു സത്യാഗ്രഹത്തെപ്പററി പ്രസംഗിച്ചു നാട്ടുകാരെ അതിന്നു പ്രേരിപ്പിക്കുവാനായി ഗാന്ധി നാട്ടിലെല്ലാം സഞ്ചരിച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്റെ ഫല

മായി നാടെല്ലാം സത്യാഗ്രഹികളുടെ എണ്ണം വ
ൎദ്ധിക്കുകയും, ഗാന്ധിയെ ദൈവത്തെപ്പോലെക
ണ്ടു പൂജിച്ചുവരികയും ചെയ്തുതുടങ്ങി. നാട്ടുകാ
ൎക്കു റൌളെററബില്ലിൻെറ നേരെയുള്ള വെറുപ്പു
കാണിക്കുവാനായി ഒരു പ്രത്യേകദിനം തിരഞ്ഞെ
ടുത്തു പലവിധ ആഘോഷങ്ങളും നടത്തുവാൻ
തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ആ ദിവസം മാർച്ച് മാസം 30-
നു ഞായറാഴ്ചയായിരുന്നു. അന്ന് അതാതു പ്ര
ദേശത്തിലെ സത്യാഗ്രഹികളെല്ലാം ഇരുപത്തി
നാലു മണിക്കൂറനേരം ഉപവാസം ദീക്ഷിച്ചു
ദൈവികമായി പലേ കൎമ്മങ്ങളും നടത്തി. യാ
തൊരു ബഹളവും കൂടാതെ തെരുവിൽകൂടി അ
നേകായിരം ജനങ്ങളൊന്നിച്ചു യാത്രചെയ്തു് അ
വസാനം സന്ധ്യയ്ക്കടുത്തു് സഭകൾകൂടി. സത്യാ
ഗ്രഹത്തേയും റൌളെററ നിയമത്തേയും മററം
പററി പ്രസംഗിക്കുകയാണുണ്ടായതു്. ഈവക
സ്ഥലങ്ങളിലൊന്നും ആദിവസം യാതൊരു പ്ര
വൃത്തിയും നടത്തിയിരുന്നില്ല. ഡൽഹി മതിരാ
ശി ബോംബേ എന്നീ പട്ടണങ്ങളിൽ അന്നു
കൂടിയ സഭകളിൽ ലക്ഷത്തിൽപുറം ജനങ്ങൾ
ചേർന്നിരുന്നുവത്രെ. നാട്ടുകാർക്കു ഗവർമ്മെണ്ടി
ൻെറ നേരെയുള്ള വെറുപ്പ് എത്രമാത്രമായിരു

ന്നുവെന്ന് ഇതുകൊണ്ട് ഊഹിച്ചറിയാമല്ലോ. ഈ സമയത്തൊന്നും ഗവൎമ്മേണ്ട് യാതൊന്നും ചെയ്യാതിരുന്നില്ല. ഗാന്ധിയുടെ സത്യാഗ്രഹ ബഹളത്തിന്നു ശക്തി വൎദ്ധിച്ചുപോകുമെന്നു കരുതി അദ്ദേഹത്തെ വല്ല പ്രകാരത്തിലും കുററക്കാരനാക്കി പിടിക്കണമെന്നാലോചിച്ചു തുടങ്ങി. സത്യാഗ്രഹത്തെപ്പററി പ്രസംഗിക്കുവാനും മററുമായി ഗാന്ധി ഡൽഹിയിലേക്കു പോകുന്ന സമയം അദ്ദേഹത്തിന്നു മൂന്നു കല്പനകൾ കിട്ടി. അതിൽ ഒന്നു പഞ്ചാബുസംസ്ഥാനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു കടക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നായിരുന്നു. വേറെയൊന്ന് ഡൽഹിയിൽ കടക്കാതിരിക്കുവാനും, മൂന്നാമത്തേത് അദ്ദേഹത്തിന്നു ബോംബേസംസ്ഥാനം വിട്ടുപോകുവാൻ പാടില്ലെന്നറിയിക്കുവാനുമായിരുന്നു. കല്പനകൾ കൊണ്ടുകൊടുത്തവരോട് ഗാന്ധി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് "ഈ കല്പനകളെ അനുസരിക്കാതിരിക്കുവാനാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മുറ ചെയ്യുകയും വേണം" ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. കുറച്ചു മിനിട്ടുകൾക്കുള്ളിൽ സത്യാഗ്രഹികൾക്കുള്ള തന്റെ ഉപദേശവും എഴുതി സ[illegible] സിക്രട്ടറിയുടെ കയ്യിൽകൊടുത്തു. മേൽപ്രസ്താവിച്ച

മൂന്നുകല്പനകൾ തനിക്കു കിട്ടിയതിൽ വലിയ തൃപ്തിയുണ്ടെന്നും, സത്യാഗ്രഹപ്രതിജ്ഞപ്രകാരം ആ കല്പനകളെ അനുസരിക്കാൻ തനിക്കു നിവൃത്തിയില്ലെന്നും, തന്റെ ശരീരം ഗവർമ്മേണ്ടിന്നധീനമാണെങ്കിലും ആത്മാവിന്നു പൂർണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യം സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും പ്രസ്താവിച്ചതിന്നുശേഷം സത്യാഗ്രഹികളെല്ലാം അവരുടെ കൃത്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നപക്ഷം അവൎക്കു് അതൊരു കാമധേനുവായി പരിണമിക്കുമെന്നുമാണു് ആദ്യാംതന്നെ ആ ഉപദേശത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതു്. പിന്നെ, തന്നെ കുററക്കാരനാക്കി പിടിച്ചതിൽ ആരും ദ്വേഷംകരുതരുതെന്നും പ്രത്യേകം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. തന്റെ ഉദ്ദേശം റൌളെററബിൽ പിൻവലിക്കുകയോ, തടവു് അംഗീകരിക്കുകയോ ആയതിനാൽ തന്റെ കാൎയ്യം സാധിച്ചിരിക്കുന്നു. ലേശംപോലും സത്യത്തെ ലംഘിക്കുന്നതോ, ഇംഗ്ലീഷുകാരുടേയോ ഇന്ത്യക്കാരുടേയോ നേരേ അക്രമങ്ങൾ കാണിക്കുന്നതോ അവരുടെ പ്രമാണത്തിന്നു വിരോധമാണു്. ഹിന്തുക്കളും മുഹമ്മദീയരും തമ്മിലുള്ള യോജിപ്പു യഥാർത്ഥമാകണമെങ്കിൽ താൻ പറയുന്നപ്രകാരം പ്രവൎത്തിക്കേണ്ടതാണെന്നും, ഈ കാൎയ്യത്തിൽ

ഹിന്ദുക്കൾക്ക് അധികം ക്ഷമതയുണ്ടെന്നും മനസ്സിലാകണം. സ്വദേശിവ്രതത്തെപ്പററിയുള്ള തന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളും നാട്ടുകാരുടെ ശ്രദ്ധക്കു പ്രത്യേകം വിഷയമായിത്തീരണം. കഷ്ടാനുഭവങ്ങൾ കൊണ്ടല്ലാതെ ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന ഭരണപരിഷ്കാരങ്ങൾകൊണ്ടൊന്നും ഇന്ത്യക്കാൎക്കു മുക്തി കിട്ടുന്നതല്ലെന്നാണ് തന്റെ ദൃഢവിശ്വാസം. ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് അതു കിട്ടികഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവരോടുള്ള സംസൎഗ്ഗംനിമിത്തം ശക്തികുറഞ്ഞവൎക്കു ദോഷമേ ഉണ്ടാകുവാൻ തരമുള്ളു. അവർ അനേകം കഷ്ടാനുഭവങ്ങൾ ധൈൎയ്യത്തോടുകൂടി സഹിച്ചവരാണ്. ഇന്ത്യക്കാർക്കും ആവശ്യം ധൈൎയ്യം സിദ്ധിച്ചതിനുശേഷം മാത്രമേ ഇംഗ്ലണ്ടും ഇന്ത്യയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം സാദ്ധ്യമാവുകയുള്ളൂ. അവരുടേയും ഇന്ത്യക്കാരുടേയും നാഗരികത്വങ്ങൾക്കു വലിയ അന്തരമുണ്ട്. കാൎയ്യങ്ങളെല്ലാം അവസാനം യുദ്ധംകൊണ്ടു തീൎച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതാണെന്നാണ് അവരുടെ വിശ്വാസം. ഇന്ത്യക്കാരാകട്ടെ ആത്മാവിന്റെ ശക്തിയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരാണ്. സത്യാഗ്രഹവും അതുതന്നെയാണ്. ഇന്ത്യക്കാരുടെ പുരാതനനാഗരികത്വത്തെ ലംഘിച്ചു യു

വൎത്തിക്കകയാലാകുന്നു അവൎക്കിപ്പോഠം ഇത്ര കഷ്ടങ്ങഠം അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നതു്. അതുകൊണ്ടു് ഹിന്തുക്കളും, മുഹമ്മദീയരും, സിക്കകാരും, പാൎസികളും, ക്രിസ്ത്യാനികളും, ഇന്ത്യയെ മാതൃഭൂമിയായി വിചാരിക്കുന്ന മററു കൂട്ടരും ഈവക ധൎമ്മാനുഷ്ഠാനങ്ങഠം ദീക്ഷിക്കണമെന്നും, പുരുഷന്മാരെപ്പോലെതന്നെ സ്ത്രീകളും പ്രവൎത്തിക്കണമെന്നും താൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയെല്ലാമായിരുന്നു ഗാന്ധിയുടെ ഉപദേശങ്ങഠം. സത്യാഗ്രഹികളുടെ കൃത്യത്തെപ്പററി ഗാന്ധി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:—"ഗവൎമ്മേണ്ടിന്നു് എപ്പോഴെങ്കിലും നമ്മെ കുററക്കാരായി പിടിക്കാമെന്ന സ്ഥിതിയിലാണ്" നാമിപ്പോഠം ഇരിക്കുന്നതു്. ഇങ്ങിനെ ആരെയെങ്കിലും കുററക്കാരനാക്കിയാൽ ആയാഠം അതിന്നു കോടതിമുമ്പാകെ ചെല്ലണമെന്നു കല്പിച്ചാൽ അതിന്നും തയ്യാറാകണം. പ്രതിഭാഗം യാതൊരു തെളിവും കൊടുക്കേണ്ടതില്ല. വക്കീലിന്റെ ആവശ്യകതയുമില്ല. പിഴയോ തടവോ കല്പിച്ചാൽ പിഴകൊടുക്കാതെ തടവിന്നുതന്നെ തയ്യാറാകണം. ആയാളുടെ സ്വത്തു വിൽക്കുവാൻ അനുവദിക്കണം, അതുകൊണ്ടു യാതൊരു വ്യസനവും കാ

ണിക്കരുത്. ഒരുവൻ്റെ തടവിനാൽ മററു സത്യാഗ്രഹികൾക്കു യാതൊരു വ്യസനവുമുണ്ടാകരുത്. നാം തടവു ക്ഷണിച്ചുവരുത്തുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നു സർവ്വദാ ഓർമ്മിക്കണം. തടവുനിയമങ്ങളെ അനുസരിക്കുകയും വേണം. നമ്മുടെ ഇപ്പോഴത്തെ ഉദ്ദേശ്യം തടവുനിയമങ്ങളെ പരിഷ്കരിക്കുകയല്ലല്ലൊ. ഒരു സത്യാഗ്രഹി സ്വകാർയ്യമായിയാതൊന്നും ചെയ്വാൻപാടുള്ളതല്ല. എല്ലാം പരസ്യമായി വേണ്ടതാണ്." പഞ്ചാബുഗവമ്മേണ്ടിൻ്റെ കല്പനയെ അനുസരിക്കാതെ പഞ്ചാബിൽ കടന്നപ്പോൾ ഗാന്ധിയെ ഒരു കുററക്കാരൻ്റെ നിലയിൽ പിടിച്ചു. പക്ഷെ ഒരു പ്രത്യേകവണ്ടിയിലായി ബൊമ്പായിൽത്തന്നെ കൊണ്ടുവിട്ടു. ഈ സംഭവം നിമിത്തം നാട്ടിൽ കലക്കം വർദ്ധിച്ചുതുടങ്ങി. ലാഹോരിൽ അനേകായിരം ജനങ്ങളൊന്നിച്ചു ഘോഷയാത്രയായി തെരുവിൽക്കൂടെ പോകുമ്പോൾ പോല്ലീസ്സുകാർ അവരെ തടുത്തുനിർത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും, അവർ പിന്നെയും നടന്നു ലഹളയുണ്ടാക്കിയപ്പോൾ അനേകം ജനങ്ങളെ വെടിവെച്ചുകൊല്ലുകയും ചെയ്തു. അമൃതസാരം എന്ന

പട്ടണത്തിലും ഇതുവിധംതന്നെ നടന്നു. അഹമ്മദ്ബാദിൽ ബഹളം കുറേക്കൂടി കലശലായി ആകപ്പാടെ സത്യാഗ്രഹബഹളം ഗാന്ധിവിചാരിച്ചനിലയിൽ പരിണമിച്ചില്ല നാട്ടുകാരെയെല്ലാം ഗാന്ധിയെപ്പോലെയുള്ള യഥാൎത്ഥസത്യാഗ്രഹികളാക്കുന്ന കാൎയ്യം എളുപ്പമല്ലല്ലൊ. സത്യാഗ്രഹത്തിന്റെ താല്പൎയ്യം മനസ്സിലാകാതെനാട്ടുകാർ കലക്കമുണ്ടാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയാണെന്നു ഗാന്ധിക്കു മനസ്സിലായപ്പോൾ നിയമലംഘനം തല്ക്കാലത്തേക്കു നിൎത്തിവെക്കേണ്ടതിലേക്കു് ഒരു വിജ്ഞാപനം പ്രസിദ്ധം ചെയ്തു. അന്നുമുതൽക്കു് അതായതു് ഏപ്രിൽ 18-ാനു- മുതൽക്കു്, സത്യാഗ്രഹികളുടെ കൃത്യം നാട്ടുകാർക്കു സത്യാഗ്രഹത്തെയും അഹിംസയേയും പറ്റിയുള്ള ഉൽകൃഷ്ടബോധം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുകയായിരിക്കുന്നു. ഈ ഉൽകൃഷ്ടബോധം ഇന്ത്യയിൽ കുടിൽതൊട്ടു കൊട്ടാരം വരെയും വ്യാപിക്കുന്നതോടുകൂടി നമുക്കു മുക്തി ലഭിക്കുന്നതാണു്.

ലക്ഷ്മീസഹായം പ്രസ്സിൽ വില്പാനുള്ള

പുസ്തകങ്ങൾ

1. രാജഭൂഷണം — ഇന്ത്യയിലെ രാജ്യഭരണത്തെപ്പറ്റിയുള്ള സകലവിവരങ്ങളും അടങ്ങിയതായ ഗ്രന്ഥം. കർത്താ കെ. സി. മാനവിക്രമൻരാജാ ഡി. സി. 1—

2. ഇന്ത്യയിലെ ഭരണപരിഷ്കാരങ്ങൾ — മൊണ്ടേഗു — ചെംസ്ഫോർഡ് റിപ്പോർട്ടിനനുസരിച്ചു ചെയ്യാൻ പോകുന്ന പരിഷ്കാരങ്ങളെപ്പറ്റി കെ. സി. ശ്രീമാനവേദൻരാജാ അവർകൾ എഴുതിയ ഒരു നിരൂപണം. 0—8

3. മാമാങ്കം — ഒരു പ്രാചീനകൃതി (കിളിപ്പാട്ട്) 1—

4. വസിഷ്ഠവിജയം — പി. ജി. രാമയ്യർ ബി. എ. ബി., എൽ. അവർകളുടെ ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യം. 0.

5. ഗസ്നിമുഹമ്മദ് — ടിയാന്റെ വക മറ്റൊരു ഖണ്ഡകൃതി 0—4—

6. ശോണാദ്രീശസ്തോത്രം — കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കൃതി (ആര്യാശതകം) 0—4—0

മാനേജർ, ല. സ. പ്രസ്സ്
കോട്ടക്കൽ (തെക്കേമലയാളം)